PHILOSOPHIA · HERMETICA ·

G.V.DAAL

[17063]

Bonaparte Carolos

A. Dom. 1763 Advacij Civit.

Ca. iiiiic (?)

De quinta intencione (?) pro via reductionis congelationis et sublimationis

Hoc tamen vero sumitur quod sublimandum
est ad latera sublimatorii et ad
unam partem sue aque ex inde extrahitur
distilla guttatim cum fecibus et hoc primo
reducatur donec aqua congelet deinde
vigorata igne paulatim et paulatim
donec bene siccetur. Et postea super ele-
uetur capella totum quod fuit volatile. De-
inde huius capituli te reiterare necesse
erit congelando inbibendo assendo
et sublimando et semper igne augmentando
donec ad sulfureis duplum vel tria
fixa de aqua iam extracta vel distillata
tote fecerit et nihil penitus sublimetur
ab ipsa terra et sic eleuatum quod superius
assendit super illud quod inferius remanet
fixum et quotiescumque reiterabis per modum
fixa. Hoc autem scito quod nullum sulfur primo
nisi arte vel congelatur et secundum primus in
terra ipsum mutat arte vel non exhibet tamen
ne quia arte in terra iam quousque [illegible]
non sit fixum. Habet namque figendi et coagu-
landi coagulatam naturam suam arte vel
coquitur. Et hoc perfecit debes sublimacionis
reiteratum super ipsum quousque sit fixum et
terream [illegible] mutatum. Sed ut tamen
apud [illegible] per successionem illius vitiata via
sublimacionis fusionem metallicam prebeat valide (?)

gnit [illegible] hec p[er]cto mixta et fir-
mio mit siaud et humid[um] sit p[er]stas op
ationes q[ue] facit sille sit illis q[uo]s na[tur]a in
suo op[er]e mixtos facit ut p[ost]q[ue] humiditas
no[n] valeat relinquere terream suam i[n] mo
cas p[ro]tegit et ab adus hoc defedit q[uia]
e. de na[tur]a sua et ad hoc bn mixta ista
q[uo]d vimus terre sulfurati e[st] ad minio
aquei arti[ficia]li[s] [illegible] et cg[...] et plurima
vimj e[st] ad plurimo alterig[ue] Sicq[ue] nec
tem a suis p[ro]ho[m]ib[us] homogeneis in
postea sepet iter ulterig p[er]mittit
se circupi ad p[er] mossio[n]es furiose fla
me i[n]aliud se i[n] fumu[m] v[er]tit n[on] patit
elevari ut p[ro]p[ter] g[ra]des p[ro]p[ri]etas p[er] igne [illegible]
satas rep[er]itur solubile et vniformis
[illegible] ac adhuc[?] humidi[?] attenuatur et hec
to[ta] p[er] sulfureitate qua no[n] [illegible] circup
cutere p[ro]p[ter] Argentu[m] igit[ur] vivu[m]
i[n] termine fixionis iu[n] p[ri]mo p[er] igne
i[n]cipit c[on]uerti ad sp[eci]e[m] efficit[ur] [illegible]
los[um] [illegible] sulfuris penetrantis [illegible]
sua sp[eci]e[m] et p[ost]q[uam] incipit g[ra]stare paulatim
i[n] sp[iss]ari d[e]inde c[on]uerti sulfuris [illegible]
digeritis [illegible] ille q[uod] n[on] sinit eu[m] in
toto diffluere [illegible] p[er] globulos g[ra]stat
eo q[uod] iu[m] i[n] eo vapore sulfureo depurati
app[re]hendit sp[irit]ale et tanq[uam] liquida [illegible]
tenendo tenet humidu[m] et terminat ip[su]m
i[n] tantu[m] q[uod] n[on] p[er]mittit eu[m] adherere
alij q[ua]m sibi iu[m] sit de na[tur]a sua et io eu[m]

humidum ubi sit ex se ipsum constrictum et
terminatum et illud humidum educitur sicut sperma
sicut terreum constringens eum ut sulphureum
in ventre suo ergo est illud per calorem flu-
ere et fluxum currere in plana superficie
donec frigido cogente redire humorem
ad interiora coaguletur constanti terreo
superdicto. Ex quibus patet non esse nisi unum
lapidem qui argentum vivum necessario con-
gelare. De ultima firmitate lapidis
in meo firmento quod sit per terram reductam
aeream superius notati

Sic hoc firmentum est ultimum confirma-
mentum lapidis et ceteris regalis
in quo sunt virtutes elementales et celestes
quibus confortantur ille que in vasis nec artificia-
aliter separati existunt ut alias ex magisterio
cum radicalitate. Nam in virtutes sulphuris
et argenti vivi subtilius circulacionum
ingeneis confecture que insunt eorum ma-
terie radicaliter elementales et celestes
confortantur per illas scilicet virtutes que ipsum re-
gali fecerunt in actu spiritualiter elementorum
existencie ut consequitur. Et hoc apponendo
Nota mixtas metallis superius positis in fix-
ionis prima et eum lapidem per quem vera
artis ... in tinctura notabiliter efficitur
Et ut predicto videbis nam ille mirabiliter
operari in corporibus suis instrumentis quod virtutes
superlative in omni parte istius menstrui fuerint
mentacionis ultima coagulati

De ultima circulacione quare sunt inventa

Circulacio ista sunt inventa per
alios circulos circulatos et lap
is non inquis tenti circuli sunt rotati
frigidi elementalis quam ingressionem
terrea non dum in corpus est appara
sue nec liquefacientis spiritum ad alte
(in indicacione) racionem extrahenda in eadem nec lapi
dis fusibilis mollificat ad humiditate
lapis dicitur quam super omnes humiditates est ex
pectans ignem quamvis fluat et ingres
sionem habeat. Isti autem hoc volentes
attemptare est tempore primo de necessitate
recte et formaliter intelligere quot sint cir
culos et qualiter chemia et quid et
quid debeant per instinctum naturalem circu
laricie circulare. Et quibus et quantis
modis et quot circuli querunt et sunt
vexim responsiones satisfaciendo ultra
questiones per modum informacionis secundum doctrinam
talis artis [illegible] tradite. Dicimus quod licet
secundum plures circuli extiterunt quod et unum
in nostra [illegible] computacione plurium ad
duos tamen scilicet deducendo respectum ad siccum et ad
humidum que semper [illegible] videlicet inventa
ex quo eleganter descripserunt philosophi
quod opus magisterii non est nisi solum
congelacio. Et ista sunt pro maiori valore
congelata quorum plures magnates
in litteratura fuerunt decepti in
magisterio credentes materiam ad
sciencia [illegible] formam intelligere
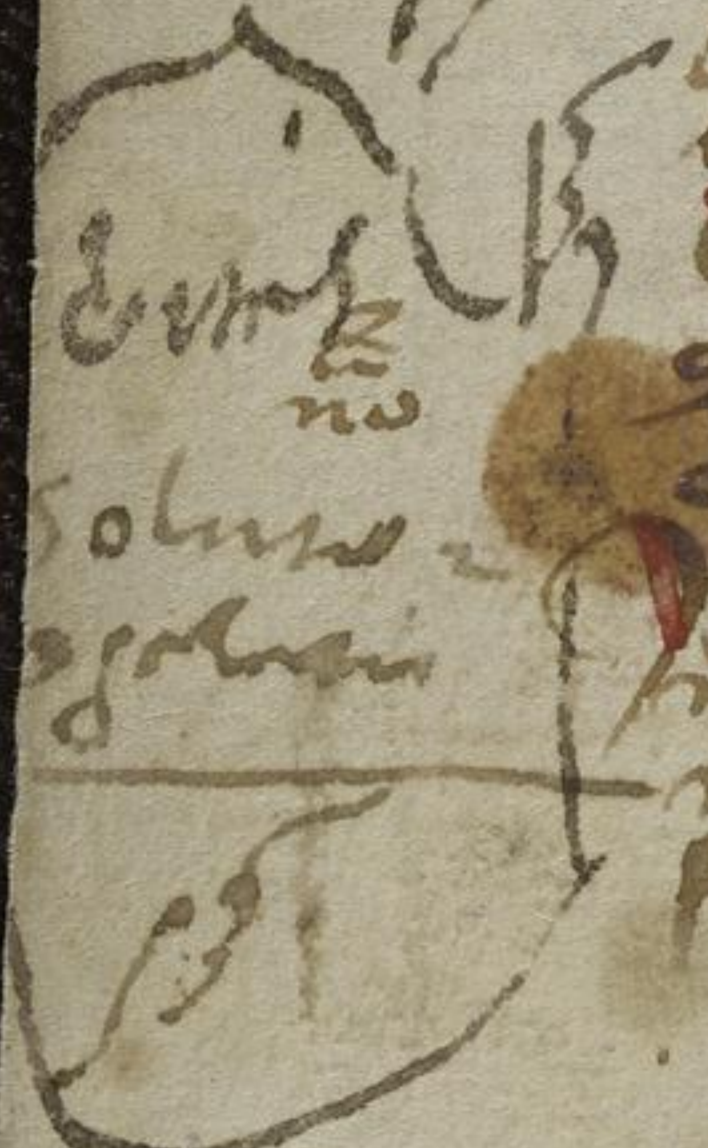
dictorum oculorum et oculandi modi
ex quibus nos fore unum letaliter vulnerandum
relaxare non intendimus quod sola presumptione
et temeritate sine aliquo non fecimus
intelligere credebamus quod ullo non
intellexeramus donec affuit ipsius spiritus
sanctus non immediate sed mediate
per alium scilicet magistrum Arnaldum Arnaldus
de villa nova qui immediate fuerat
certitate in mensa [illegible] inspirauit
in nobis. Et ex quo multipharie multisque
modis rotalis oculatoribus oculauimus
consumendo vegetum ideo tamen
opus nostrum absolute patuit in necele [illegible]
donec [illegible] gubernatoribus nouiter
pullulauit quibus natura vera constringit
[illegible] et successiua consuacione
[illegible] Alius in magisterio [illegible]
loquitur primum astrictus vinculis talis non
[illegible] ad propria lingua prandere ut
solebat fauorabiliter in hoc passu
[illegible] oculandi acceptaremus
donec constructus [illegible] alienum
liquore. Et eo quod natura generales non [illegible]
[illegible] ad minores possidet oculos
[illegible] diuersimode oculatis ambiguam
ad infinitas virtutes operatiues ostendit
Expedit nostris ex questoribus veritatis
[illegible] maxime [illegible] ta [illegible]
illos scilicet oculos exquisite cognoscere ne
deceptos in [illegible] confidentes proponi[illegible]

Hic nichil defectus in

monoculus raymundi

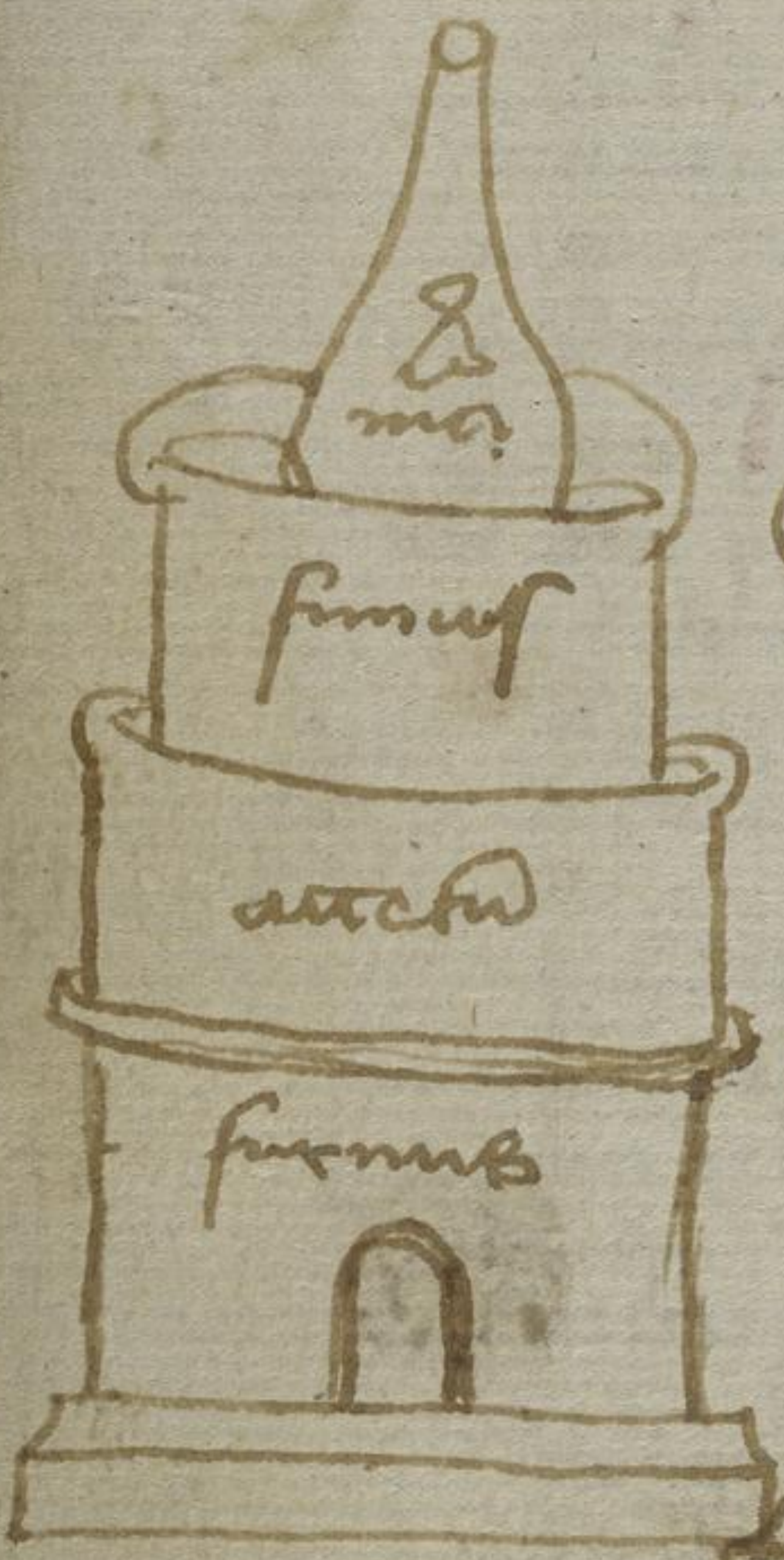

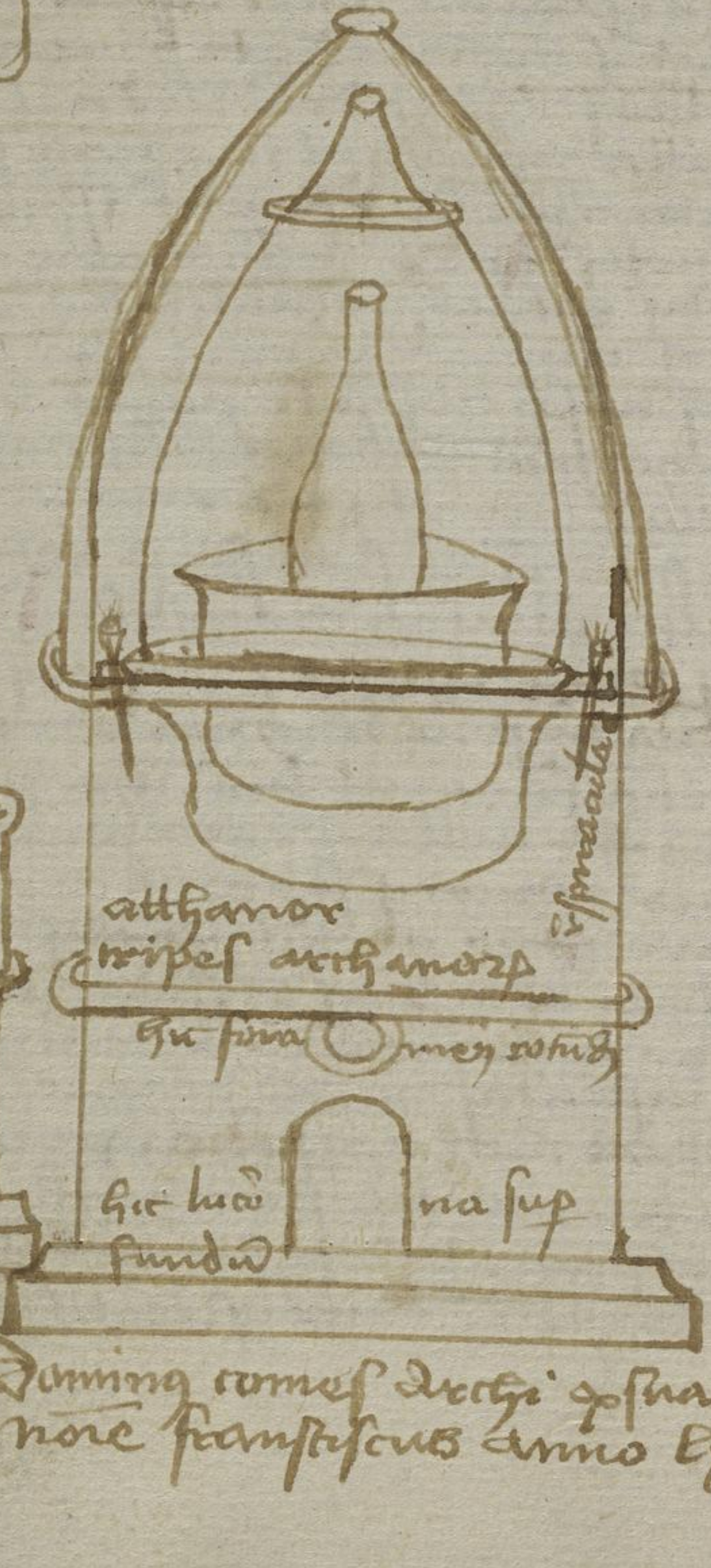

Dominus comes Archi gesta industria
nomine Franciscus anno lxxxvi

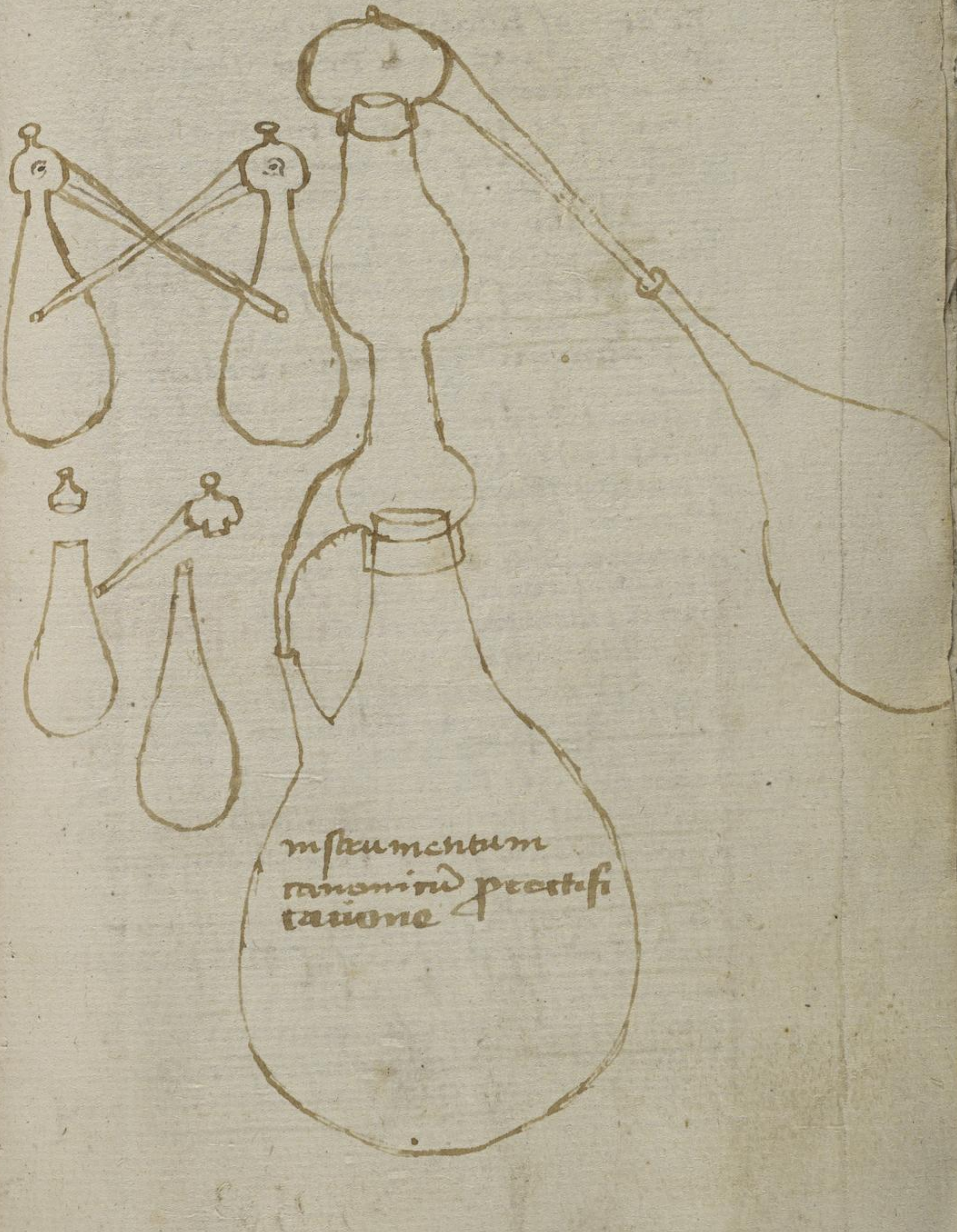
instrumentum
tatione

sic et nos scilicet taliter inuenerimus aliquos
uirorum uti rationi demonstratiua
et infallibili ut per certitudinem cogno
scatur quid et quale sit super terram tuo in usu
ne inuicatis innuamini tere generali
scientia perdita ne uagaris animus per
opiniorum nebulas mandat scilicet tota
autem respicit in conflictu. Quare iam ipso
iam inuenimus rogamus scientiis scripturarum
nec a nobis scilicet nostrum opus. Circa
ipsum aduertens nos uoluimus rationabiliter me
thinimus comprehendere per certam artem priuam
capitulum sub socius scriptum conpositione
quam tibi constabimus mutuo sicut nec
compendij sub constitutione certa uidetur generali
Quo modo ad pater assiduationem a
gimus et hoc usque cantata

De modo fermentandi rem fermentandam per uiam consolamenti et naturam corporis

Iam igitur ostendimus quod modus fermentationis
est ut corpus sit super lapidem et liquet
per se fundere et fugere sublimationem donec
imprimat ad humiditatem propriam scilicet radicalem
manifeste et sic supra quem fermentum deficit
suum corpus donet impressione incalcina
tionem recta positione. Nec putes humi
ditatem esse primam sed erat certa
in sua re assa spissa et digesta ut
oleum ut adeps pinguedinis. Cum faceret
inflammabilem sed combustibilem nec ita
paratum fore. Ergo quod fluidum coagulatum et nec
gratiose ut ampliore potest quantum est
de natura sui nisi sola humiditate lapidis

ij

partes illas vaporabit in suis digestionibus
descendendo nec et substantiam lapidis mediam
in toto faciet fugitiuam. Sed de sui spiri-
tualitate non sit sustinens ignem neque ex-
pulsionem quam congelat composita eadem [illegible]
sed tota substantia supradicta [illegible] terram ra-
dicaliter fore proposito descendendam a
spiritu in inferioribus radicatam et
composita ad magisterio. Et hec est
illa 2a unctuositas que exit in
terram cum natura subtilis non cremabilis
continens admixtam substantie terree dedu-
tum ad actum igneum et aereum sunt
digestum quod retinet in radicibus eius ex
quo amplius per ignem nullo modo potest
euelli seu inflammari descendere primo
igne inuincibile patet et retinet
Deo si commixta fuerit toti substantie lapidis
supplebit ignem nec unquam separabi-
tur nisi per [illegible] destructorum
sue substantie in natura sua. Ex quo sequitur primo
quod ista humiditas permanenti est subtilior
[illegible] supplet originem nostram
[illegible] lapidem. Cum per illam partes eius
constant [illegible] ut patet qui per illius
perfectam mediationem [illegible]
et maiori ab humoribus duobus sup-
erfluis. primo uno adhustibili et
flegmatico euaporabili [illegible]
[illegible] suffocatiuam [illegible] et
sine illa nunquam emendat [illegible]
ut augeatur nec multiplicatur

2a unctuositas

de modo penetrandi et indulco-
randi lapidem in liquiditate non

Nunc enim sciendum huius la-
pidis indulcorandi nomine est
ordo reiterationis et certarum dispositionum ... cuia
cum per reiterationem solutionum et congela-
tionum aut sublimationem vel ex utroque
fixio et certa fusio perficitur. Ille vero qui
regimen solutionum efficit sine ignitione
ad instar nec decipitur certe sine vasis
periculo fractionis. Qui aut solutionis re-
gimen intendit gubernari ut ... ea-
rum artificiis nullo modo debet committere
periculum. Qua obrem propterea
nos modi ... sequitur ... secundum
dictum proinde complementum ...
rando ad primum secundum ordinem. Regime
... mixtum ex utroque secundum ignitione
et sine ignitione ... inventum
5 Ad vero sumat lapis et ... illud
imbibe in suo vase in bibitionibus primis
sicut prius factas et ad modum ... in vna
2 et dimidium parte sui aceti postea decoque
in igne leni donec postea illa sint in lapidis
... congelata postea modum ... igne
3 de carbonibus paulatim et paulatim
donec sublimetur et ... quidquid est solutum
extiterit et de aqua sulfuris sicut ... de
argenti vivi ... ...

4 ad dulcorandum seu mollificandum
... solutionem sicut ... sublimationem sunt

redit super suos fetes terendo et imbibendo
eo dicto spiritu qui maior in humiditate cor-
poratis habundat. Et hec itera im-
bibitione cotidie decoctione congelatione et
sublimatione eo ignibus suis successiuis
et diligenter continuatis secundum moderatione
et moderamine ignis. Nos quod natura ex-
igit. Et hoc per hoc quod dicit Sorb in ma-
gisterii donec per continuam sublimationem
spiritus eo inflammabilium super materiam
fixus et per continuam motum totum supra-
dictorum fiat.

De ultimis digestionibus optetes

Primum dicit speculum fuit contemplationem
sibi applicata cum moderamine.
Dicit secundo igne farinas forte bis continue
cum periret naturam. Secundo dicit natura
fortiores. Tertio in tertia die natura ad spiritum fortis
primum potest ignis fundendi ut qui per pondus
continuatur materia et spiritus domat ut fortis
illius digerunt et absoluendo primum exsiccatis
emendat nec minus quoque per secundum
fundit et corpus materia recepit
ac tandem decoquit ut igne fortiore
equaliter valeat tollerare per quem aer ma-
nifestabit in materia per attractam fluctus.
Quartum patet recepit medium potentia ad
actum quem donec debet. Tunc oportet materiam
metalli a suo flegmate separare de
puritate et reddit coquere per ignem
specificum. Nec oportet intelligas aliam materiam aliud
corporum seu plantarum cum sint humidiores

ne quam ma metallorum infunt ut
pz expertor q na mineralia quando plu
rimum sicca ex spiritu tunc de sua
proprietate tollerare ignem propter hoc dixit
intelligere hoc fieri in arte et
rerum spirituum quemadmodum natura exterius
manifestat. Digerat ergo me natura
ut humiditas que remanet in ea et sic fixa
ut stetit ne separetur a metallo donec
ingressum fuit in eo cum alteratione
Vero per oz sic dictum est ut eradicatus
humor imbibat a suis metallis
ex quibus maiores virtutes ut puta
confortative radicalis quare nature
sunt essentiales et temporales. Cuius
exemplum quia rectificamus nos nos
vidisse argentum vivum et sulfur in vera
fusione metallicam et stetisse cum
in igne sine additione vlla rei
extranee. Cum igitur talis decoctio
optima optimam facit in hoc
in medicina nostra. Sed cum [illegible]
appz in [illegible] Quia cum aer
[illegible] aqua [illegible] fuga de
immediate apparet. **De ultimo**
consolamento post separationem perfecta
Ut autem consolamentum per modum
vltime necessariis supplemus quia
et [illegible] non. Cum ea est quia cum ignis
[illegible] sibi ad ultimum sue [illegible]
perficiat [illegible] ut absolute
[illegible] possit ignem optimam tollerare

aut non Qui est mercadum fixo cum tota
sui humiditate nec aliquod de illa
possit amittere qui misit ibi [illegible]
ponderis Dato Aut nulla recta fixio
anticipabit per aliquo diminuta
nec ponens in [illegible] in recreacione recadit
Qui vero ad conformitatem ut equalitatem
fixionis dicte [illegible] incepta ad ignis
operari nodum advenire contingerent
Aut hoc erit esse malum in [illegible] ignis
que nimia festinata necessaria
est evenire aut macritudine spiritus
in quo flegma dominatur [illegible] humidi
radicalis ipsi corpori [illegible] deffectu p
[illegible] vero tua radicata suo spiritus
[illegible] nequit in confortando sic enim
qui festinata [illegible] sensibus retentiuos
reddat conpletum non potuit Et ideo spiritus
[illegible] de necessitate fugere
tenuit defecta retentiue alicuius
mortibus occupate [illegible] in conservando illos
quos asstupefiat [illegible] ignem per parando ad
se mortem ut sunt [illegible] in sua spiritu
tandem dira Quorum non nec potuit [illegible]
supplendum in sui alimentum quaerere quod
humiditas sunt de [illegible] sua Ideo in loco
spiritus velut [illegible] reddat humidum
flegmaticum assumere esse nimis saporis
illius colligati qui supplendum reddere
habeat per ignem operationem Et quod est de
terius in maiori parte fere medie

cedit et deffi(cit) nisi adhibeatur ignis
ad ministerium eius quia augmentando ei
eius exigentiam sine tollerabilitatis
ex illo superfluam humiditatem tollat
ad congelandum illius signe spiritus. Sed cum
constrinxerit desiccare porositatem reddet
medicinam dulcissime fusionis. Cum
enim est deffectus humiditatis naturalis
qua caderitus natura appetit colligatur
ad suam in dividua protegenda contra ignis
pugnam. Tertio sunt inventus sue sue
supplendo et corrigendo errores
predictos penultimo tertio et tamen ut
id de nostro corpore recedat igne operientis
per metam nisi ea scriptam naturalis
restauret donec fluat velut cera
sicut scriptum est et ingressum
habeat in complemento suo etc.

De modo faciendi ultimam ceraturam

[T]ollatur ergo de tali cristal
lina quam in fundo vasis repe
ries quantum volueris et illam in tuntibulo
tenui super lentum ignem in cera teratur
ultima cum aere suo albo predicto
guttando super ipsam guttam ad guttam
cum sagacitate providentie diligenter
respiciendo quousque fundat se cera
sine fumo. Tunc de illa aliquid sume
et super laminam ignitam pone. Si cum
consperseris eam vehementissime resolui
quasi cera tunc est satis ceratum in

69

Signum cere
non o fluat

Super laminam

radice sic viii. Si aut ad huc non
videris tinctum reiterabis signum et
terra sup eam tecatione dicta donec
fundatur ut terra sic fumo deinde
fac pietriolum p illum modum que
medicina recipit ut operationes
continuas in mo testimonio q e elixir
completum et in apprecciabile pretium
et thesaurus incomparabilis continens
omne corpus De compositione elixiris
ad rubeum p reductionem generalis doctrine

Si ergo volueris facere elixir
ad rubeum doctrinas faciendi
elixir ad album sumas in exemplo
Sed hic modum faciendi reperiam
oz nisi solum q p quolibet elemento
albo elemento apponas rubeum Elementum
in elixire ad rubeum apponit ignis
alterius qui totum rubificat Et est elementum
secretum tantum et sublimatur ut spus
pondera vero elementorum sunt q apponas
duo pondera terre et tota aq et tot
idem de aere et unum pondus et di
midium de sulphure rubeo Primo aut
ponas terram que pparat ad fermentum
2o ponas aquam que e medium int
terram et aerem 3o ponas aerem
qui e medium inter terram et ignem
Et 4to ponas ignem sicut ignis p aqua
figitur et anima p terram

dificilis e ad intelligendum

71

De forma circulorum totius secreti per quod vincitur totius operationis intentio

Quod autem secretum et operandi
modus in rotatione elementorum
consistit vere nisi circulos nec efficie
prius perfecte cognoveris illorum circulationis
notitiam intelligere non poteris quin
ignorantia te tegat tenebroso
velamine. Forma rotandi ad instar
nam seu circulandi modum vide sig
quia non attingit nec cognoscit nisi per
mediam et hoc 27 m[illegible] quantitate. Et
Quod non magis attractum et profundi
tate nec tardius separatur. Ergo
[illegible] separat. Secundo sed illud
reducit de terra [illegible] de via mercuriali
in via sua alterata producit [illegible]
et quod eductum est ex illo ut de illo
secundo est sicud subtilissimum ligatum
ad secundo. Itaque neutrum dimittit
reliquum in distillationibus successivis
Et sic totum dicit illud vapor in
quem sicud sulphureum et aquosum. Remanet
tunc illo vapore elementa sicut [illegible]
mixta. Cum vero elementa sicca sint
rotata sicut in secundo per plures circu
lationes totius secundi. Et ut primo sep
aris quemadmodum elementis per paucas cir
culationes que [illegible] sunt reductionis
elementa secunda rotant in statum

rotatio

Et quanto magis iste due res c
intrant tanto magis depurat
terra ut lapis a sulfure terreo im
mundo sibi connexo quod de macula
originali provenit Et intelligendum
quod tinctura menstrui separatur a suo
terreo grosso feculento per distillaciones
lentas et in aqua mercurii deportatur
Caue igitur ne opus rubescat ante
nigredinem et tinctura remaneat
quam in ventre mercurii debet deportari et
abscondi Quoniam mercurius est terra
sua propria subtilis valde in qua ignis
naturalis solis quam menstrui continet
Et ergo deceris igitur cum videris ignem
in mercurio et feces erant nigre ex quo
scilicet quod nunquam opus nigrescit donec
a terra extrahatur tinctura per suauem
distillacionem et in ventre mercurii deportetur
et iste ignis a illa proprietas quod
dicitur totis rebus viribus a quibus hoc continuatur
scilicet tinctura vitrioli et sulfuris cum
qua dicitur in mercurio sublimata Quoniam est femina
masculus eius Est cum additamento
tincture rubee quod est additio magna
in virtute et potestate cum juncta est
ad tincturam solis ut tincta scilicet a vitriolo
et sale suis coniunctis proprietati mercurii et
amicitie sibi quamvis quod fit per sublimaciones
lentas non ignoraliter vnde de secretis

Bona dissolutio ...

72

nem maximam et veram perfectionem
pertractatam **de primordialibus con-**
iunctionibus secretis trium generum tam
simplex quam composite. Si solis hunc modum
Dissolve primo solem in aqua sua
fermenti postea separa flegma
ut flumen et remanebit in fundo
sol non sua solutus aque. Postea dis-
solve iterum in aqua sua et postea congela
et iterum aquam per balneum distilla
et congela. Et sic oleum extrahe primo
et pone ad partem in qualibet distillatione
et hanc aut distillationem et congelationem
tribus aut 4or vicibus vel viii aut
plus et postea congela. Deinde infunde
aquam suam primam super solem congelatum
et mox dissolvetur in aquam rubeam
ut citrinam congela iterum in balneo marie
Reitera hoc tribus vicibus sicut dictum est.
Fecisti tunc ex [?] sacre [?]
quia non dum est corpus et ultra solvatur
Et hanc secundo dissolutionem totam infunde
super mercurium calcinatum et siccum et dissolvitur
totum in aquam et imbibat in [?] sub
rubeam in colore distilla et redistilla
ut totum clarificet. Et postea iterum passa
videris de signo terre putrefactionis
et combustionis quod vidisti super vitrum per
ignem tandem expirat super spiritibus

q̄d est signum purificationis purifice
dissolve sine distillatione per(?) prius suum
deinde separa elementa et purifica eis
magisterium tamen non obliviscaris
ponere etiam aerem et ignem qui
nunquam fuit in elementatione ut totum ele-
mentum et aer. **De 2a generatione**
eiusdem ad mercurio et luna
Purificatur luna et mercurius ex philosophorum
corpus in aqua sua dissolvatur et
73 putrefac postea coniunge aquas et distilla
aquam et invenies lunam admodum
salis pro(?)fississimi recipe sal et frigefac
in igne teneo rancido clarum deinde in
funde aquam desuper et dissolvetur
in aqua alba velut aqua infunde
super solem congelatum per eius primam di-
stillationem et quod procede ut supra
Alia generatio pala(?) preparatum mercurium.
74 **Et non est in hac preparatione includit solo**
mercurio usque ad terminum ut fixatione quali in
degestione(?) in ovo ponitur sol et in fine metalle ut supra
Recipe mercurium et sublimatam cum vitriolo
et sale assato post pone cum aquam
vegetabilem in igne et apposito coop-
tulo decoque per tempus naturale post suppone
alembicum et distilla aquam totam de-
inde vigorata ignem et sublimabitur
inundatum vinum sume et ablue cum
aceto distillato quam magis valet cum
in aqua vegetabili soli prime et non

et no(n) misceas aliud cu(m) illa ablucio(n)e
postea terge cu(m) panno lineo mundo
in sup(er)ficie(m) sestima(?) ad aliud p(re)paratu(m) v(idelicet) q(uod)
in aqua sua dissolvas p(ri)m(um) p(ost)q(uam) distilla
et redistilla p(er) via(m) elimina(n)do(?) postea
putrefiet p(er) mense(m) ph(ilosoph)or(um) deinde s(e)pa(ra)
elementa et de aqua et de t(er)ra fiu(n)t e
s(t)ia(?) mediam p(re)ss(t)inatam(?) et de illa
fac quintam cu(m) ap(er)ib(us) (com)paratis. Sine
dubio via intrasset(?) vie quintanam
et (com)paratam ad unu(m) fine(m) et ad unu(m)
effectu(m) q(uo)d videre poteris p(er) tota(m)
latitudine(m) magisterii. Et 27 istas
quas tibi dedimus vittas(?) alias facere
poteris adhibendo cu(m) intelligas
magisterium

Explicit opusculu(m) ut valde meum de
mo(?) ph(ilosoph)or(um) (con)tine(n)s clausula(m) testa
menti aut codicilli magistri Raymundi
Lulli ad laude(m) regis et d(omi)ni et virginis
marie matris eius q(ui) regnat in deo
patri et sp(irit)u sancto i(n) secula seculor(um)
amen sequenti die epiphanie
anno d(omi)ni m° ccc° lxx q(ui) tunc erat(?) dicti

Deo gra(tia)s

B primum principium — aurum / argentum / natura vitrioli et salis / mercurius

G 2a principia — ignis / aer / aqua / terra

M tertia principia — Sulfur / argentum vivum / fermentum

P — Medicina / Elixir completi

V — Multiplicaciones / termini generis simplicium

C D E F — operaciones / graduatio de b.

H I K L — media de g.

N O P Q — media de m.

S T — media de v.

r — caloris furni secreti

x — aque [illegible]

y — calore balnei

z — liquoris separacio

r calor secretus
x ignis secretus
y balneum
z separacio humorum

Circulus digestorum

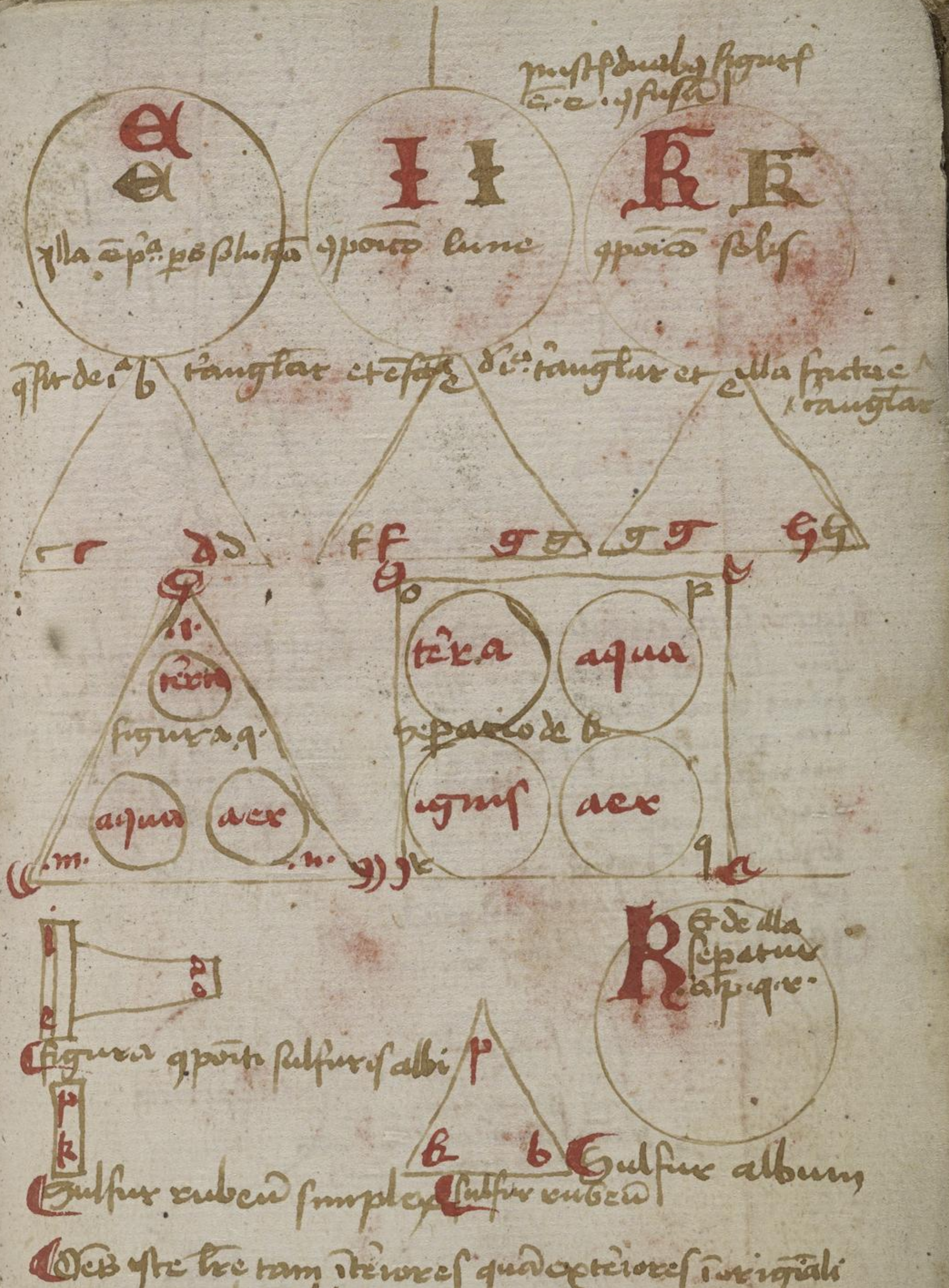

Omnes iste littere tam interiores quam exteriores in originali
erant rubee tincte erat nigre

Hec est figura circularis ostendit quo elementa perfectionem constituunt unum elementum rotundum ita quod minima pars unius est minima pars alterius. Materia non est pura mixtio terminatis speciebus nec corruptis est aurum et argentum bonum ad operandum

Hec est figura alembica ostendit qualiter terra elementatur et quo elementum procedit in aliud pacificatione circulari

Ista requirat erat rubea

Ista figura erit coloris violacei

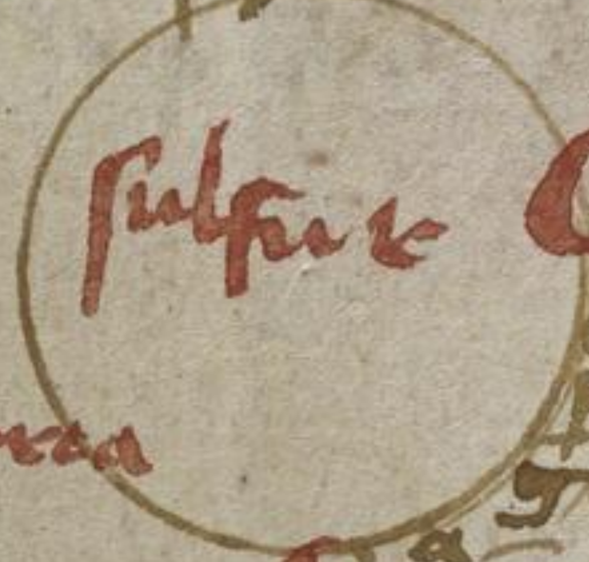

Hec figura ostendit quo magisterium dividitur in duas partes prima in sulfure et secunda [illegible] medicina ad [illegible] conponendum

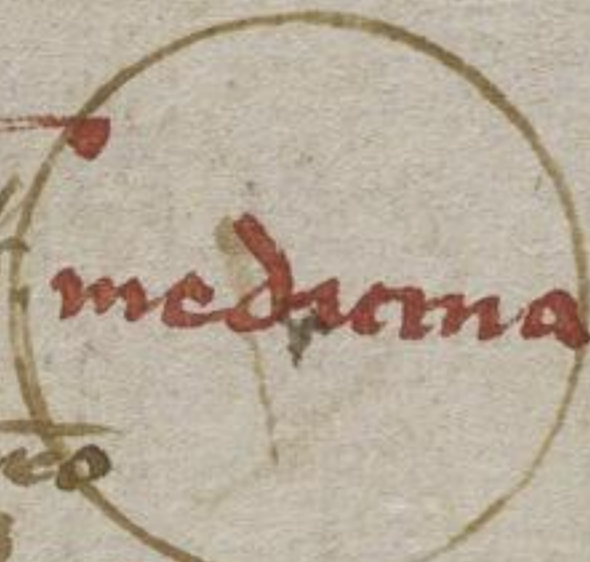

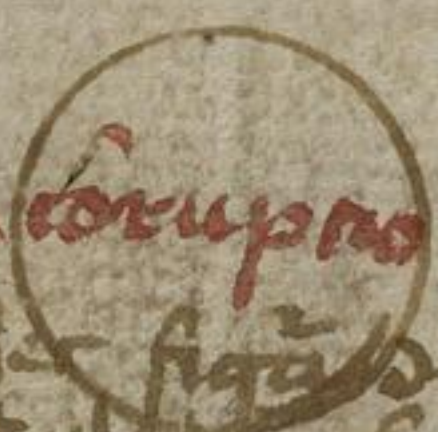

Hec figura demonstrat quod in magisterio sunt due partes generationes et altera corruptionem detegit sine qua nulla fit

aurea — Ista figura ondit in quot operationes dividitur corruptio et quot indiget antequam sit perfecte adaptata gratia ... et dicitur quod tota perficit dissolutio primi regiminis

nigra — Ista figura firmat purificationem individuorum corporum et ondit quantis indiget operibus antequam sint certa. et intendendo quod tantas ipse perfici ablutio 2e
quantas — regiminis ... quod sint inhumatio distillatio calcinatio

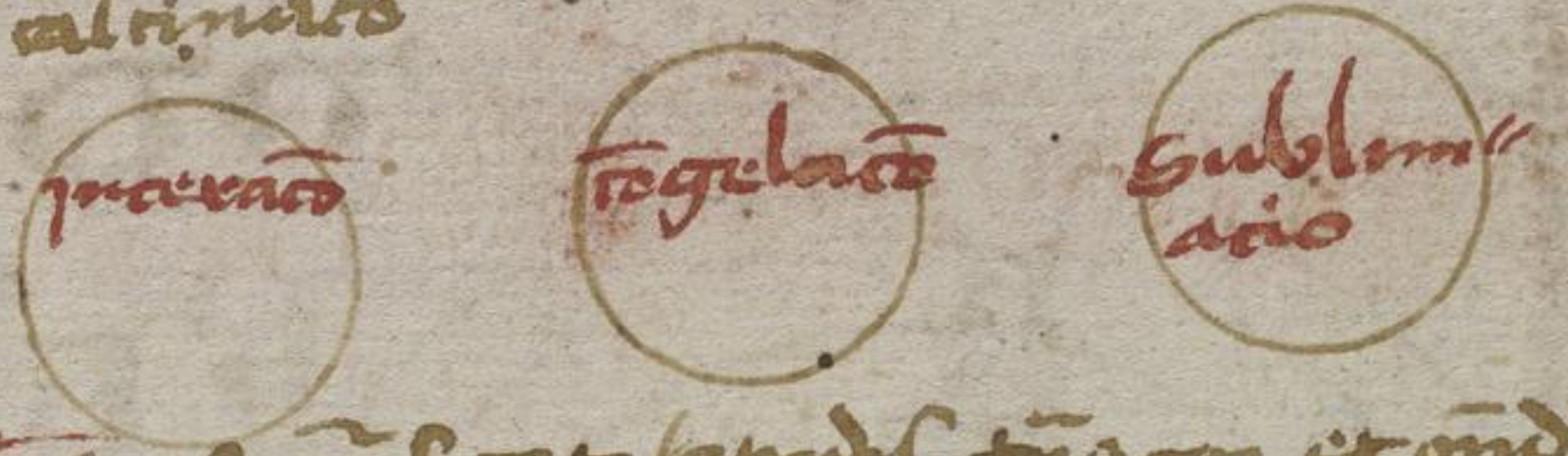

Ista figura firmat lapidis congelationem et ondit
violacea — quibus et quantis operationibus specialibus indiget et expellis extra. tanta opera particularia quanta reducta 3e regiminis ad complementum

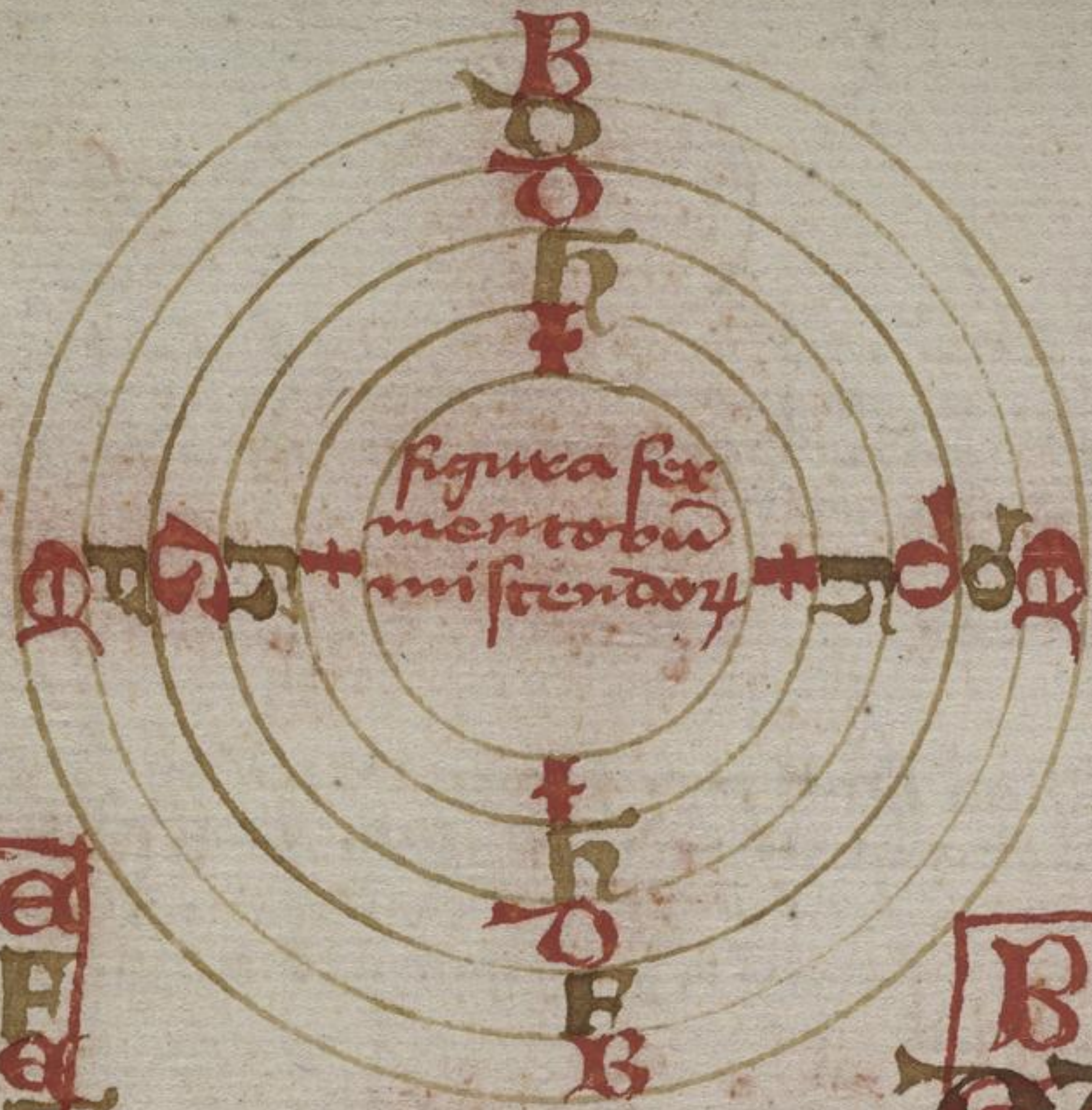

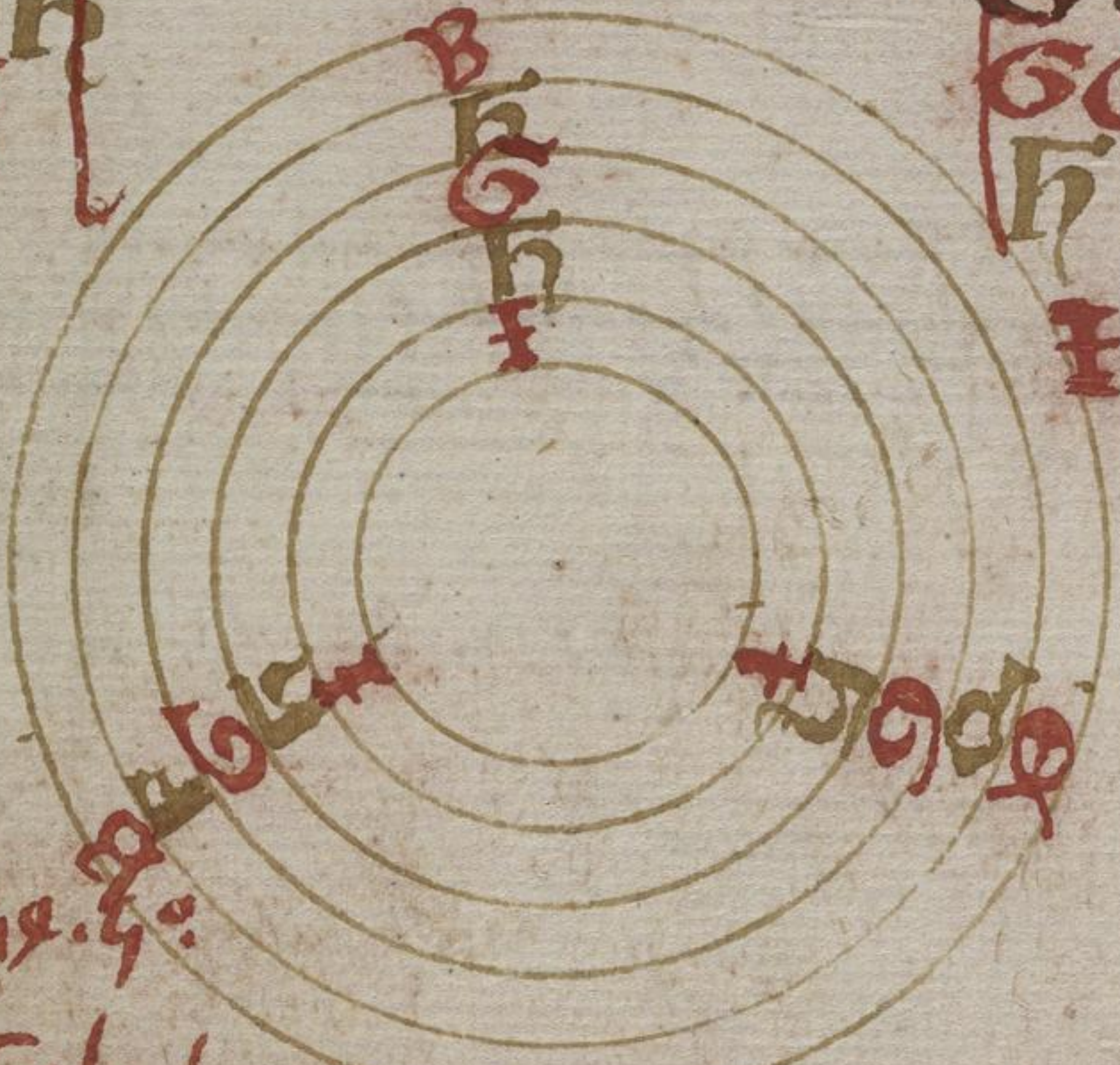

Capitulum 44. 4o.

Tabula ista 2a fermentorum miscendorum
per tres secunde tabule signatorum

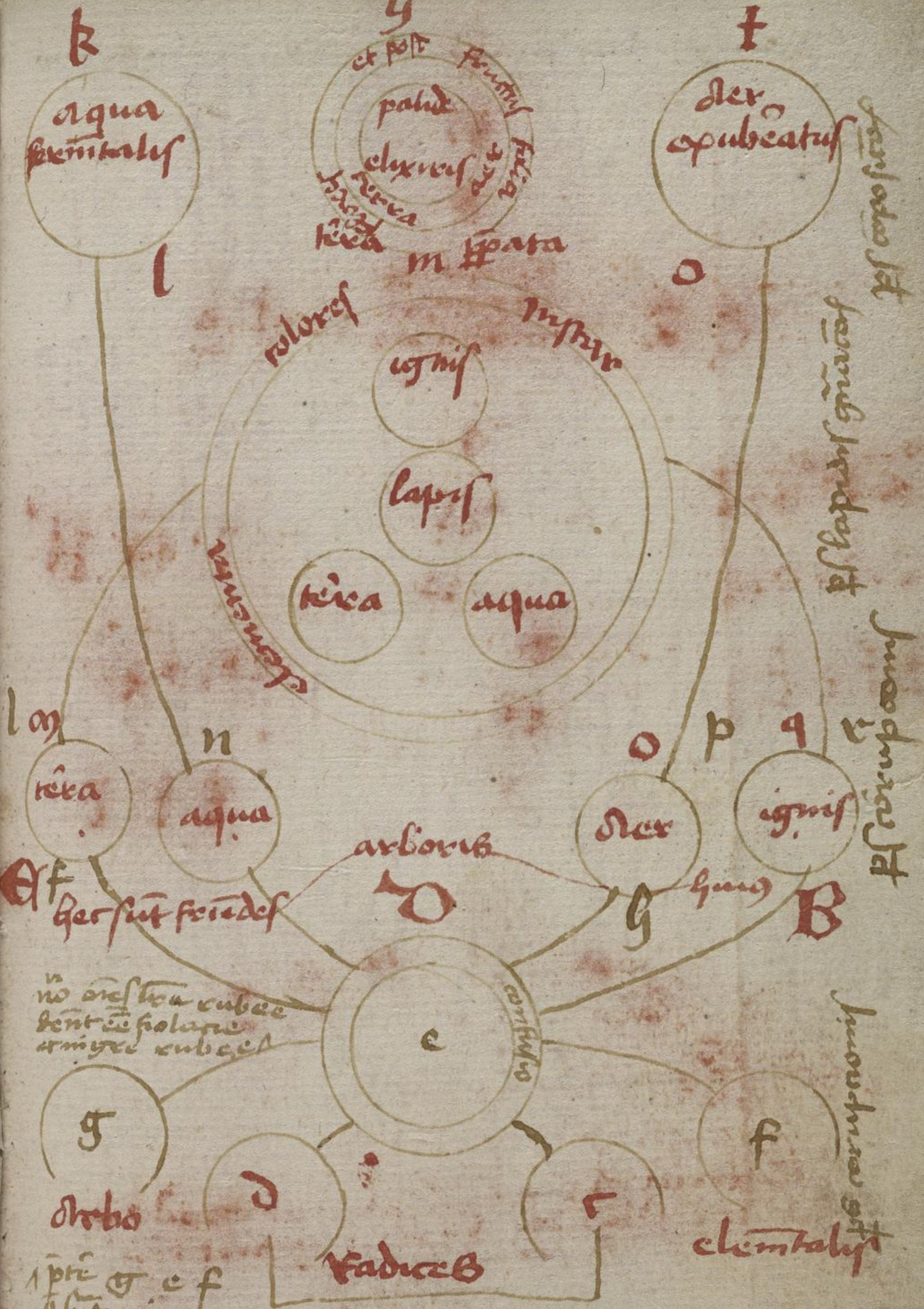
k
t
aqua
aer
colores
ignis
lapis
terra
aqua
l
n
o
p
q
terra
aqua
aer
ignis
arboris
B
c
g
f
d
r
radices
elementalis

Scala g'iarum p'nosticantium malarum i magisterio

		finis et ultimum ex mund corrupcionis in arte
Flint a gpio ra et pparte clementinata	B	Sol ut aurum extremum de f.
Sol et L. quo metalla media V.d. et 6.	G	
Ar. v. me dio inter f. et g.	D	Sol ut vol. extremum de e.
sustinet quo ... ld. G. d. sg pparacio	F	menstruum azo qui quod medium inter E. et d.
ma unde extra azo	C	

Scala malarum p'nosticorum q(ue) sunt conformacionem pariter

frigiditas et siccitas separata		ignis calidus et siccus naturaliter separatus
humiditas et caliditas separata	Q	
frigiditas et humiditas separata	P	aer calidus et humidus extremus de p.
	R	aqua ... extrema d. et separate
siccitas separata cum frigiditate	O	terra extrema de q.
humiditas et caliditas	N	aer lune extremus d'l.
humiditas frigiditas	M	aqua media inter l. et m.
siccitas et frigiditas	L	terra lune extrema d'n.

Scala g'iarum q(ue) vocat planetas elipsim ut ... quibus sunt sulphur et mercurius ut patet per scalas sequentes

Caliditas ... aer ... aqua ... in igne — terra ignea naturaliter ... despuenti

O — Humiditas ... aer ... frigiditas ... terra — aqua naturaliter ... despuenti ... fixata

M — Siccitas ... frigiditas ... in ignem — terra ... fixata ... despuenti

L

... ut totum ... hec est scala

Scala mag[isterii] ... quorum metallorum onde vocamus medium

	lu	H	na	lu	H	na

K	H	I
[illegible]	[illegible]	[illegible]

hec est scala generalis metallorum nec deteriorum alta ... more aqua descendit ... parte ... non ... de ... v. h.

A B C D E F G H A

alphabetum magnum ...

[illegible]

De scalis artis et nature

Scala ... et ... ascensu et descensu

b c d e f g h

decoctio mercurii

[illegible]

Scala solis vermiculationis nitri perfecti producitur ag ic
b g f E
p descensio
Scala decoctionis solis ar. vini ut m. simplex p ascensio
b c d a
Scala decoctionis solis m. p quintum stellig c e p ascensio
b c c c c c b c c c c c c c c c c c c c c c c c d e
Scala digestionis corporis salium arsenicus ut alios consulfur aliq mediate q forma figura incalari allo
c d e f G
sulfur fabrum
sulfur solis
sulfur ruleum
sulfur saturni
sulfur solis
Magna scala operationis quam malum
b c d e f g h k l d e f g h k l
Scala fermentationis operationum
F liquefactio G solucio H elementatio
Et non quod si scis reducere in unum poteris videre magisterium sic ostensum est parlorem elementalem et per talia instrumenta poteris et spirituum atque intellectuum quorum rationabiliter stercoratis consistis et realibus sic declaratum e productis instrumenta prius ostensum quoniam quod sicut paginarum et de illis mediantibus veralibus partem [illegible] quam natura nobis dedit iussu divine predestinationis et si de hoc intelligis declarationem poteris expandere et augere ad tuum proprium velle i intellectibus et universalibus ad tendendum physicum super ac physicos et ad hoc attinentes sunt
Et hec de entibus confusis in quibus sunt potentie reales

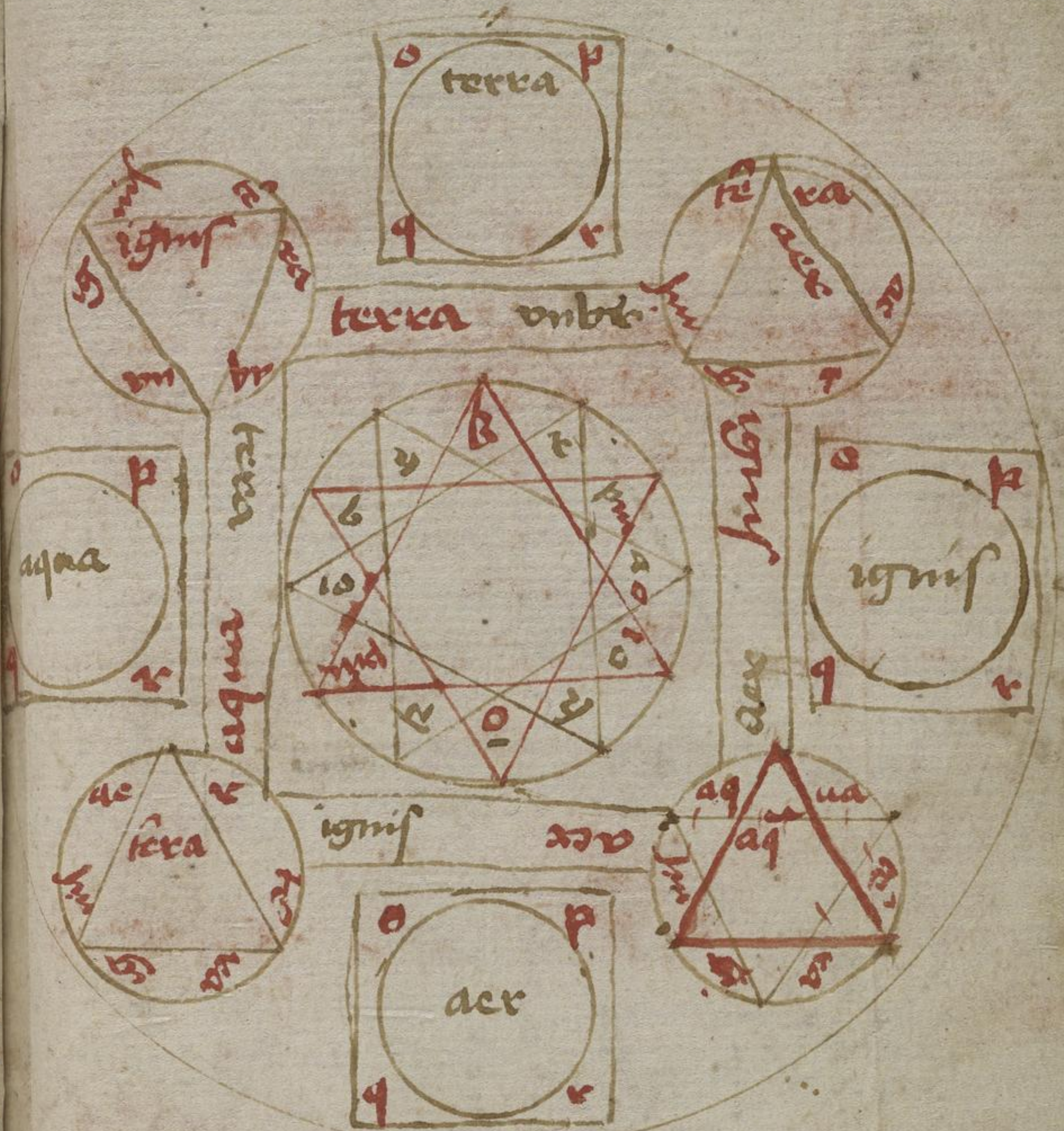

ꝯfigā quo extriangulari et ex
triangulis ꝯpōnt figū circuli

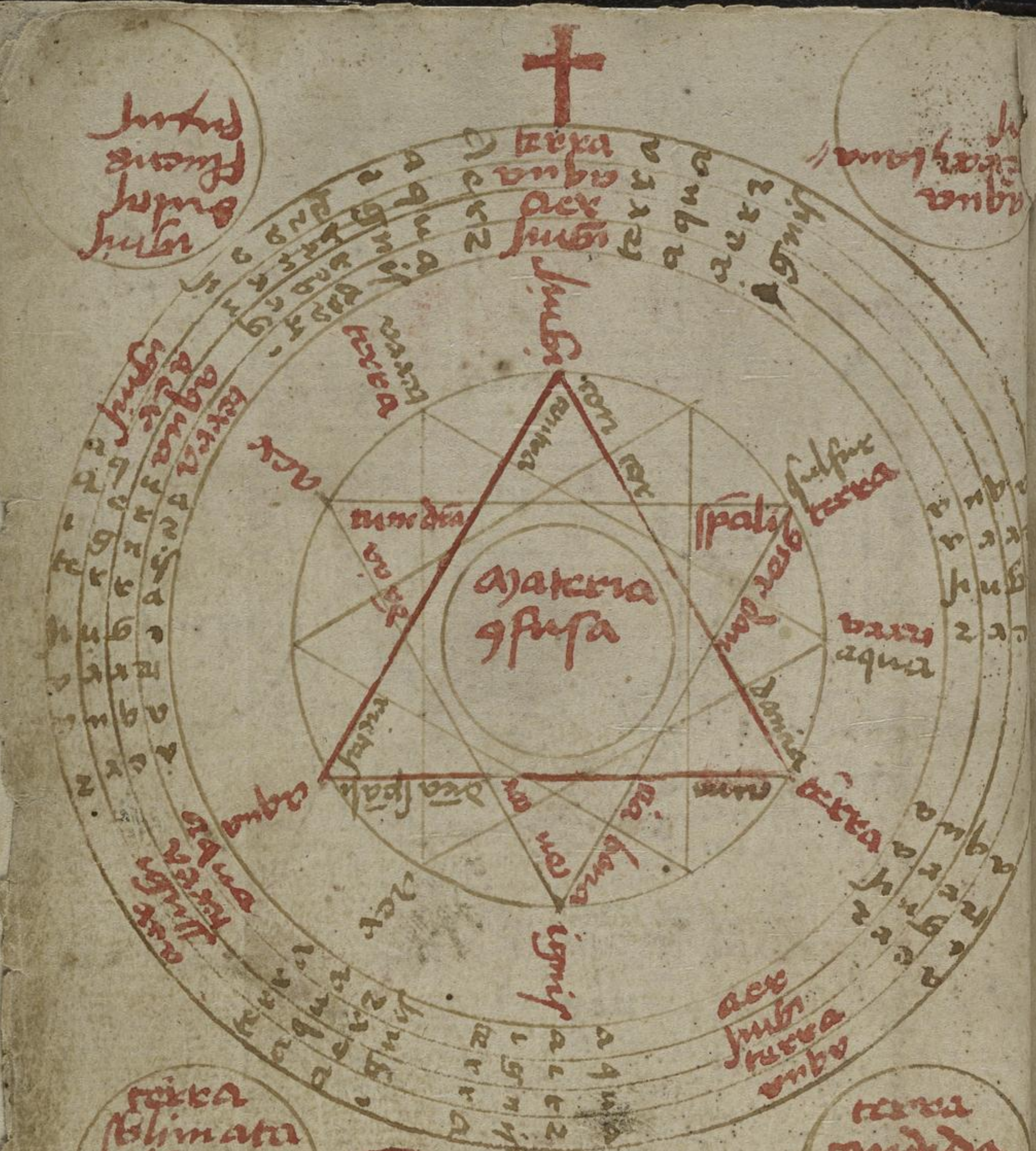

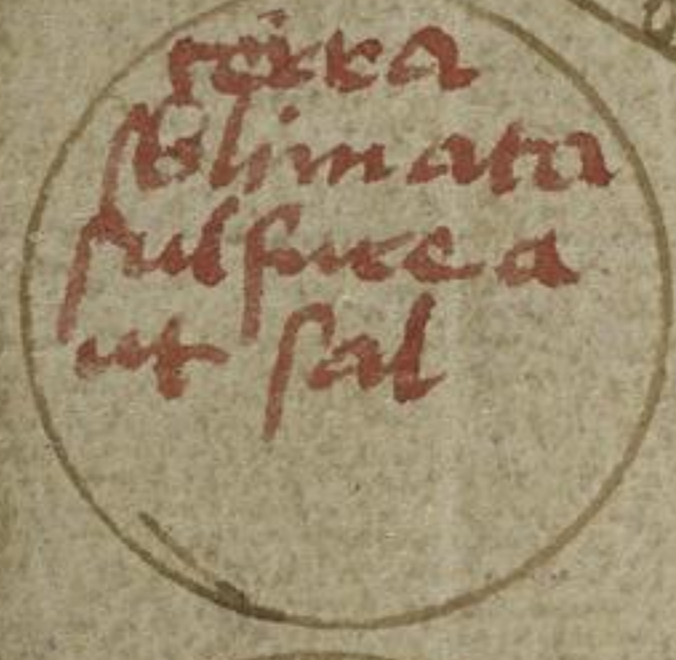

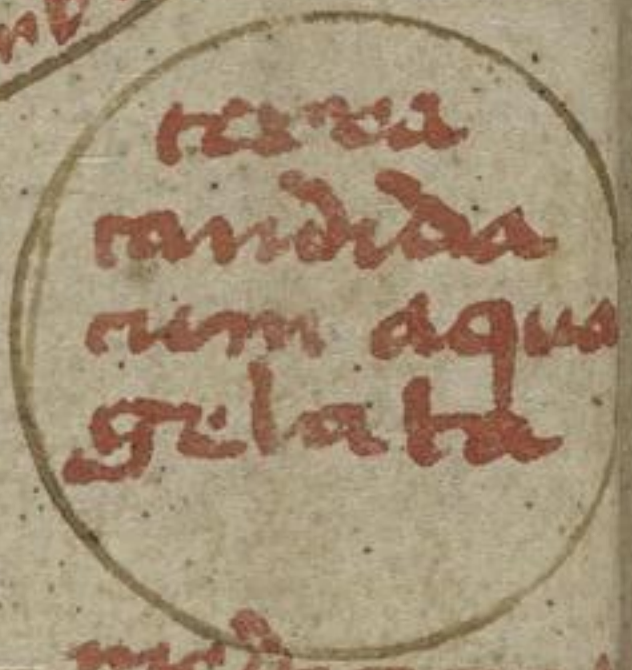

Figura etanos ad
sensum et actum

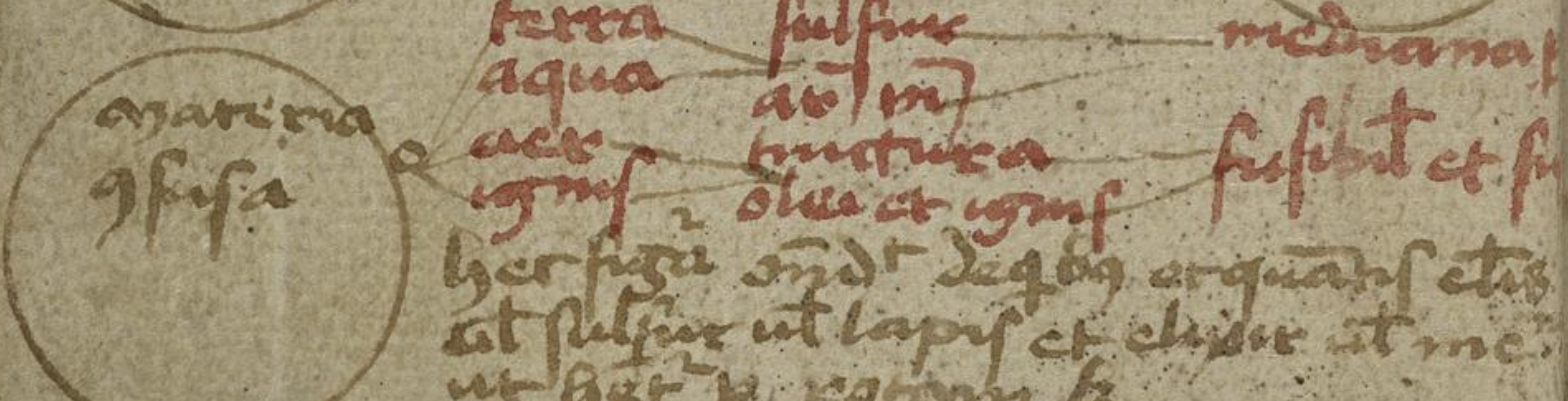

hec figura ostendit de quo argentum et ...
et sulfur ut lapis et elixir ut me...
ut hec p eorum &

De Lapide Phil[co]

eius in virtute sancte trinitatis tue in qua uni
tas tue diuinitatis non est in aliquo uulnerata
nec confusa. Incipimus presens Compendium quod aliquo
modo vade mecum de nostro phorum ut clausula testi
per modum codicilli volumus quod nominetur nostris here
dibus successoribus. Regi Anglie terre cum
uoluntate perpetua iam gessi et tributi in quo
compendio ut arte determinabimus cum perfectam decla
rationem perfectionis et fine totius practice huius artis
et de operatione illius per certa et efficatia instra que
sunt de tribus generalibus principalibus principiis que
nullo modo descendunt cum sint multa remota ab
arte intrinsice perfectionum. Et primis nec sui forti
induratione non potest habere probabilem notitiam nisi
cum illa perdere debeat per extimationem certa a propin
quantum veritati quantum est possibile humana ratione pe
netrare secreto nature. Attamen hec cum extimatione ar
tiste regulatur quod approximatur veritati est honorabilis
regula doctrine extellectualis. Et ideo cum talibus
semper continua regulatur per artem artificialiter ... sic
demonstrat veritas huius artis

r6 igitur perdit ex illis rebus que uix suam naturam sunt

magis cert: quia incerta probari non possunt nisi
ex illis que verius. Et sit aliquid oportet quod habeant
certitudinem nec ars poterit esse nisi incipiat ex
suis principiis artis principiis ex quibus aliqua sunt
Malia — malia que secundum magis et minus depurantur. ut sunt Devi
depurata. Et secundum hoc sunt magis operi propinque vel
ut plus remota. Et hoc fili credimus quod non ignoras.
Et propterea instante altissimo Rege Odoardo
in custodia eius et divine protectionis. Res proposita
propterea quod tam magna noticia philosophie memorie indigna
non periclitatur ut meruit. Istud opus quantum cum stricto liga-
mine premendamus et ponimus sub periculo anime sue
comprehende. quia intellectus ut in faciendo ut in applicando ut
inducendo magis clare et magis perfecte per facultatem
virtutum suam coniunctione Rei corporate et magisterii
debitum cursum nec augmento xpiane religionis.
et salute animarum non potest integrari sicut probatur
Iste — in libro questionario in questione .xvij. huius artis.
Ideo propter istam consideratione valde alte ut excellens
altitudo vestre regalis exaltabit. quia per hoc pro-
cabit et tractabit sanctam matrem ecclesiam et in
unitate adiuvabit et providebit. et ad hoc procura-
dum dictus Rex tantum quantum possibile fuerat promisit
et nobis tenetur et obligat non ficte non coacte sed
de sua propria voluntate.

Nos intendimus

De Revelatione nostre Intentionis

Nos intendimus in presenti brevi colloquio ad honorem celestis filii et glorie beate virginis matris marie respecti nostri pes. et ad utilitatem probantium. et ad hoc illorum qui in presenti arte habent desiderium probandi compilare et tractare artem praticam. pro quam in suprema compor menta omnium medicinarum habeant compositio cum omnibus intelligentibus habilit ordinat

De forma nostre pratice

Et facimus istam practicam de hoc nostro compendio divisam in tria genera principiorum cum omnibus regalis huius artis pro que sunt effectiva instrumenta et propria non solum de sursum dicta sed declarationes alia compo menta propter hoc ut veritas artis appareat et cum recta via vadat et sunt posita et scripta recta modus textus theoricalium principiorum demostrabilium pro que intellectus filii doctrine levant potest assequi totam veritatem a primis sive primordialibus descendens huius artis principia demostrat.

De expositione theoricalium et de distinctione partium

Cont cum verbo mixto scribimus et iungimus expositionem cuilibet principii theoricali theoricam declarationes in proposito modo et ordine in quo intellectus nostri intellectus et racionis potest totum hoc quod mixta principiorum

antecessores nri visi sunt ꝯsentire · qr dicta pa
in tres ptes dividunt unq ad applicationē miser
unt sicut titulꝫ Rubrice sequentis mōstrabit :

De principijs naturalibus primi grad et de hijs q
de ijs descenditur

Inde pra nalia illius nc illum mīt ppam insequūt
p amicitiam amoris ꝑ q illa mīt nā cū suis actoibꝫ
ppriis et nalibꝫ amore sed ꝯvtit i metalli forma
Quatuor mē · et sunt i ordine primi pncipij praticat quatuo ·
quorū duo sunt nalia et duo remanentia ꝯ nam · Na
turalia sunt sic sulfur et ar · vi · et de hijs gnat
amor metallicus ꝑ q fit gnatio rei petite · s · quando
ppa individualia illorū cū nali amicitia colligant
· s · quando virtꝫ illorū adiuuant sup griam illis que
est corruptibili sic mo manifestabimus · Contra
naz sunt sicut nā vitrioli et salis · q est natura
gmus : et de hijs nascit amor alterꝫ gnis ppin
quū tn ad gnatiōem sui mīt · sed corruptio rei
quesite · s · mixtum est poris ab nc ab ill adiuua
sup meliorem sulphuris et ar · vi · ut est ꝑ deffectū
ꝑparationis et ignorantiam artiste · Et ideo ad
hoc q regat maiestas i illo ope ignorantium
nō possit alterius allegare vl nos alit increpare
illum habundant ꝑ q ꝑnissimus dabimus :
Sed primo ꝑ q modum sup dictis pncipijs

formantur

formant multa alia principia que sibi revelabimus: /
Secundario quod dicta principia naturalia a natura illorum descen-
dunt et successive agradualiter alterant cum ceteris et cogni-
tis operationibus per praticalia principia directa et gubernata
mediante doctrina intellectuali per quam demonstratio allegatur.
Propter hoc debes dilligenter notare quod de duobus dictis
principiis naturalibus unum est magis naturale vere per totum
et in tota sua substantia scilicet intus et in foris. Et
istud simpliciter purum calidum et siccum in duas sua
formas scilicet secundum quod forma metalli sequitur purum effectum:
Aliud est in naturale scilicet intus naturale et de foris innaturale:
Naturale tamen intrinsecum est sibi proprium ad hunc factum
generale: quia de sua propria natura sibi venit et extrinsecum est
sibi factum iunctum per accidens. Illud vero naturale post suum
corruptionem debet separare quare oportet quod tale argentum vivum
non est in tota sua substantia sed in sua prima receptio-
ne erit quousque primo ad plenum per ingenium artis
depuretur et per ista potes intelligere sit argentum vivum in tota sua
substantia cum iam perdiderit ut dimiserit sua pristinam formam
ut substantiam et in suam primam materiam conversum et in aliud
alteratum naturam altius scilicet in sulfur debet coagulari per
alium digestionem ipsi supervenientem sibi istud est
argentum vivum ipse recipiens forma sulfuris ut metalli
secundum quod virtus illorum vincit virtute alterius vel a
separate in sit sic regina vera metallorum ondit cum sit

i nobiliori forte s[ecundu]m q[uod] quilibz p[otes]t videre hanc
sic et intelligas sulfur sup[ra]dictum esse i[n] tota s[ubstanti]a
sua creatum in[ter] na[tura]z i[n] sua p[ro]p[ri]a minera sic su[a] g[e]n[e]rat
s[cilicet] aurum ut p[ro] q[uo] fuit creatum ille Rex metallor[um]
magis i[n] p[er]f[ectione] maioris retentionis illius n[atu]re q[uam] magis
firmit[er] coagulabile n[ost]ri. ar. vi. s[ubstanti]a depurata
n[atur]a p[re]stante artificiate g[e]n[er]ari. h[oc] t[ame]n intelligit[ur]
n[on] solum de m[ateri]alibus principijs succesiuis p[er] que
ut de quibus s[icut] aliquo medio q[ui] ponit[ur] elixir ad
m[edici]na[m]. Sed adhuc de magis p[ri]mis corruptio
corruptius et alteratius et ad p[ro]p[r]ietate[m] m[ateri]e sul-
furis et. ar. vi. tal[e] sicut dictu[m] est.

De p[ri]ncipijs n[atu]re demonstratiuis q[uod] hoc
q[uod] descendit ab illis q[uae] sunt i[n] g[e]n[er]e

2ᵐ p[ri]n[cipium]

Sed p[ri]n[cipi]a demonstratiua g[e]n[er]alia p[er] que artista
cognitis signis p[otes]t insigniri i[d est] honorari honora[bi]li
n[atur]a requirente artificiale informi sunt illa sig[na]
Sign[a] q[ue] magis h[abi]ta infixa m[ateri]alium principior[um] successiue
i[n] decoctionib[us] ostendu[n]t[ur]. Et sunt ista p[ri]ncipales colores
s[cilicet] nigredo albedo citrinitas et Rubedo p[er]
istos apparent et demonstran[tur] p[er] actu[m] tot mixture
color[um] q[uo]t i[n] tota n[atur]a cogitari p[otes]t sed n[on] manet in
perfectione n[isi] solummodo q[uatu]or. et sup[ra] dicta sig[na] totius
magisterij quor[um] p[ri]mus s[cilicet] nigredo t[er]minat[ur] in
albedine. Et istud album postea t[er]minat[ur] i[n] citr-
initio

ritio. et post cineritius terminat in rubedinem ut rubeum quod est ultimum principium demonstrativum finis perfectionis totius magisterii. Et per istam totum dicuntur ista principia cum aliquibus aliis particularibus que dicemus in ista pratica propter hoc quod habita noticia de illis artista magis caute sciat admini strare illud de quo per figuram demonstrabilem stat in pratica requisitus. et secundum hoc per regulam artis positum sciat gubernare etiam secundum formam non debiti in formate per praticalia principia que sequuntur.

De principiis tertij generis pratical et hoc quod ab illis dependit

3 De tertio genere principiorum scilicet operationum sunt et sunt quattuor generatione scilicet solutio lavatio reductio et fixare. et de quolibet istorum dependent multa alia particularia principia praticalia actus ignis respicientia et informationis illorum sit tam naturalis et innaturalis contra rerum et artificialiter sicut per successivas operationes breviter demonstrabimus. post hoc declarandum quolibet istorum non recte aliquo modo et abreviori modo quod sit possibile exponimus capitulum principiis in quo modo de duobus principiis motivum non tractavimus scilicet de coruptione et generatione per medium theoricalem tractabimus quod est intelligendum bene ista principia. et attende ad praticam

op ca in op

que formant ex illis et ad modum operantur et ad nostrum mediorum s. naturalium et innaturalium et contra naturam quia notandum et cognoscendum est non modicum hec ut artista sciat se notantur regere et gubernare secundum vires mediorum nature contendentis et exercitare suum exquisitum ingenium versus confortationem et debilitationem nature illorum. De corruptione et generatione

Sed integritas huius magisterij per duos motus habet per quos corruptio et generatio designantur s. naturalis et innaturalis descendit ut pendet a motu totius nature et magis atque magis et evacuationem corporis spiritibus innaturali excitatione caloris. Et propter hoc in hominibus qui curant tempore estatis postquam pransus est in- cende calor naturalis in corpore et motus digestionis perfectionem non solum retardat ymo et confunditur in corruptionem corporis quia spiritus resolvuntur et calor naturalis propter hoc non potest excitare vires suas in humiditatem corporis quare homines qui multum itinerant velut sicut colerici sunt macri, et melancolici sunt macri. Iste motus formatur a primo principio praticali cum igne non naturali ut innaturali. Unde per aliud principium formetur sit sed sicut est excedens in quantitate virtus caloris non fit sic generatur corruptione naturali et quia non ducuntur ad talem actionem tanta quanta est proportio illius potentie
scilicet

s. ad corrumpendū dū tant⁹ s. calor nāl me-
lior ad gnandum ul' gubnandum individualia
corruptio tempati ab illis sunt lapsa q2 non
quenit calorem nālem p magna fortitudinem
rerū corrumpentium i omi sua pte vincere
ad suffocare tum excellētia ignium. q2 tunc no
erit i actu reformationis q2 nā reformatiua
s. calor thesaurizans esset mortificat⁹ sic si erit
percussus cū malio mortis int⁹ sui cor. Vn omis
influentia intr perdit. Alius mot⁹. s. nāl est qn
calor nāl no est intensus p aliū calorem exmū
pt ppium motu & no p actius. s. p motu i
formationis i pfecti caloris extrinsici sicut sem
homo qn dormit postq dormit postq comedit
ut p exmū frigus calorem intrinsecum gsuatū
hz q' sindit fortit digerit et inse gvtit & hoc
fit ppt hec q2 nā limites sui corporis no excedit
inquo uniusali est extensa sed hic i ppo loco sui
corporis sic ipam solicitat ad pficiendum suas
actiones. et tunc corp⁹ no debilitat p euacuationem
spuum i quib⁹ calor nāl requiescit ymo quertat
p repletionem et attractionem illarū. et gsuationem
humidi radicalis inquo influentia nā caloris
sic i suo ppo subiecto calefit⁹ nāte gsuatur.
Et modus iste est duob⁹ mois. Unus gfortatur

est terij principij praticat sic quando lapis ceratur
per calorem in suum grinum confortatus tunc augmentum
ad faciendum de se ad secundarias actiones. Alio
modo confortatur per informationem vel confortationem fac-
tum per quartum et ultimum principium cum adiutorio omnium
significatorum ~~Sicut~~ Sicut est quando lapis post ce-
rationem illius fixatur et per suum calorem conforta-
tivum omnes res trasmutantur in thesauris Et
licet sit sic quod iste modus sit dictus habemus repper-
tum ad actiones quia natura ut de elixir potest perficiat
cum tamen hic non tangat propositum operis artificiati in
solutione in applicatione ad corpora humana ideo suffi-
cientibus et aptis medicis dimittatur Vltra hoc
debes scire quod intus naturalis motus est in parte contra naturam scilicet
in quantum corrumpit antiqua et indiuidualia et in par-
tem conseruatione naturae quando ptinet sic dictum est vel ad
motum intus naturalem sed contra naturam minus motus a sua
extremitate excellenti ad magis conficiendum rei co-
ruptibilis intrat obtundendo et mortificando
calorem Vnde intendebat appotare et adducere
motus generationis spiritus Igitur experta quod generalis motus
et debilis non confundat per actiuitatem sui inimici
sed semper fabricamus et illi restituimus cum fortitudine
malleorum in suis petijs coruptis vna vice post
aliam non in grosso ut in simplici per minima Ad
hoc quod natura sua non sentiat coruptionem quod sit vio-
lenta

naturae

lenta sed in recuperando individualia antiqua sic
sunt corrupta quod reducantur in novum hoc est quod diximus
et dicimus scilicet quod motus mentis naturalis et secundum continuatione
spiritus sicut patet per fabricationem motus naturalis de continuo
successiva dicti corruptioni suis compositi quod remissa
actione sui generi relinquat adhuc est ex non naturali non
quod sit absolute contra naturam quia tunc esset totaliter indistinc
tione illius sine continuatione proprie forme secundum quod est in
aliquo contra naturam scilicet in aliqua parte ut sua determinata forma
corruptionis limitetur liat hic proprie recte proprie dicunt
ymo est magis adiuvans naturam quam nocens secundum quod ap
paret per assimilationem eius continuatione spiritus individualium.
Et ideo dicimus quod ille est motus generalis quia de se
naturae naturalis et auffert naturam sua naturali ymo est magis ipsi
in adiutorio mentis excitatione tempore secundum quod naturae in
suis reformationibus sicut dictum est. Et in hoc
passu revelatur quod omnia quae sunt sub luminari
globo in motu aliqua sunt in motu et aliqua corru
puntur. quia omnia naturalia habent generitatem quia
aliqua excedunt non in virtute sed secundum aliquid ad
resolutionem individualium non usque ad primam
materiam sed usque ad illam proximam generationem me
talli in qua est maior similitudo naturalis quam
in alia quia si transiret proxima materia perderent ma
ioritatem. Et secundum hoc incursu naturali magis erit

vacuitas sm aliqd q u impo le venire tali elongatioe ad comodum ut utilitatem intellectu Sunt et aliq ... grea gtinue suffrcunt passioz et si hc intelligis potes intelliger et sape causaz p q gtinue abreviat artificio vita et duratio cor qui gtinuo vadunt i corruptioem. Et ideo ad faciendum gnatioem gtinuo illam acquisitam regenerationem quousqz illam mag i q multiplicat similitudine ignis et alior illor et nalium agentium et patientiu sm q requirit cursus nal. qz si gnatoem et coruptioem quas iam tibi revelabimus i gni theorica iam intellexisti ad illam mit solutioem potis breiut pvenir.

In quo mo desceret p q si ... artista regere et gubernare

Dicimus igi fili Car[mm]. q ti quenit cu toto intellectu tuo et cu ocul tue mentis pscrutari p viam rectam omia pn intellig[li] supi dicta et hoc sm ordine rer sequitum et doctrine intellecti[li] cu memoria recolente et intellectum intelligibili et voluntate si finem pfectum hui opis vis assequi hndo pmptitudinarie respectu ad signo et natura medior. et adhuc extremor: qz certissime media i extrema gvtunt. et exma i media gradualiter

Sig

ↄcualr resoluūt qꝫ sine dubio fieri nō possit
si extrema p ingenium et nām ꝯtractarentur a
medijs de potentia in actū Attn nō fit transitꝫ
de extremo i extrm ni p medium et hoc scimus
qꝛ ē ppriū nālr imꝑfectorꝫ ōium metallorꝫ que i sua
spē sunt visa in ꝯspecta quorꝫ omnia illa i qlibꝫ
illorꝫ sunt ꝯutibilia ppt hc qꝛ ū omne mediū
i se heat nām iformandi attn rei formate et
distincte p sua ppa extrema ꝯtinent sm qꝫ large de
claravimꝫ i sca de sensibilibꝫ ubi demostratur q
mō i medijs sm formas ꝯfusas · sunt extrema sic
ibi sufficient declaratum est / p qd pt manifesta
ri qꝫ extrema i medijs possunt deduci & oc videt
sm qꝫ nā virtꝫ vnius extremi i illis medijs adu
nat sup illam / Fili cū in tota nāle sca sunt multa
media & notitia illorꝫ sint necessaria i omnibus
transmutationibꝫ natās et ꝯgnitiōs eorꝫ habebis
& certitudines p sua magis ppinqua extrema s. per
acquisitam potentiā nē illorꝫ sine sint mālia ut
opatiua ut signa demostratiua p respectu ad ad
gnis nām ~~ideo~~ aquo qlibꝫ illorꝫ i me ul absolute de
pendet sm suū actum Exemplū mālia Sulr
m et ar · vi · sunt extrema ōiū metallorꝫ igitur
metalla erunt mea int sulr et ar · vi · Sed
metalla dnt ab ar · m · i sua ꝯpositiōe p illuz

modum quo illud dicit pro puritate ut in puritate
a sulfure minus terrestri commixto illi coniuncto quare
magis depurata quam quam alii duo sunt recepta. scilicet aurum
et argentum sine quibus ars ista intregari non potest
cum in illis sit valde pura substantia sulfuris propter argentum vivum
non valde perfecte depurata ad depurationem cuius
ars est magis debilis quia natura non illum potest consequi
licet multum laboret quare pater eius est sol et mater
eius est luna quia ex illis corporibus preparatis cum suo
sulfure et arsenico potest exire nostra medicina. et sine
illis non sed appellantur medicina propter hoc quod de magis pu-
ris commixtis naturaliter sunt composita. scilicet ar. m. et sulf.
media inter illa cum proprietate sua cum vapor sui
depurati sulfuris donec in metallum congelletur per-
fectum et secundum quod plus tenet de natura ar. vi. sunt
maioris perfectionis sic sunt aurum et argentum.
et secundum quod sul. est maioris corruptionis ~~fiunt illa~~
sic fiunt illa metalla maioris corruptionis sicut
illa que magis tenent. scilicet marchasita. magnesia
et thucia. Quedam ad hec sunt maioris corruptionis
scilicet salis attramenta alumina et multa alia que sunt
media inter lapides et metalla que sunt minus pura
et tenent magis in se de corruptione. dicimus igitur
quod cum commixta secundum quod sunt suis mediis multum propinqua
trahunt ut ducant assidue cum virtutibus propriis
ex illis efficacius secundum rationem non sequentis ut retinere
debeant

debeant ad faciendum suum ppium actum. Ideo
fili successive debes accipe pa alterata et visibilia
alterativam magis apta rone ppinquitatis et finis
me q est i illis magis ppinqua et magis confecta.
Exempli gra ponam) .B. q primu est de .g. ad
consequendum i me .g. et .g. est prim de .m. et debz
i.m. consequi .r. p .m. et .m. est prim de .r. ppt hoc q
i.y. talem possit attingere q graduat et i suam naz convert.
et apparet qr est cognoscibit na cmmor p naz
mediorum et conversio. q .g. tenet nam medij conc
tionis .b. et .m. et ut retinet nam medij coniunctionis
p q .g. cutit in .r. Et .r. tenet naz medij affinis p q na
de .m. cutit i nam de .y. p .B. debes intelligere pa
pra mnalia s. aurum et argentum nam intrinsecam fortem salis
mo. p .g. debes intelligere pa mnalia s. elta terrea
aq ignis aer que exeunt successive cu graduatis
operationibus a sup dictis mnalibus i suo tpe. Et p .m.
debes intelligere tria principia mnalia que sunt sulr
pure et ar. vi pure et firmata phos creata et
producta successive p magisterium a secundarijs supdicte
i me pijs. Et p .r. debes intelliger mnaz ut dixi
ut ar. vi fluens tingens et penetrans et pmanes
et stabiliens. Et scdm .r. ad scdm gradum deductum
et compositum ex in mte piacente ma s. ex tribus pijs.

nominatis. Sed p.y. debes intelligere multiplicationes et successivas operationes que sunt de dicta materia. Post hec ultra debes exquisite et p inde cognoscere genus medioris et extremorum que sunt in s° primo supra dicta sicut evidenter poteris percipere per litteras alphabetales per quas operationes successive et graduatim descendunt et decurrunt ad primos gradus sublimationum et sunt ista. c. d. e. f. g. descendunt de b. adhoc quod illud possint portare in naturam de g. Secundo autem extrema ut materia descendentia de g. sunt. h. i. k. l. que ducunt illud g. in naturam de m. Tertia extrema ut materia sunt illa que successive et secundum materiam descendunt ab m. ad hoc quod illud ducant per. r. s. n. o. p. q. Quarta sunt. s. t. u. x. et ista secundum materiam descendunt ab. m. adhoc quod illud ducat per. r. s. n. o. p. q. Quarta sunt. s. t. u. x. et ista secundum materiam descendunt de. r. adhec que suo benefitio possint portare illum elevare in. y. et ad ultimam perfectionem deducere. et cum hec rota alphabetali circulariter est completa. Attamen sunt ad huc alia materialia post illa intelligibilia ad sensum sicut per pratica poteris percipere per operationes et tales per talem scalam poterit intellectus humanus gradualiter ascendere et descendere ad omnes alias scalas sensibiles et intelligibiles

q̄ tri gradus sublimatio

Sub°

gibiles mediante ymaginatiua que h'eat
notitia de eo et de creatoris illius per instru
menta supi) dicta maxime cu de illis posset
discurre n'ales uires per phicas voce . s . si . b . sit
remotum magis a pfectione ultima cum illa
sensum q clare appz si pnh' pn' alioz sic
yhus qui exiuit de radice dauid ad salua
dum humanu genus qd' per peccatum stabat
captum et ligatum . q' h' q uno est maculatu
ut fetidum p sun grium ab illa turpidine ut
feditate libant ut ablui' . Et res que magis
elongat' ab uno altri magis appinquant et
e'uerso . Et h' que magis elongantur a per
fectione sunt magis ppinque imperfectioni :
Quare res q magis appinquant fine perfectio
magis perfecte sunt . et q mi) et mi) . et
per hoc reuelat' fili q . m . no pt i me'
x . b . g'nari si primo illa . b . no transit in
. g . nec pt transire in . g . n per sua media
que sunt . c . d . e . f . deinde sitr nec . g .
in . m . nisi transeat per . h . i . k . l . nec de
. g . pt g'nari . x . nisi transeat p'mo per . m .
mediante . h . i . k . l . nec de . m . pt g'nari
. y . nisi p'mo cadat i n'az de . x . per . n . o . p . q .
que sunt sua media . Nec . x . pt reduci i . y .

si primus non reducatur in .s. et postea in .t.
et postea in .v.x ut ad finem in naturam de .y.
et post talem graduationem cadit et precipitatur.
Et ideo natura de .g. magis proxime respicit naturam
de .m. per sua media successive quod facit .x. et
nec quod faciat natura de .y. scilicet graduatur descen-
rendo per sua media. Et propter hoc non cogites quod .r.
per artem inventum de .b. intelligas comprehen-
dere suum medium .r. quousque primo .g. ex illo. et
postea .m. de .g. ut de magis pura sibi illorum
generatione per iterum naturale magisterium. et propter hoc
iste sit verus cursus nature et ars convenit imi-
tari naturam in quantum potest per tale modum debes
procedere quia natura que potest complere aptitudine mediorum
suorum nunquam de extremo ad extremo transit quousque
successive operationibus compleverit suum totum
medium. Et ideo fili quia talem naturam mediorum
habes ut habere debes sine aliquo dubio. et
intellige antequam in magisterio presumas aliquid
attemptare nihil obmittimus de suis mediis
vel sint naturalia ut praticalia ut demonstra-
tiva quousque natura sua metallica graduatur re-
ducatur ad suum primum esse .s. sulfur et ar. vi.

que sunt

q sunt ppa spmata metallorum et magis ppinq cum quibus facies illas periculiosas transmutationes cum quibus omnia imperfecta perfectionantur. De via ignis et quo debeant regulari Instrumentum

et dicta debes intelligere ut comprehendere de quibus et qualitatibus illorum expressis dz artista in naturalem ignem sapienter componere ad hoc quod vires illius cum rectis cognitis operationis possint bn regulari Actus ignis naturalis est necessarium inter compositos si tu forma illius extrac- seris ut regulare seu menti constituere inestabile monteris qualitates illorum Igitur artista consideret in se naturales vires et fortitudines necnon lapidum .s. ignis naturalem et innaturalem Et quoniam et quando et quales sunt in omni cursu suo et quis illorum est amicus vel inimicus quod partem demonstrativam et in estabilem per certificationem suam illorum cognoscat et sciat manum illius sapienter disponere et ordinare et quod cetera naturalia per prima descendant et exeunt cum naturali corruptione vel cum tali debilitatione quod et extremitas caloris naturalis in

in aliquo non pereat ymo illam per modum
reductionis ad suam naturam integram cum confor
tatione illius sapientis in suo proprio multiplicatiuo
possit substanciare Unde cum non sit aliqua res que
magis affectuose exhibeat uirtutem illorum naturalium
conseruans priuilegium nature scilicet qualitatem malorum in corrup
tionem suam sibi sic facit amor naturali inspirans
in illam viuificans omnia scilicet humidum spiritualia
stante cum naturali ordine tunc artista illam attrahere
et exhibere illam cum viribus acrioris maxime cum
per defectum illius sicut per corruptionem elonga
bitur ab illo Istum tamen modum reductionis
dicemus et ponitur clare in rota tercij principij
practicat Adhuc quod per uberantiam sui amoris
omnibus experientibus cum visibiliter manifestetur
Post hec dicimus adhuc quod duo sunt per que artista
sapiens potest cognoscere quantum calor innaturalis differt
a calore naturali et contra naturam in quibus parte sui maiorum
quorum prima est mensura approximationis
illius ad illum qui est contra naturam Igitur natura ignis
innaturalis ostendit tibi viam certitudinis et
veritatis quare hec quod inter duo contraria est collocatum
per illud medium scilicet quod magis se elongat ab uno
contrariis naturalis

magis appinquat alteri et e9[illegible]o Et sic si
vis ꝯsiderare nale medium sit elongatum
a calore nali ut appinquato igni ꝯ nam et
hoc debilitacoe unius et ꝯfortatioe alterius
iam transit potentia igs in nalis supnaliz
per ꝯfortatioem illius ad ꝯformitatem ignis a
dustiui quod est ꝯ nam. Similit si ꝯsideres illa
mediu in nale sunt appinquans se ad ꝯfor
tatioem illius ad ignem nalem et sic elonga
se ab igne ꝯ nam per sua debilitatoem iam
erit vita potentia adurens quod est ꝯ nam in
medio in nali per attractionem sui ad nam et
ꝯformitate caloris no urentis ppt hc appi
qua illius medij ad nalem ut ꝯ nam semper
cu illi mit talibus signis tenet et debet me
surari. qr cu illi opationibz illius per quas e
dictu in nale medium sepat a na unius stati
appinquat ut incipit appinquare ad nam
altius pcedu tn quod na medij in nal et opa
tiones illius .s. ꝯforto ut debilitao sint
infra latitudine duoꝝ extremoꝝ. Igit lecto
phie audiat hec et ꝯgnoscat nam ꝯfortati
tionis ut debilitationis no ꝯtra est sed

q̄ mōis p̄t fieri et que ē̄t virt9 illa
q̄ debz ɔfortari et quomō debz debilita-
ri et in quo lapidum ī q̄ opatione co-
gnoscit̄ᵗ ut debis h̄re maiorem notitiam
illius / Nos tn̄ p̄uidem⁹ sup̄ hoc dicimus
tibi q̄ calor n̄alis est illa virt9 q̄ debz
magis q̄ debilitari et hoc ī p̄pria sba
ar. vi. in qua calor n̄al' destruiᵗ sed ꝙ
quid ɔfortationem hanc ignorant et
ꝑ ɔseqns omnes sophiste volunt destrūe
sicut apparet in p̄iectionibus suarꝫ sophysti-
cationum q2 nō possunt ē̄are sicut volunt
/ q2 ī hoc sophista p̄t ɔgnoscere q̄ lapis ut virt9
illius ɔfortatᵗ qn̄ opa° illius p̄ficitᵗ ut ille facit
opationem bonā et p̄fectam et qn̄ facit ɔ̄riū
indicat ꝑ debilitatoem q2 ꝑ omnꝫ hominum p̄t
p̄sumi ut iudicare q̄ lapis ut virt9 illius nō
dr̄ debilitatᵗ et qn̄ nō facit op9 bonū. Et
ī hoc passu decipiunᵗ illi qui ignorant p̄ȳa
demonstratiua ꝑ que effect9 opationū ordināᵗ
ꝑ calores supius dictos, sicut coꝛ ɔsanitates si

pede cum sbtilitate vehement confortatos Possunt
spus temperamentum ingredi qualitatem ita quod quod
libet corpus et exinde quanta est ex parte spus
debilitatur virtus corporis et per operatione pt
sibi restitui temperamentum et virtus confortabit
in modo debilitantis illa cuiusque obscurantis per in
gressionem terra elementorum. Et ideo precipimus
tibi bene rectificare elementa prius quam iungantur
ne in corpus terminatos emittant colorem fuscum
sed potius illum qui est extremitas propria perspicui
terminati calido naturali et proprio vulgore quam
incorporatur calori cum condensatur in corpus Causa autem
quare perspicuum vulget et infest quia densitas
tuis natura in sbtiliatione retinet lumine quod causa
est recipere in separatione sicut potentia proprium actum
respicit Unde talis motor ut fulgor semper constat
ex aqueo sbtili terminato et condensato in metallis
Et quanto plus aqueum in metallis ar. m. sbtilius
densius et purius tanto plus nitidus et ful
gentius et splendidius est quod ad modum nature cuilibet
non cessat demonstrare in auro quod genus. Ergo
patet quod illa illuminant confortant et sbtilita
tem in naturale ut grossiciem corrigunt / Sitrgo

expte spuz debilitatis qui cum sic infici
unt corpus auferant puritate et suauita-
tem sulfuris fragra. que per illam puritate
in qua fragantie lapidis suauitas nale fun-
datur dilectabilissimi corpum existant et
ideo confortant virtutem q q eis puritate
restituit non solum per ablucoem rer infici-
entum sed et per admixtioem vapore et fre-
mitore et aque et aeris mercurii non fixore
firmatore que puritate sibi corp habis puritate
conforme puritati corp vt auri argetum que
est illuminatio spei pprio splendore purifica-
tiua ppa puritate et aq mercurii. Et ex hijs
patet q qui corupcoem vel virtutis debilitate
ignorant scilicet eius multiplicacoem que fit
per confortacoem hz necessario non solum in huius
penitus ignorare s. hns mcoria ad recolendu
intellectum ad intelligendum et aures ad audi
endum et oculos ad videndum et os ad loqndu.
Inclina et applica sensus tuos ut recolas et in
telligas audias videas plegas et retineas. Nam
cu ista ars sit de nro quadruual ad investi-
gando secreta nre et penetrans sine quibus perstruit

ars

metal' directio integrari no valet totius
n͞e fundamentum s͞b certis p̄ncipijs phie co
phendit͞ velut patebit legenti cui deus dona
largiat͞ intellig͞e͞r. & gratiam ut sciat
reducere ad cottidiana respectu corpor͞ hu
manor͞ passibilium quor͞ sunt medicine
applicare s͞m hec pauci obs͞uant, et pauci
obs͞uare sciunt cum ignorent prin͞a sup
dicta. Et ideo Cum cupiditate tinaci s͞
dictis p̄ncipijs ad secretum hui͞ artis introire
nituntur pp͞t fallatia op͞ationis credunt fa
lle͞r [illegible] sciam et tandem ipam credunt in
telligere. Intellige igit͞ istam theoricam &
incipe op͞ari: q͞r cum illa corriges tuos errores
cum fueris i ope, et sine illa no sicut tibi
dicet testamentum q͞ speluncas et cavernas hui͞
8[3] artis aperit theorice et revelat eu certis opa
tionibus [illegible] & ideo habeas tuu cor ad dictam
praticam. De divisione hui͞ magrij

Istud magrinum divid͞r in q̄r ptes s͞m q͞
sunt q̄or p̄ncipalia praticalia / Prima p͞s
demrat modum s͞btiliandi grossum & liquefactum

calcinationem dissolutionem et separationem la-
pidis per quatuor elementa. Secunda pars demonstrat
modum alleviandi ponderosum et grave
distillationem calcinationem rarefactionem
que sunt elementorum preparationes. Tertia
pars docet modum lenificandi et leniri asperum
nutrimentum lapidis per imbibitiones directiones
solutiones et sublimationes lapidis. Quarta
pars docet modum dulcificandi amarum et matu-
randum crudum per reductiones et purgationes
inhumationes fermentationes animationes fixa-
tiones et incerationes quod satis subtiliter et ma-
nifeste potest cognoscere qui, si in istis operibus crudum
defeceris nihil facies nihil tibi super est quam
discere et providere rationes. Audiat igitur iterum
sophista qui in lapide dicit pati debilita-
tem exquisite virtutis quam operationes eius ter-
tio non perficiat

Quibus et quot modis potest confortari lapis
et debilitari de sua virtute

Diximus igitur quod tot modis potest lapis confortari
sicut potest debilitari et quot modis potest dici unum
oppositorum tot dicitur ut potest dici aliud sicut no-

tabilia ꝯgnoscit̄ ꝑ ꝯgnitioem ut nat
ciam ut sciam meliorē et ꝯmorē deb
tari igit̄ pꝫ lapis ī gn̄r duob
Primus qm sba ar. iii. p uirtut
in corpor cum illo ꝑ debilitatoem m
ꝯtectum caloris n̄al. Ista sba in qua
caloris est intus dr ꝑ phm ar. iii. eu
illum lapis debent ēē ī natu et sine
possit. vn̄ duo sunt sba uirtutis sicut supra
apparet. s. corpus qd est sbm uirtutis ꝑ
tis. quando igit̄ sba corporis diminuitur
~~dicuntur~~ debilitari. ~~& ille cū illis~~. ut spus
necessarium est q uirtꝰ debilitet̄ et omia
q diminuū̄ dicunt̄ debilitari, & ille cū illis
que ad utilitatem sunt caloris medij ingnis
ī n̄al et artificial sic est ignis communis q
ab aliq mo cū siccitate ī moderata sed illa
que debilitant cum destructioe rei sunt
ī moderate siccitatis et excessiue caliditatis
ꝯmorē et vlr omia q illa que superflue
diminuūt corpora ꝑ que pt manifestari
cuilibꝫ hoīm q ꝑ oppositū ut ꝑ ꝯriu ꝯfor

Not

tant omnia illa que uro solu augumentant
[illegible] sulfuris ad huc spum et p se ut ali
[illegible] tum qr corpus accipit ab. ar. m. p vir
[illegible] uam vegetatiuam in reductioe uel
[illegible] orm q spus recipiunt ut spumat p vtu
elementatiua ad hoc q possint transb
[illegible] nciari in corpus nouu ut p accidentia [illegible]
p ixma moderata. fili oim rex p i [illegible]
nalium usus tempatus successiue confortat vir
tute i omnibus rebus mdi. et illam p multipli
cat sic i uro lapide qui hz i se secreta na
turalia coopata et occulta et hoc uidimus
cu uris oculis et pbauimus uris manibus
cu expientus artis et omnia q sunt supius
dicta intellige q sup res que supant uel a
pximant ad conuandum ut calorez nale au
gmentur ad confortandum p augmtu elixiris
p nalem fixatoem. secundario debilitant vrus
tam [illegible] illius alterat i qualitatibus transi
undo a nali, i nalem et ab i nali ad nalez
sic scriptu e. qre iste secundus motus sup dictus
et sup corpora lapsa aureo tempamento. primus
e repto i tempamento ita nale velut i auro

ut artificiale sicut i pfecto elixir sicut mercurius
corporis secundario debilitat quia spus ut corpus
descendit a nali dispositione illorum. Quare
quia iste secundarius morbus pt de multis
ter modis pt corpus ut spus alterari
pt debilitari virtus lapidis R cuius est
no figet per secundum horum duorum sufficient
turaliter disposita et illi qui in nali
runt debilitatem virtutem, et per opposit
ad nalem dispositionem deduxerit confortabit illa
per quod apparet quod corpus ut sulfur ut m
i nali disponi per maliciam complexionis ut soliditatis
continuitatis. Et ideo in mercurio crudo conforta
bit mercurius per calefactionem digerentem et decoquentem
mas crudas et reincrudatas per frigiditatem
pp hic terra metallica vel ar. m. ut sulfuris
que sufferunt debilitatem digestionis ppt def
fectum caloris nali siccitatis illam confortant
res humide magis approximantis ad nam illorum
et res amare vel pontice debilitant quia sunt grosse
et terrestres et secce et quia nam contrarium calide
Similiter i terra i cuius contrarium caloris nal suum
spus debilitat ppt i nalem caliditatem Nam

confortat aq. mercurii et ipsam retinet alie res
calide capte i primo gradu reductionis de
bilitant amplius minus cu ille capte i 2o.
... debilitant si in primo preserdam
... prima reductioem preparationis cu aq dicta
primo mercurii no confortat sed si per lenitatem
... sciunt debilitas vertunt in terram ut
lapides habituat ipm et habeas noticiam
de errore corrigendo illum cum apparatus et
... sicut est aq mercurii sed hec que debi
litat per extensas et apparationes uadit ad ama
ritudinem et confortando dulcificat cu ulti
mis confortantibus sic est oleum lapidis et
ignis et corpus tot modis alterari pt que qualitates
que requiruntur ad suum temperamentum ut
perfectioem Et de istis enim aliquae sunt ta
gibiles sic sunt omnes qualitates complexionis Et
alia visibiles sicut limositas ut claritas
et alia sunt ~~complexionis~~ complexionales tac
tus sic grossities et subtilitas et alia olfactus
spus metallicas naturale per dissolutioem alterans
et ponderosum leue per leuigationem uel ra

rifactionem appetibilem per reductionem amari ad dulcem per maturationem et volatilium per fixationem et habebis totum magisterium

Cum igitur appareat sicut supra dictum est debeat principiari per sua certa et det[...] propria ideo ad illa debeas recurrere sicut [...] sunt potentie effectiva. Sed quia principia praticalia [...] igne regi non possunt nec perfici sic medium [...] cum quibus illo necessario convenit integrare [...] de illis declaravimus cum verbo mistico et vere [...] aliquo modo diffugiente in aliquo modo a pratica et passu artificiali benigne formabunt

Et primo de primo principio praticali ut conveniens quod est dissolvere cum suis quatuor principiis materialibus et de principio illius demonstrabili quod est regendo sine quo gubernari non potest

1 primus

De primo principio praticali

Depuratio mercurii post primam sublimationem est ut accipias unam partem de d. et mediam de c. & distilla aquam per illum mercurium quae nostra requirit & applicavimus in nostro testamento in capitulo quod incipit

mercurium / sal petra

..u in virtute dei ... Et in hac aqua
tali pone mercurium sublimatum pus separabis
aqua ... sublimationem totum primo sublimabis
illum ... quousque sit valde altus sic xpallum Spe-
ramus et confidimus in deo vero yhu xpo quod ad huc
... ad meliores gradus et res magis altas
cum meliori gradu preparationis cum additione
... tingentis et perficiens illum et sua anima
exaltabitur in gloria

...usione ... et de ... spus
...orpus et exaltatione illius

...um tribus dragmis talis huius mercurii pone
aut mitte tantum de puro sole in sua aqua lig-
facto et superfunde duas vel tres libras quomodo
est dicti aque mercurii de qua ille fuit separatus
et retificatus et in continenti claude et sigilla os
cucurbite cum suo cooperculo vitreo sine alia cla-
usura quousque cessit motus aut ebulicio illius
postea claude iuncturas cum cera cum et in bal-
neo tepide ponatur et hic stet per tres dies cum
suis noctibus postea separabis aquam per distilla-
tionem in balneo cum igne ... contineat qui ignis
fiat de ... ... et cum cessaverit ita quod

nō distillet plus [illegible] [illegible] nalis corpus
nigrum ad modum [illegible] fisi [illegible] olei quasi
nigri. Sed si corpus [illegible]
fuerit corpus lunare [illegible] nō est
nigrū. Sed tira solis in p^o est ad mo[illegible]
albi cum sua viscositate ad modū olei q[illegible]
cuius viscositas nō pt separi ī aq̄ ppt ro[illegible]
expssas ī nro testamento ī cap^o. de animatione
elementorū et rarefactioē illorū. Separemus
illū humorē p ignē serure collocamus vas sup
cineres et recipies aq̄ illam ad ptem q̄r aer est
cū sit de maiori colore animatus q̄ aq̄ q̄ obscura
et fili quid facias in hoc passu videas q̄ mā
nō calefiat p magnū calorē et q̄ tincture nō
comburantur q̄r tincture nūq̄ possunt separi cū
subtilitate nisi p aq̄ et p ignē paulatī et paulatī
sic q̄ ignis vel tincture semp sint vel stent oc-
culte ī mente aq̄ q̄ cū oculis nō possit videri.
Si tu calcinabis corpus ult̄ rubificabis et ppetas
sulfuris comburet ppt hoc q̄ nō ē ibi retina-
culum q̄ illud portet ī suo ventre, et a combustioē
defendat. Igit defende ipm a combustione po-
nendo cū illa de humoē suo donec veniat
rubor et app a ppa sibi ignē sirature et/

hendo paulatim humiditatem ... desiccando materiam
quia si illa patitur laborem ... corrumperetur
Sic videbis quot modis ... ~~videbis materiam~~ videtur
materiam ... colore in colorem in hoc pu-
trefactionem s. in viriditatem quod est unum de signis
... dependentibus a primo principio demo-
strativo ad album Sed ad rubeum nigredo
apparebit et postea ... quia quando corpus
evacuatur a suis humidis spiritibus sic patitur
quod de colore in colorem transmutatur. Igitur sua
et custodi semper ab adustione adhoc quod calor
naturalis non suffocetur in aliquo et proprietas mercurii non
comburatur s. quod tantum quantum solum tollerare poterit
tantum assando decoquas et non plus quod statim rubi-
ficaret Et tantum quantum corpus in assando de hu-
miditate siccum duxerit tantum illa materia imbibendo
dissolvatur, & hoc facit naturam desiderans re-
cuperare quod perdiderit sicut hic expresse notavimus
theoricante in nostro testamento. & hic plenarie
demonstrabimus per modum pratice sic inferius
demonstratum erit. Quando igitur videris corpus
siccum ... ad album per colore ~~nigro~~ viridi percusse
sibi ignis et dimitte infrigidari et cum
infrigidatum fuit pone sibi aquam super terram

A. De signis operationum

Psi ad rubeum per colore nigro

siccam et pone [illegible] in balneo ad distillandum et
accipias aquam cum calore [illegible] exit [illegible] quo
distillata inbibes in fundo vasis [illegible]
rias quas corpus patitur per calcinationem et rare-
factionem aquam attracta in aere supra illam [illegible]
ponendo vas in cineribus evacuando et rare[illegible]
corpus a suo spiritu cum sua calcinatione super [illegible]
modum philosophicum Et qualibet vice ponas ad [illegible]
aere cum aere in fiala vitri bene clausa et
sigillata / De documento et doctrina [illegible]

Fili omnes istas operationes reiterabis una vice post
aliam tribus vel quatuor vicibus si volueris quia tales opera-
tiones aque elementum et de proprietate sua corporis in illa
diffundit et corpus per minima corrumpit et in aqua pro-
prietates aque (aeris) crescunt ex hoc quod post mortem in
sua natura et per attractionem [illegible] Igitur (ista) per tales [illegible]
congelationes [illegible] naturales inbibitiones et directiones et
erit in linea secreta solutionis / De calcinatione
et elementatione et primo de distinctione literarum
alphabetalium

Per istam distinctionem volumus quod .V. significat
calorem furni secreti et omnes suas proprietates que

sunt attractio animatio inspiratio sim^x re
iuncto^o inhiā^o et quietio spūs cū corpore sine
[illegible] . Et p̄ x̄ volum̄ significatur ignez
siccum [illegible] spiritum at cū gatura at cum
[illegible] et alias suas ppietates q̄ sunt mor
tificatio . calcinā^o . rarefactio dimificā^o ablūc^o Et p̄
putrefactio spūs et separatio — distillatio animatio et spiritum separatio . Et p̄
nos nō intelligimus aliq̄ aliam opationem
nisi solū^o separationem liquoris et totius sbe
corporis liqfacti Significatum istarum litterarum
significationum in omnibus suis ppietatibus opz te scire corde tenus
qr alit nō posses plene praticare sm rectam cursum
nec ppietas illarum opationum bn disponere et
ordinare si nō cognoscis potentiā et potestatem
illarum litterarum Qua ppt opz q̄ quilibet artista
cognoscat illam potentiā firmit^r si bene vult
opari i magisterio : quibus cognitis sciat vires illis
ad suam pfectionem sapienter dirigere i q̄libz opa
tione — De rarefactione aq et de sua
distillatione

Rarefactio huius aq pt p̄ duas distillationes
factas de illas p̄ balneum pse et sine corpore

distillata duabus vicibus in g... ... quod fecit ... gtimuatus Et fetes que fuerunt in qualibet distillatione collige et pone ... distillatam ...

De condensatione spiritus

Quando igitur volueris gtimuare opus in captu et separationis supius dicte cplete fuerint. Accipe corpus in illa ultima decoctione supius facta quod assationem physicale nominamus et infunde super ibidem ut ... super illam quartam partem, aqua sive prime ... rarefacte et claude cum suo coopertorio et cum cera et postea pona ad digerendum ... v. ... 3 dies postea ~~recipe et ferenda h... ... ...~~ cum se... piret quod pore fuit ligfactum, in aqua p. 3. in quadam alia cucurbita bene nitida. et in illa ~~ ... fit clausa~~ in qua ... aqua rarefacta et cum suo proprio coopertorio, et cum cera ... in digistione die v.

De evacuatione corporis et gtetionem spiritus

Postea accipe Corpus quod supius remansit et primo p. s. ... hoc quod est de aqua magis frigidum in ... quod ... calida ... fundatur et per expulsionem magis fortem trahatur

non sit distillare [illegible] rispondi illud ad .X.
[illegible] continuans et hoc quod nunc de illo de natura aeris
distillamus ponam ad partem scilicet cum alio aere et super
corpus quod ignis non possit sibi nocere revolvendo ut
rememoravimus de principiis demostrativis cum quibus
tua practica dirigatur et gubernatur et caute tibi a
magno igne ad hoc quod corpus non possit rubificari
ante alios colores per ignem extraneum ut fecit

De humatione liquefactione et vivificatione corporis mortificati

Liquefactio corporis est continuare ut tres partes coniunctae ut magis calidas per calcinatores i sit cum beneficio humiditatis post hec recipies residuum aque prime rarefacte et de illa pones quartam parte super terra sic quod illa terra post natat super corpus uno bono digito et sit bene clausum os vasis cum suo cooptorio et cum cera et i digestione de .V. per tres dies dimittatur

De separatione corporis vivificati a non vivificato per .3.

Postea hec quod fuerit vivificatum ut liquefactum de corpore in aqua separetur caute per .3. et hoc in vase vitri in quo alium liquorem separaverat

et cave quod aqua [illegible] turbida [illegible]
que separata in vase clauso cum tota sua materia stati
ponatur in digestione de V. et ibi [illegible] quousque
sit hora ut venerit tempus fixationis separationis seu

De distillatione aque que remansit [illegible]

Sicut dictum est supra in capitulo quod incipit postea
recipe sic similiter in isto facies vel magis vel
minus.

De distillatione aeris et de mortificatione [illegible]

Per illum talem modum fili perdes ad aerem humidum separandum
ut temperatum et tincturas, et corpus mortificandum sit
dictum est in capitulo quando igitur nihil adiungendo
nihil diminuendo. De inhumatione et vi

vificatione corporis per V.

Recipe corpus contritum ut extensum, et in illa
medietate aque que remansit de hiis inhumationibus
nibus pone et modicum quod desuper natet uno digito
prout postea sicut diximus in capitulo liquefactionum
num corporum et per alia que per V. fili cum formaliter
talibus in humationibus corpora mollificant adimplentur

per contritionem. Ergo contere corpora cum solo igne
scilicet quod remansit ad liquefactionem et postea
mollifica, et partes illorum assubtilia ad hoc quod

corpus et spus possunt [illegible] et copulari
q^a h^c q^a cum aq imbibus molificans de tanto
magis [illegible] grossus subtilias quousque dominet
q^a [illegible] dividen^a q^a tunc spus cu corp^e
inpastet et q^a i pastat et liqfit totalr dissol-
uitur et i pastat^o ut liqfactio fit cu mag^a
et longa et subtili ptrictione reitatioe et assatioe
corporis a spiritibus: q^a na p ptritioes et assa-
tiones dimdit ptes ligatas cu viscositate aq
q est in corporibus et illa resoluunt p minima
q^re corpora soluta ad na spuum reducunt
licet sint magis fixa. Iste spus est participans
cu duabus extremitatibus i na sic i se retinens
extrema s. spiritualitatem et corporalitatem
fixationem et volatilitate et ideo si i aliq^o
mo partes illius possent i spissari p ignem
ulterius se no dimittit corrumpi nec p
ingressum furiose flame no se dimittet
elevari in fumu q^a rarefactionem de se
no patit, et h^c ppt sua densitate ut in
opia ut carentia adustionis qua i se no h^t.
q^a no h^t sulfuritate i se. Et ppt istam
causam postq est fixus et h^t in se tincturam

rubedinis

rubedinis t[illegible] no recedit a suo
ɔmixto sic nec aq mixta [illegible] na cu sua
na litat sic na fuit [illegible] sponse co
pulat. Ideo cum ipe sit [illegible] omogeneus
ut manet i igne totus fix[illegible] tot sua
sba recedit i fumu q[illegible] [illegible] et au
reus q est signu pfectionis et [illegible] album
misceueris cum terra sulfure q[illegible] calcit ascedit
i altum et sbtiliat, & si istam sblimatiem
reiteras cu ɔtinuatio[illegible] sup terra suam de
purabit multu bene et coq[illegible] et inspissabitur
et gradatim i sulfur album et rubeu ɔgela
bitur. Ergo dissolue corpora & inuenies q
optas et si ptes no dissoluu[illegible] nuqu possunt
sbtiliari ñ ille molificant, p q apparet hic
quo indiges. s. q labores i dissolutione cu reitacione suas
ptes magis puras segregando ab impuris q2
res inuenta est illa ps mixtura q no ɔuenit
cu tota pura, Sepat igit illas ptes q sunt magis
grosse et grauis et illis puritis cu magis leuibus, q incipit
fac tua opa p illu mut modu q diximus i ca[illegible] post mo
postea hc q fuerit viuificatum. In alijs simile et i alijs ca[illegible] [illegible]

lis
cap. no dubitis q[uod] mo[n]s[trav]i totus est vnus
ordo q[uem] p[re]cip[i] o[mn]es obs[er]vari i[n] ca[pitul]o q[uod] p[re]cipit sic
dictu[m] ... i[n] alijs cap[itu]lis que [com]plentur p[er] x. y.
i[n] pratica ... cap. volimus q[uod] obs[er]vet[is] similiter
cu[m] vna dra[gma] sic in ordine illor[um] q[ui] [com]plentur p[er] s. z.
t[am]alit[er] sic fecisti i[n] alijs cap[itu]lis formatis p[er] x. sic
facias q[uod] ... maius nec minus dirige[n]do
tua praticam cu[m] p[ri]ncipijs demostratiuis ob-
s[er]uando q[uod] corpus no[n] rubificat[ur] sed illam ut pra-
tica q[uam] fecisti i[n] ca[pitu]l[o] formatis p[er] v. sic plenarie
i[n] hoc teneris obs[er]uare i[n] fundendo ut retinendo re-
sidium totius aq[ue] que remansit de alijs i[m]bibitio-
nibus et inhumationibus et obturando vas cu[m]
suo cooperculo et cu[m] cera, et ponendo totu[m] i[n] digestio[n]e
de v. d[ies] i[n] hoc h[ab]ebis rotam prima[m] [com]pletam
de [con]u[er]sione elto[rum] insil istis 4[or] dies operationes certe s[un]t
[con]tritiones assationes inbibitiones decoctio[n]es
[con]gelationes s[u]blimationes s[e]parationes fixationes
reductiones [con]uersiones et corruptiones quas ph[ilosoph]i
cu[m] ordine verbi i[n] [com]pleti nec cu[m] regimine
ad hec q[uod] nullus ymaginare reputaret ad
maliciam ut nequitia[m] sed s[ed] electa ponendo
i[n] duabus extremis operationibus sic i[n] limitibus omnium

aliary et gelidory ... naturæ
affirmauerunt, notabile ... sunt ...
Rarefactio. Ingenii ... rotare ...
rotam integre tanto erit ... virtutis
et virtutis et quanto nobilior ... et sub
tilior tanto magis erit ...
et magis susceptiua et p ... grossa
et compacta atque terrestris atque ...
ut elongata tanto erit minus apta ... et
habit ad recipiendum formas ... formalium
Quare primum seu inceptio distinctionis diuisionis
et alterationis in rebus qualibus et mutationis
est semper materia cum illa sit causa diuisionis rerum
hic apparet quod diuisio spiritus per indiuidua est
secundum materiam et non secundum formam semper tamen appando sibi
propriam formam seu genere suo seu mediante operatione nature
et hoc est quia semper forma actualis et ideo secundum
exigentiam forma est imprimens materie opus te primo
dispone illam et præparar et sublimationem et simpli
citatem antequam de illa facias igne

De auisamento artiste per doctrina

S In aliqua parte corporis aridi et grossi manifest

adhuc ad uniendum et dissoluendum i
aq[ue] [illegible] sine dubio q[uod] adhuc
n[on] est [illegible] [illegible] perfecta et si n[on] p[er]ficitur
tunc [illegible] structura ul machina hui[us] pri
[illegible] [illegible] [illegible] q[uod] m[odu]s agens accidens uel be
[illegible] ad similitudine[m] forme n[atur]al[is] p[er]fectionat
[illegible] reddat uel faciat homogeneam
[illegible] p[er]ne de [con]fusio[n]e elementor[um]
ad [illegible] app[ar]et hec in n[ost]ro testamento

[illegible] ip[s]orum

Accipe fili [illegible] cu[m] noticia principior[um] extrin
sicor[um] cu[m] intellectu memorie et voluntatis corp[us]
[illegible] animatu[m] et vivificatum q[uod] posueras in
digestione de v. et amixto cooptorio pona[s] sibi
alembicus et luta iuncturas cum cera postea se
pa aq[uam] p[er] y. usq[ue] ad medietatem [illegible] sui [illegible]

De destillatio[n]e aq[ue] que remansit i corpori

Tunc [con]uenit euacuare corp[us] q[uod] remansit in via
p[er]fectionis a suis spiritib[us] q[uod] calcine[tur] et mortifi
cat[ur] adh[uc] q[uod] maiorem caliditatem possit recup[er]a[re]
et q[uod] possit ad se attrahere maiore[m] humiditatem
usq[ue] ad p[ro]funditate[m] sui corporis. Ideo accipe

illud et tracta ꝑ modum quo dictum est de dissolu-
formatis ꝑ .y.

Incerationum corporis

In digestione huius opis ꝑticularis sit ꝑ uno filius sit
supius diximus ī cap.º formatis ꝑ .x. nec maius
nec minus sed caue ne transeas ... ꝑ
ꝑ contritionem et assationem separant ꝑ ... ...
cositate aque q̄ est in corporibus

De subhumatione

Cum tali ordine ꝑficit̃ pratica huius cap. sic
aliorum formatorum ꝑ .V. breuit̃ est ostensum
etc ꝑ tale ꝯversionem corpora motura ad naturam di-
uinam spirituum reuertunt et quę missant nunquam unum
ab alio separat̃. fili si uides q ꝑ istud praticale
magisterium ꝑs corporis circularit̃ nō sit ꝯfusa ī aqua
ut nō ꝯtineatur sub genere hongeno. Accipe statim
illam ꝑtem et sine timore pone illa ī una parua
kimia cū alembico cuius fundū sit lutatū cū forti
luto et sbtili et postea colloca illam ī furno et ap-
plica ignem triuum candelarum ut est ~~ligneor~~ tinior ligni
sicci ꝑ modum q flama tangat fundū dicte kimie

[illegible] mo et tales [illegible] sibi contimuntur quousque
[illegible] videas quod illud corpus sit liquefactum
[illegible] in spacio trium uel .4or. horarum et
[illegible] in uno receptorio licet
sit [illegible] pone ad partem et statim Cum
[illegible] corpus fuerit liquefactum amoue sibi ignem
et [illegible] et quando corpus senserit aerem
frigidum [illegible] per remissionem caloris statim
congelabitur [illegible] sulfur fusi habentis colorem cineris
quasi nigri et hoc est proprium sulfuris liquari in calido
et congelari in frigido / fili istud est sulfur istud est
cuprum iste est draco deuorans leo rugiens
mortificans et constringens et semet ipsum resuscitans et a se nebula separat lauans et tollens.
Igitur tolle et aufer sibi suum molimentum tenebrosum infundendo super istud de aqua quam recuperasti per .x.y.
per modum quod super ascendat .4or. digitis uel ad minus
duobus quia in uno claudere et aperire guttis in
aqua multum puram. Et cum talibus cautelis obseruatis
et perficitur rota per conuersionis elementorum ad primam quae est
una de .4or. figuris per quas complentur magne figure
circulatio posite in nostro testamento

ili effect9 et intentio hui9 experimenti est
q virtus ar. m. elevare [illegible] sulphuris
q vires unius paciant passionem [illegible]
q illas in suam naturam [illegible] [illegible]
mus q ar. m. p virtute [illegible] [illegible]
q pficte [illegible] expedit de necessitate q
i hc nos [illegible] [illegible] nam [illegible] sul
intrent i sbam ar. m. et hc in [illegible]
cu experientia nobis apparuit dz [illegible]
de necessitate opz q corpus q est principali
gruentius inconvertibile in sbam sulfuris convertatur
& ppt hc recordor q diximus in libro [illegible]
q n. ar. vi. magis prompte convertitur in sbam sul
nisi q p dissolutionem sufficient fuit introductum
nec aliquis sul prompte convertat ar. vi. q
faciat illud in sbam eius illud ar. vi. fuit
p ingenium artis in [illegible] q tinctura co
pletetur sua natura & amicabilitr letatur de illa
magis q de externa Cum i omni transmutatione
elementorum talis passio semp uadit an transmutationem
mutationem sbe q si ar. vi. transmutetur

op[er]z [illegible] [illegible] [illegible] sulfures transmutari
[illegible] [illegible] illo [illegible] illo sit [illegible] transmuta-
tioni[illegible] [illegible] mixti [illegible] minima sit in p[ro]p[ri]et[ate]
sulf[ur]is [illegible] urens album et rubeu[m] erit, et ha-
bebit istud ar[gentum] vi[vum] ma[teri]a[m] p[ro]p[ri]am. [et] istum mon[ta]n[u]m
[illegible] [illegible] ingenio ascendit a terra in
[illegible] [illegible] descendit in terram nutrix ei[us]
est [illegible] et portat illum in ventre suo sulfur
in ar[gentum] vi[vum]. Quare fili habeas notitiam passionis
[illegible] [illegible] parte ante transmutationes ar[genti] vi[vi] et
sua operatione[m]. Et istam operationem [illegible] [illegible]
ar[gentum] vi[vum] fuit adiuvata [per] ingenium n[ost]r[u]m et artes sup[er]
[illegible] sulfure cu[m] certo et determinato modo ope-
randi. De penultima pratica que est de
putrefactione elementorum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Intentio fili quam debes habere in [illegible] [illegible]
[illegible] lapidem dissolutum tu accipias et in furno se-
creto colloces ad hoc [illegible] putrefiat [illegible] dies
et hoc fit ad hoc ut adustiones et martirizationes
quas corpus in supradictis [illegible] sustulit a

suis substantiis liquidis et animatis per ani-
mationem et levem decoctionem solam quod adhuc
quod tota convertatur et fiat .ar. vi. [illegible] [illegible]
sulfurea mixta cum aquis argenti vivi
per minima iam grossorum ipsi alteram et ipsis
corrumpent. Talis corruptio est veri ar. vi. ge-
neratio quia haberi non potest nisi post putre-
factionem que est mater omnium rerum corpus sa-
pient per istam operationem nature in .ar. vi. pu-
trefit et qualitates illius sulfuree humiditatis
et in aerem convertuntur sic salsugenosum cum omnibus rerum
nature commiscetur notabiliter tempore ad hoc quod
postea confectio efficiatur dulcis sive felis propter mixtio-
nem rerum que fit in ista putrefactione con-
surgit ut resultat quod is que sine dubio ap-
pellatur quinta essentia cum sua certa operativa vir- [illegible]
tute que est causa mixtionis illorum et introductio
rei quesite Ergo per ista omnes artiste huius artis
quod corpus transmutari non poterunt nisi primo cor- [illegible]
pora ad primam materiam reducant Et si sic sciunt
reducere individua illorum in alia forma quam

ullm

erant prius meliore pmutabunt p oracoiz

illorum nō tn̄ spūs indiuiduor cum magis

ppinq sunt cunct et secde prime mē q̄ omnia cō

pora sunt elementaria centia ī corruptibil qr

mā omnium corruptorum tota est una prima

mā et io est ingenita et in corruptibil qr

spūs actionibus sensibilibus nunqȝ subiugat nec

p ḡerationis diminutioni sed bene indiuidua q

sunt prima et ppria mā ad genus metalli

pxia et spem illius ḡsuamād que dependit

a pmordiali mā ī pximis matrice rē que

actionibus sensibilibus sunt sbiecte et ideo i

diuidua talium mār sunt corruptibilia nā

lit et ḡnalia hc est qr licet aliqui antiqr

dixerunt et affirmauerūt pmordialem mā

nō hr̄e ī se forma. Et multi alij dixerūt

pura esse in potenā Attn̄ est in rā quodā

agens vlt p qd sue sbe aggregan̄ uniformit

ad corrumpendum illas ad generandum qr

ī nullo mā eē intelligi nisi p sensum anlogi

cum vel anogogicum ad vltm̄ forma que

sit spūs cum rē quinta pticipat Et lȝ

de agente ut vn sit inducta forma sive
i actu nalis i metalli et hec potentia est sim
pductiua illius multiplicationis ut eveniret
i corporibus metallicis sic fuerit in corporibus
animalium et plantarum quia sic veniret non pt
quousque primo corpora soluta et pfecte homogenea
i prima et sbtili materia germinata ab ingenio vio
clare et primo cum pcessu artis formalis trans
mutant qr tunc resultat et corpus simplex
dicimus ad sufficientia i for de qua erat illu
antequam corrumpetur que tamen nullo modo pt corrupi
qr non manet i aliqua materiali forma. Et ppter
hoc soluta una forma pa corporis et per ele
mentationem confusam mercurii statim corrupta
illa introducatur alia noua forma i sulfure quia
prima forma corrupta i mercurio est i colore
sb nigro in ~~et col~~ odore feticido in tactu sb
tili et disgtinuata in illa tali materia simplici
sunt quare elementa composita separabilia et resolu
tiua in aquam mercurii post putrefactionem
ideoque completo i lenti igne quod tinctura non conu
ertat quia si elementa comburent primarii effectum

Si tn̄ ī tali directorio gplete nō derogentur
q² p̄ ꝯiunctionem illorꝫ ī sit ḡnaretur
certa mixtura p̄ful.ʳᵉ et me.ⁿᵃ ominū medi
cinarꝫ. Sed effectus huius putrefactionis est
ppt̄ corruptio q̄ nāl' humiditas cū ī nāli
humiditate hẽ ī nāli caliditas ī nāa metalli
ī q̄ in[illegible] ꝯtrahit mora ut p̄ualens ī sua acco
sedꝫ illa mensuram q̄ utat geomet.ᶜᵘ medietas
sup putrefactionem causat ī liquōes sbēs et h̄o
sine resolutiō humiditatis nāl' metalli ymo
manet ī sb̄a sine ꝯsumptiō c̄orumpit in
nālibꝫ q̄litatibꝫ suis dispositionū quibꝫ mō ꝯrio
effitit² p̄ maiori pt̄. Sic mutat ī nāl' calore
ꝯphysiorū ad illam q̄ sbē metalli ꝯuenit p̄
oppositum q̄ nō potuerat fac̄ q̄ diu h̄iditas
ꝯstitisset ī forma de nāli calore Et ppt̄ hoc
op̄ꝫ q̄ p̄mo c̄orumpat nālem calore sub co
ꝯuatiō illiꝫ Sed q² portatō illius est spus
op̄ꝫ de necessitate q̄ complexio illius c̄orūpat
ar. be. et humiditate nālem sul.ʳᵉ ppt̄ hoc
q̄ illa cum illo resolut. Igit̄ qn̄ illa uolumꝯ ī

formare coniungam cum humiditate et siccitate per
quas recipit informationem quam creat aer et in na-
turali humiditate sulphuris

Sequitur coniunctio et de elementis
regiminis que est . b . po de

In Nomine domini igitur accipe compositum supra contritum
putrefactum et per alembicum primo distilla aquam totam
in balneo maxime continuo igne calidi quousque partes
tunc illius partes lapidis subtiliores ad naturam aqueitatis
simplicis approximantes seu solummodo distillentur. Ra-
cio quare separacio elementa est ad hoc quod quodlibet per se
secundum exigentiam sue nature propter et lapis magis subtilietur
et quod postea racione sui subtilitatis firmius coniungatur.
Igitur divide illa per primum regimine postea per secundum
rectifica / De separatione aeris et mortificatione
terre

Quia aer simplex cum suo igne distillabitur in cineri-
bus propter hoc quia maiorem ignitionem sustinet sicut
videbis dum videris in pratica illos cognosces sim-
plicem ignitatem sustinere quare conveniunt casuales et
magis grossas partes per simplicem ignitionem multum elevatam.
Unde recipies hoc quod debet distillari cum tota sua materia et

collocato sup cineres et dis illa aere ad parte ad
partem cum tota cum continuatio igne seraturi bene
composite quousque totum per istam primam vicem recuperis aere
cum aqua simul mixto in suis visceribus occultato et
illud quod remanet in fundo vasis combustum est ignis quod debet
separari a terra sicca et nigra De sublimatione
corporis

Et cum aer qui debebat per cineres separari fuit
distillatus et corpus per calcinationem fuerit mortificatum
et vas rationabiliter infrigidatum statim spicias
super illud corpus tantum de aqua sua quod natet desuper
digitis cum sibi aeris quas superius recolligeras et
statim claudo vas cum suo cooptio Et in calore
febrili significato per v dimittens fermentari per
vi horas De separatione corporis in illo
quod remanet mortuum p. 3.

Postea separa sapientes aquam cum igne dissoluto in illa
p. 3. et in alia cucurbita mundum sburiis cum bona
cautela quod illa aqua turbidari non possit a suis
fecibus ratione sue separationis De separatione aque
de aere et de igne in substancia

Recipe aquam nostram liquidam compacta p. 3. et pellium

monz p quam sepasti pmz i balneo sicut ad
lentum ignem recipies istam aquam sbam ad pastem
q cum ista aq dbz retificari ignis et illum per
suum attractoem gunt i aere qn ig aq p aq
feratit distilla totalr manebit i fundo vas aer et
et ignis ad monz sbe digniose multum viscose cum
sua ad pnm: q talis est sepaº ignis aerea y
prima dissolutioem q p suuz modum liquefactio
nem appellamus: q cum de elementis sint duo
lapidea .s. ignis et terra concordantes i siccitate
cum tali ordine sepant ad hoc q aer et ignis
no gfundant p aerem frestrem i suis retifica
tionibz. et ad hoc q calidiores ptes lapidis ad
nam ignis appximate eius natr debeant p
aq resolui ad hoc q post monz i aere resol
uunt pma p. 3. sicut corps lapideum oporz
q sepet terra et hec terra ad finz cum terra
humiditatem suam bibit et ignis cum igne quibz
pse ariditatem suum pstabit i retificatioibz
suis. O fili vides quantum est pulcre ista
sepaº elem Venatio Leonis cum ingenio et be
neficio discretionis humane sb gsuatioe ptis
illius cum igne. signu eius est qn i ventre leoni

portant non in aliqua re que sit damnosa ru-
bei et quousque compleant ignis: aer ad album. et
aer et ignis ad rubeum in quibus maxime tinctura
trahit et duabus substantiis lapidem seruans ideo in
ablutione quod ignis ascendit ab illo est dicta rubeum
preciosum lapidem ergo et intelligas per primum principium
ex quatuor euentantibus quod completum est

particularium eius suis materialibus
principiis demonstratiuis quod est
abluere

Ablutio aque et distillando illam septem vicibus
sine aliqua coniunctione. Igitur illam septem vicibus
p. V. et erit bene a suis fetentiis terrestribus denu-
data. Ista est aqua vite, lac virginum, sanguis re-
incrudatus, menstruale dealbatum, nutrimentum in-
fantis, cibus cordis, aqua maris, venenum vinctum,
cibus mortuorum et ar. vi. phorum depuratum a
sua feculentia terrea, et primum hoc principium principium materiale
et generis in nostro magisterio ad creandum lapidem
confortatiuum latonis et eris quod de terra et primum
generis materiale, et caput draconis fructus sola-
tium et medium considerationis tincturarum, et

aqua vite

O

matrimonii inter corpus et spiritum [illegible] pa-
ganos philosophus dixit. Qui ar[illegible] intelligit [illegible]
cum tali modo tractum a corporibus [illegible]
miscere cum corporibus et animare facit unum de
secretis nature magnum et viam perfectionis [illegible]
Et cum dicat qui scivit illud miscere cum
corporibus etc. quasi dicat nullus nisi habet [illegible]
tiam huius magisterii. Et ideo dixit [illegible]
quod non sit tali magisterio utitur. quia cum nemo re-
periat qui illud possit mutare sit mutator et
alterator et administrator perfectus illius oppor-
tet [illegible] quod sic apparet ad hoc quod firmius [illegible]
et mixtura magis [illegible] in perfectionis corporis. scilicet sine
omni operatione. Et ideo apparet quod ar. vi. nostrum
non est ar. vi. vulgare nec preparatum cum
sublimatione vulgari sed de una limosa substantia
preparatum. et per [illegible] solam viam scilicet nostri naturalem
magisterium [illegible] non credas quod de isto solo posses
perficere opus per aliquod magisterium. quia per sic firmius
testimonium per meas manifestas experientias quod
sine suo mixto et terra sulphurea perficitur:
et sine illa magisterium dilatatur et recordatur ad
desperationem. Et hoc licet ars commune ad sequentium

naturam in tantum [illegible] ut possit quam ars
supplet in [illegible] possit reducere ad naturam quia natura
non potest facere cum non possideat tempus magnum quod
sunt [illegible] demittere debeat in durare de
proprietate sua ad hoc ut ars possit operari in modico
et brevi tempore quam facit natura. Et per istam rationem
[illegible] hoc quod ars facit in paucis diebus cum
[illegible] digestionibus sine praeiudicio non super terram
facit calor in mineralibus cum simplici digestione
per mille annis. Ingenium huius brevitatis est qualiter
et virtus terrae sulphuris. Cuius inventor primus Hermes
termagister pater Alchimistarum qui tanquam ille
qui non erat cupidus de arte noluit celare illam.
Sed sit [illegible] in magisterio cum clara virtute suis
successoribus fideliter revelando clare quod denotavit
cum dixit nutrix eius est terra: quia cum sit certum
quod in illa naturaliter sit virtus mineralis integra non
erit integrata nisi ar. vi. convertit in illam mutationem
terram. Et ideo subiunxit Cum ascenderit a terra
in coelum et iterum descendit in terra suam. Aliqui
alii vocaverunt istam terram leonem viridem
fortem in pugna. Et alii draconem devorantem
ut mortificantem caudam suam scilicet ar. vi. fumum:

Mercurie terra

Nota cera de[illegible]

Alij locum destitum depopulatum a suis spiritibus.
Alij ventrem qui est inficiens et alij arborem
que portat fructum. Et alij ylem occultum qui
est fundamentum elementorum. Quare fili noli obmittere quin
vincas istam terram quam novimus ad terram. que cum
per multa et diversa opera fluctuata avenit per media et
extrema. quia ars semper indiget existimatione terra
sua propria in qua magna virtus mineralis est impo
sita ad indurandum mercurius. qui in terram sua,
sulfure et arsenico ut ar. m. congelato et in sulfure
congelato per virtutem sue terre habet indurationem et colorationem
per naturam et artem. Adeo idem paganus scribit
quod cum socio suo in natura et sua propria scilicet sulfure. inter
ab illo met parento per virtutem sue terre fit quintura
tinctura quod dat pondus ceteris vilibus metallorum.
et illud a suo fetore et feditate depurat et illustrat
sic apparet per separationes et reductiones illius
in corpus suum. et tunc illud a suo fetore et
feditate lavat et dealbat, et efficit in magnum
suum sine quo nihil horum dirigit et facit. Et
custodi fili terram aque septies distillatam ut talis
ar. m. et sua in vase bene clauso et sigillato. Tertium
signum perfecte ablutionis illius est est splendor

transparens sit fulgens velut cristallina serenitas.
Aliquando cum feces aquas admoveris sat cristallinum
quod post 7am distillationem aliquid in fundo vasis
remanet, et aliquid non. Cuius signum rei est
repletio aque de substantia naturali corporis in ar. vi.
et tunc aqua incipit stare desiccando ut minus
... in sulfur congelari quia habet ipse par-
... Igitur quando nihil remansit in
fundo vasis signum est quod corpus elevatur
aqua multa. et hoc pro tanto quia sui pori non po-
tuerunt impleri per paucitatem corporis desiderantis
magis attrahere ad se quam dimittere, in tale ar. vi.
est niis macra et niis infertile quousque in pinguitudine
per repletionem sui ar. vi. veniat. Unde accipe feces
quas fecerit in suis distillationibus in quibus nunc, et
pone cum terra nigra et alba in prima separatione re-
collecta. Et sicut fecisti de aqua prima sic fa-
cies in 2a. Sepponimus feces cum terra supius dicta.

De extractione augmentatoe aeris cuiuslibet generis
et de mortificatione ignis et terre

Fili in extractione tue pratice sint in simul quibus
nunc sunt insolatione tempus ignis et terra quibus
~~esse separate~~ esse levare per calcinationem et aerem

aerem

extrere per distillationem quousque nihil remaneat
de animabus in corporibus sensibiliter. Ideo primo re
cipitur aerem et ignem ad montem. Sbz liquidi spisse
in oli viscosi supius refusate, et postea per cineres distil
labis aere sicuando cum summa cautela quod ignis non
comburit tinctura, et quando fuit distillato remo
bit ignis deorsum sicut declinemus ad rubedinem
ut nigredine pauum sub colore citrino quod quia
album illa non in rubor quod indiget sulfure rubeo
mundissimo sic hic alba albo et claro indiget
et sic facis ita facias in rubeo. et converso propter hoc
quod mercurius ista est in corpore una, et in uno modo
agendi et penetrandi sit additamentum in rubeo
colore citrinitatis de sba mundissima sulfur
fixi perficiat / De ablutione ignis et terre
per mortificationem

Fili ablutio terre fit cum aqua prima rectificata
et in 2a fit ablutio ignis licet non esset error magnus
si terra purgata cum secunda cum esset bene rectificata
propter hoc quia magis calida quam prima ad hoc quod citius
rideatur per omnes et gutat in aere. Si autem cum
2a aqua purgas dicta duo elementa lapidem. Accipe
illam et divide in 2as partes et de una partes terra
et de alia ignem separate rectifica miscendo aqua

terre cum terra et aqua ignis adigunt in quolibet
preparator. Postea intro per distillationem in balneo
supra [illegible] aquarum ad partem. et non misceas
albam cum rubea nec rubeam cum alba: quia
cum alba albificabis et cum rubea rubificabis.
Attamen fili non credas istam aquam esse rubeam in colore
sed albam pertinentem in se potentiam rubificandi cum
perfectione, et hoc pro tanto quia natura honorabit ignis
in ventre aeris est occulta qui est subiectum magis
proprie retinens tincturam contra pugnam ignis nec potest
illum manifestare quousque primo congelet in sulfure
non tum complexionatum. quia tunc illa semina super terra
foliata albam statim aqua dimidia per desiccationem
per virtutem expulsionem, et tu [illegible] amicitia
et amor non remanent omnia colligata quia est
o tinctura leonis supra in proprio corpore quod est suum
proprium retinaculum manifestum contra pugnam ignis.
Igitur quando habueris aquas distillatas per aquas, et
cum diligentia vasa fuerint infrigidata statim
illa collocabis inter cineres et distillabis hinc vero
cum igne sature album ad album et rubeum ad ru-
beum Et quando fuerit distillata supra quolibet ad partem
o Postea accipias ad corpora desiccata et assata,
et super illa pices aquam suam quam ultimo separasti, et

p distillatorem balnei. postea ponas tubi alebicum lutatum cum cera et colloca in balneo, et cum igne equali continuato stature p distillatorem distilla aquam que sunt partes lapidis que ad naturam aquositatis simplicis adhereant omnem aliam superius, et quando tota fuit distillata pone ad partem bene sigillata.

De 2a distillatione vel separatione optimum calidarum et subtilium in aerem reductarum que faciunt corpus vivificari et uniformiter terminari

Quando igitur sua aqua per balneum fuit distillata et separata et posita ad partem et vasa infrigidata colloca illa in cineres, et cum igne stature accipe vere totum album, et rubeum ad rubeum quia hoc quod descenderit de igne est oleum rubeum sicut dixi, et quod descenderit de terra est album preciosum.

De 2a assatione ignis et terre post quam exiunt aves

Statim cum videris oleum cuiuslibet corporis distillatum continua illum inter ignem per sex horas sine remotione receptorii ad hoc quod corpus suavius calcinetur et digeratur, et ad ultimum subtilietur, et ad faciendum hoc opus quod fiat cum administratione et cautela ignis, et in hoc non dubites si perfectum vis habere: quia talis assatio non est nisi continuatio istorum corporum in igne per dictum terminum.

De ttia [illegible] in aere quere

Sicut dictum est i ca° 3° extractionis aq. quod incipit: postea accipias sic intellige facere p. pntis cap.m n° i pratica intelligas i aliquo discrepare

De 3ª operatione olei

Secundum formam quam tenuisti i separatione 2ª olei ut rectificatas te exercitabis i pnti pratica que tibi indicabit cum clara noticia quod est bene exercitata maxime qn p more i retinuerimus et rubeo ut albo sine humore nec indebis i capite i aere sicca exire

De assatione 4ª ignis et terre

Quoniam p dictum pticonz olium corporis s. terre et ignis cum aq. sicco saturate p distillationem fuit separatum sicut igneum carbonum lentu ualde adhuc quod tu maiori actiuitate ignis et subtiliori pingetia corp p duas ut 3es horas calcinet quando cum fuit cum suma cautela quod uas ut mª no rubificetur et anime fugant et tincture comburant quae oppz de necessitate quod corpora no sint sic spei aliter deficerent ppt recessum illius ad regionem remoti cum combustione tincture et hoc quae no ht locum ppm quo mete possit retineri nec hospitari nec quiescere

qre sunt retinactum i aq cu q trahi aia q est igs
paulatim cu lenta venatione defendens illa a combus-
tione ignis, et aq et spm que in vent suo tra-
hit anima a corporibus sicut mitt virtute for-
mativam embrionis. Et qn trahi a corporibus
illa de ctu hospitat et manet i spu q no re-
putent aliquo mo visus et de illa spus i pin-
guat qr est suus locus pprius retinens illam q
no fugiet i fumu siccu ut combustum ut illa aia
est sult ut virtus formas et sigillans res spus
sm genus suum sicut seme masculi. Et ideo
p ablutioe aq et desiccacoe ignis semp vellet
trahere oleum a corporibus statuors qr est
anima i similitudine ignis, et ignis portat
et occultat i ventre aq a quibus risultat aer
ex aq q est aq tincta, et tinctura no est n
ignis, et ille ignis nisi corpus ad ultimu sbtili-
atum et i ventre aeris ca occultatum. Qre
apparet nimis manifeste q aer est spus duus
igne. Et lapis est ignis deportats i ventre
aeris. Iz si cu tli igne misceat ar. in stati
erit rubeum sine sepatione i sempiternum. Qre
qn volueris rubificare rubificon cu igne lapid h ap

rubificem ~~dicta est i ca.o qd incipit postea~~
volus et erit semp rubificatum. fili p ataim
doctrina q data est i cap.lo qd incipit postea no
accipies corpora, et i ca.o sequenti sic facies
et in isto pnti ca.o. Si p illum modu q operat
est tali tibi data i ca.o p. 3. et postea in
ca.o 3o. separationis aque volus operari in pnti
ca.o no privabis fructu. De separatione quarti
olei

Fili qm qs tenuisti i obseruatoe cap.li qd incipit
Cu igit, & in ca.o Scdm forma i pratica i illis
sequuta sic facies i isto ca.o De assatione q.
ignis & terre

Sed qn p supdicta arte extraxeris oleum a co
poribus cum igne sicco frature, & receptorio de
posito, et alio quo novo posito ad recipiendu
thesaurz no facias igne carbonum adhc q ma
iori punctuositate q diximus i ca.o separationis
ignis i assatoe 2.a illu scdm roe mensure illius
no debite terrestris, et cotinuabis p. 7.m horas
ut q quousqz videas illas esse privatas hoc
omni humiditate. Atqz tra i suis ultimis calcina
tionibus maiore igne requirit q facit na igis.
ideo qz est magis simplex corp q terra et

magis ignita cum viscositate sua, quare partes illius
cum humido possit per magnum esse confusio, et ideo nunc
nō tibi declaret aperte quare est ratio quare ignis non cal-
cinatur cum terra, ideo quia est de grossiori substantia et
natura sicut sburtum omnium aliorum elementorum, unde
videas et perscrutare naturas istorum lapidum et fortitudines
illorum cum sensu rationis et experimento et quis illorum
est amicus vel inimicus. Et antequam aliquod experimentum
pertractes videas primo quid quare unde de quo ubi, et
quo facias, et hoc recolligendo totum cum memoria re-
collente intellectum intelligente voluntate volente
cum frequenti natura, et cum divisione et distinctione
multiplicata memoria et cum perscrutatione et contempla-
tione assidua ad penetrandum in causas rerum
acutum. Attamen quod non excedat limites rationis quod si
fuerit extra terminus linea errans in devio positus
dirigat se, et reformabitur experimentali serenitate ve-
ritatis et amoris vinculo voluntatis coniungitur et
vehementer indissolubili cum individuis obiectivis quae
in naturalibus et argumentis visibilibus nobis extitit illius
exuberantia patefactum. Scilicet tunc naturam terre super congnita
cum suo igne intenso fortius calcinatur cum reiteratione
altationis et cum distillatione aquarum et calcina-

9ª

/donec ipa terra sit alba

tione corporis non dimittas, ~~q illa terra macat~~
humiditatem vacua et ille ignis convertit in pulverem ~~pulverem~~
sicut inimicus qui fuit privatus humiditate radi-
cali totaliter. Fili ista humiditas radicalis semper
tardius separatur a corporibus ideo quia illa est magis
naturalis quam alie. ideo quia in ~~mea~~ natura est magis calida
illa in ultimis extractionibus invenitur preciosior.
nota Quare illa pura humiditati ad partem separata
una vice post aliam recipiendo illam in uno
puro receptorio in quo volumus quod ad partem sunt
ad hoc quia tamen thesaurus modice quantitatis confessionis
preciosissima depredatur de quo una gutta potest certe
mille partes cerare. Ideo quando volueris incerare
mittes de re calida et humida magis quam
de frigida et sicca. Sed quando volueris fixare
tunc mittas de re frigida et sicca magis
quam de calida et humida, hoc intelligas semper
post extractionem nostre nature, Sed quare talis ex-
tractio fieri non potest sine corruptione elementorum apparet
igitur quod sine illis magisterium non potest perfici, et ideo
apparet quod propositum tuo querat separationem elementorum
subtiliter cum longitudine preparationis ignis et

cum tali pparatio[n]e fit mutatio n[atur]e // Apparet
igit[ur] q[uod] cum ingenio n[atur]e venit homo ad p[er]fectio[n]e[m]
Igit[ur] pone sup[er] s[u]btiliatas corpor[um] calcinator[um] de
quib[us] solutis ad h[oc] magis trahe[n]d[um] oleum t[ame]n de sua
aqua pura q[uod] natet de sup[er] 4[or] digitis et plus et
suppone alembicum et luta etc. fili p[ro]pt[er] hoc
q[uod] dicimus purissime ut significamus rarefac-
tio[n]em aq[ue] mercurij i[n] elongatio[n]e aeris, et q[uod] dicim[us]
s[u]b[stanti]am intelligas m[ateri]am terrestrem albam ad mo[dum] salis
ut aluminis resoluti ut sicut talcu[m] ut folia p[er]pali
ad album. Sed ad rubeu[m] s[u]b[stanti]a rubea q[uod] m[a]g[is] sic
sanguis gelat[us] q[ue] suus instinct[us] ut appetit[us] v[el]
g[e]n[er]al[is] in elementativitate p[er]venit de s[u]btiliatione et
rarefactio[n]e re[rum] q[uia] [illegible] n[atur]a no[n] possit, duo
necessarium est q[uod]lib[et] elementu[m] tam rarefact[um]
statim ab alio co[n]densat Et illud ad se attrahit
et quietat sic terra i[n] aere p[er] aq[uam] et ignem.
In aq[ua] p[er] aeris mercuriu[m] mediatrix et ideo claudat illud
cap[itul]um testamentarium q[uod] incipit fili mi possi-
bilitas etc. Et multa alia videas ip[su]m p[er]
totum et intellige postea p[er] separatio[n]e[m] i[n] balneo
separa aq[ua]m totam, et videb[is] infundo oleu[m] et corp[us]
marcu[m] grossum p[er] medium i[n] minima sam ec/

ductum sup mercurium sicut quod remansit in distillatione dyssolutum. Et postea oleum caute separa in aere per distillationem cum igne sicco cum cineribus seratur et pone ad partem ad ultimum depone receptorium, et pone aliud receptorium purum ad recipiendum quod tardius separat ad partem cum igne carbonum facias maiorem quam in aliis operationibus fortius paulatim secundum exigentiam suae nature vel insure rationis cresando illum nouem horas continuatas sic corpora calcinabunt et assumentur et cremant, et 10 spirituali humiditate privantur. Et hec cum est levi et longa preparatione quousque sit ad modum pulueris insensibilis cuius tactus non sentitur nisi levissimus et subtilis. Cum predictum sublimationem non fuit diminutus a corporibus giungamus oleum inde et calidum rarefactum, et in balneo marie iterum distillatur, et hoc quod est frigidum in natura separando sic convenit reponatur ad cognoscendum hoc continuo facias quousque totaliter capias oleum a corporibus et nihil de illo simplicibus maneat in solutum et corpora bene comburantur et in subtilissima puluere vertantur.

tunc portat et sic signum quod nihil de anima
remansit in corporibus quod per artistam posset
sentiri in sua opera ut sublimatione spiritus. et sic
magis demonstratum erit, si de illo pulvere
modicum in quandam lamminam ignitam positum fuerit
et non fugit fumigaverit, tunc sufficienter dicitur
et habet nostrum apparatum spiritus subtilis et puri, et ap-
preabunt nomina animarum tingentium et lucentium et
ad hoc apparatum animo corporis et medicina, extrema sub alba
rubea et sicca et fixa. et hoc pro tanto cum in nostra
nostra operatione indigemus aqua nisi candida et
pura cum anima propinqua et simplici, nec oleo nisi
albo vel sub citrino vel croceo, et igne rubeo et
terra palida vel sub alba cum substantia subtili et fixa. quia
illa desiccat et fixat, et aqua mundat et lavat,
aer et ignis tingunt et fluere faciunt, quapropter
propter requirit de necessitate habere multum aerem,
et aquam multum. quia tanta quanta fuerit multitudo
ignis et aque tanta erit multitudo olei. Videas igitur
in quo modo de duobus extremis resultat unum medium

mensuratum in nā quire apparet ~~p pre~~
~~sentem figuram ignē nō posse reduci ī aq̄z~~

q̄ ignis nō possit introduci ī aq̄ꝫ si primo nō
fuerit reductum ī aere ubi amor utriusq̄ꝫ gn̄i
gn̄ant p̄ instinctum nē. Simile tanta quanta
fuit multi[do] olei tanta erit multi[do] tincture
videns quo aq̄ aq̄ p aerem reducit et firmat
ī igne et hec q2 aqua tracta fuit p igne ī aere
qui est elementum illius.

Quando igi elementa totalr separamus tunc eris
habet terra ad soluendum nō ī aq̄ nubium
vulgare sed ī aquam siccam sulfuream et mer
curialem et hec in 3ª dissolutione et aq̄ erit
potens ad penetrandum et intrandum subtilitate
et rarefactione suam et oleum ī quo ignis
requiescit sup habundans ad tingendum ppt
acuitate et penetratioem suam. Istud oleum
est tinctura et aur anima unguentum

Sunt tinctura auri anima unguentum
i oleo et igni

phor(um) p(er) q(uod) totum magi(ste)rium p(er)ficiat(ur) et si ta
elementa non h(abu)is erit signum demonstrativum
erroris. Corrige g(ra)° tuum errorem ponen(do) totu(m)
i(n)simul i(n) humando (com)plete / et post mo(dum) recti
ficare separatio(n)em elemento(rum) / q(ui)a magis p(ro)priat(ur)
est separa(ti)° i(n) illa m(ateri)a / cu(m) jam sit subtiliata
et q(uod) totum sit elevatum / q(uod) si incipies
i(n) op(er)e novo / sit q(ua)n humiditas. aer. vi. p(er)
modum sup(ra)dictu(m) fu(er)unt totalit(er) a corporib(us) re
soluta / distilla illam p(er) alembicu(m) i(n) balneo
marie / et hoc .7. vicib(us) i(m)posita i(n) humatione
fimore caloris lentissimi. et (si)c facies de aq(u)a
sic facies de oleo / q(ui)a ablu(ti)° istorum est una /
sic aq(u)a prime q(uam) i(n)humat(io) et distillatio i(n)sist
debet fieri quousq(ue) aer et oleum veniant ad
(christ)allinam serenitate(m) sine fecib(us) / si tu(n)c tale
erunt albe cu(m) signu(m) demonstrativu(m) est gutta
magis spissa aq(u)a coloris intensi et lenitus
aerea / q(uod) manifestat(ur) / q(ui)a si illud miscueris
cu(m) aq(u)a natabit desup(er) / (con)gelabi(tur) ad mo(dum) pelle
cule tenuissime / apparentis diverso(rum) collo(rum)

si respiciat ad radium solis et adhuc ig
xpalinam sulfuream si te fuit extincta i nro
auro et illos sic ablutos mitte i vas vitreo bn [marginal: ... abluta ... vitriolum ablutio]
clauso et sigillato maxime oleu et aere talit
q aer gmunis no possit intrare q corrumpe
rent p nez vicinitatis et q i modico dis
crepant i similitudine scribe tu titulu sup
qlibz adhc q cognoscas ne accipias vnu
p alio q opabaris ne ops corrumpat Certis—
sime tres sunt humiditates s prima est aq p
caput resolubilu 2a est aer mediu int
aq et oleu Et tria est id oleum oinz ettor
teratum Ultimu est finale secretum nrm [marginal: teratum]
Tu prima humiditas sepat p bal. q
calida est 2a igne sicco separatur q est
magis calida. Tertio in igne sicco car
bonum ut cinere sue primis ardentibz q
calidissima Et sic si oleum e frigidu aqua
erit frigidissima et aer frigidior et o simili
tudinarie intelligas de ceteris Si vnas lapidu
volus efficacit pscrutari ecu virtutis nu

semp recipiunt denominatorem eius fortes
Et secundum quod fortia illarum recipiunt al-
terationem virtutes corporum secundum illud diversimode
alterantur et operantur Nam per talis alterationes corpora
sp labuntur de natura in naturam et quanto magis
illorum natura ad yma patitur tanto magis ad superiores
celestis virtutes gradiuntur sublimantur. Et
quanto plus ultimis permutat s. advirtutes celestes
tanto nobiliores et altiores operationes ut superhabundans
habundans accidentibus proprijs tollerat. Dis-
scere causam quare terra orea i magis efficax
cax ad penetrandum et congellandum ar. b.
quam terra sophisticans. Et pro ul propter hoc
quod siccitas terre nostre per digestionem caloris
complexionalis et subtilis facta est. Et ideo
magis congerit et subtilius penetrat in profundum
non solum solum ar. in. sed et ceterorum corporum
quibus applicantur quod terre frigiditas sophisticare
facere non potest omnia non congerunt ii quod complexio-
nalis non est in nec penetrat eo quod calidum
digerens non habet subtilitatem quod cum aqua prima

pergit et olis pficit. hoc aut virtute
sblimat / i format opatio i terra nra p
reductioes in magrio Tres igit terre sunt
prima e ex metallo soluta que e simplex
cu qua iungit aq prima / 2a est media
magis uera q ex illis duobz elet et mage
resultat cu aq iungit aq 2a. et ista e
simplicio Et 3a est terra limosa fulgen
tissima capiens i se solis hre radios Et
hec est dicta tra media ac suis fermetis
aptitit ad gradum sblimiore eleuat Que
postremu ad pfectioem cu aq tercia est
maranda et ista e simplicissima prima
enim sup dictis regiminibz pparat que 2a
cu 3o principio opatio sz medio et 3a cu
qa et ultimo opatio pro cu sui i dulcora
tione pficit. prima uero terra est calida s
que ideo sibi adiungit aq prima / que frigi
dissima ut ignis menstruu 2a uo cali
dior pptr qd ei iungit aq 2a. que frigi

ignis menstruu

dior ut lactis ferculum Et 3ª calidissima
quam ob rem sibi 3ª aqua piscat quia frigida ut
caloris nutrimentum uel nutritiuum et conservatiuum
ac totius rei perfectiuum Sic igitur per oppositum
innotescat quod si ultima terra est frigida prima
erit frigidissima quia uacuata a calido naturali
Et naturalis calor ueneni sibi adiungitur ut in proprium
et naturale convertatur Coniunge ergo extrema cum
extremis et resultent sibi media quibus nobilissima
retinentur Extrema igitur iam per hoc quod tibi
diximus patet quod nisi hanc conversionem perfecte intellexeris
de dra in draz nihil ualebit opus
postquam cum vnaquaque sua qualitate magis propria quodlibet
elementum habeat suum proprium actum respicientem
finem perfectionis nec solum est Lapis de calido
in frigidum permutandus sed de frigido in calidum
est graduatim permutandus Et cum hoc perficimus
primum principium praticale cum suis 2 generis naturalibus
principiis et demonstratiuis De 3º praticali
principio cum suis tertiis generis naturalibus principiis
et demonstratiuis quod est lunifecum et lapidis
nutrice
Intentio autem huius tertii principii praticalis est ut

tu m
ar. vi. a corporibz extractu p dyssolutioem sui
sulfuris ȝgelat p reductioz / & i illu ȝutat &
exaltat / quousqz heat vim et potestate sulfu-
ream / ad ȝgelandum mercuriu vel aliud ar. vi
Nã si primo fuit exaltatu a sua terra ppria /
omnia trahit ad se ipm / et i suu naz ȝuertit
qm ē purissima ar. vi. et sui sulfuris sbstã-
que magis i nã metallor ȝueniut & magis
i pfundo sibi co nalit adherent sme. nra creari
obi c necessario ē expedit vnqz ȝusiom illius pparari
noli possit. vn ppr ar. m est q coagulat p uapoz
sui sulfuris / q omne corpus sicut nãtr ebibit
suu ppum humedu & ad se calore nali co
vertit. hinc ē / q vapor sulfuris / ar. vi pp
coagulantis est in sui sba terra sbtili atter
decocta & digesta i mixtionibz / prima s. nali
sibi actoe caloris vnita. et ē ut puta tam
nali q artificiali pressu ut puta ppara
coibz supradictis / Nam oms sbtiles sbe
ȝbrs i tias & velotius ȝuant q spissum
& soledum. In solido aut corpor nulla pt
fieri ȝuatio nisi sminata & digesta p nã /

Et digestio nãe nõ fit nisi usu hoc est
frequenti et continua accõe naturalis caledi q
minima sup eaz / Vñ isto mõ constringitur in
fit dissolucio ĩ lapide nro eo qđ ipa facit
eu omnino sbtile / qr cu mã lapidis postq
dissoluta ẽ & divina sit valde lapidis nõ
magna dissimilitudine distat ĩ eo potencia
ab actu ppt qđ it cito tminat actum
calore nãli operante & igne artificiali ex
citande & calore eius efficat [illegible] Et
ideo revelet tibi qđ cum lapis nõ sit
nisi ĩ potencia procul dubio p sbtilitatez
deducat ad actum / Vñ nõ indiget nisi
sbtiliatõe ut postea melius coniungat cu
spiritibus Quia qđ ẽ sbtile et rare sbe
cu sbtili coniungi et utriq nascit &
augit eiusmodi qđ id qđ est spissius et
durius et compactum Et io multa digestione
cu viribus indiget corpus durum & compac
tum & ponderosum tunc sit rare et leve

Quia ppt relinquit q̄ generatio tam lapidis q̄ medicine fit et compleẗ ro(n)e subtilitat(is) et p(ro)ximum similitudinis adinuice(m). Idcirco om(n)e corp(us) transmutabile adhoc ut in quantu(m)q(ue) sp(irit)o transmutet ad p(ri)mam ma(teri)am reduci est necessse p(ri)mo ut in ar(ticul)o vi. Et hoc prima dispositio(n)e que perdit illam q(ue) sulfur facit transmutatio(n)em p(er) (con)trariu(m) deinde in sulfur p(er) 2am dispositio(n)em iam dictam. hoc enim obviati fuimus p(er) Aristotele(m) 4o methamor(phoseos) dicente(m) q(uod) o(mn)e corp(us) passibile ad sua(m) p(ri)mam ma(teri)am revertit p(er) op(er)ationes sue n(atur)e (con)trarias.

Ite(m) corpora solubilia mundare p(er) spoliatione(m) sulfureitat(is) et interiores accidentium necessarium e(st), donec sint albissima sic(ut) cristalli omni humiditate privata. Q(uonia)m sulfureitate remanente s(cilicet) ignis (con)trarium i(n) corporib(us) metallicis impossibile est ea cu(m) sp(irit)ib(us) iungi. Et i(de)o (con)trarietate remota (con)trarium i(n)duci s(cilicet) sulfur pur(um) p(er) igne(m) n(atur)e

xxxx v.

Et ideo corpora calcinant ut citius
soluant et ideo eadem soluunt et abo-
leagineis sordicitus et sulfureis ac alijs
mixtis et insufficienti digestione ingenitis
affixione et fusione vera corpora dictis dif
ferentibus malis mundant. Alia quidem
ratio est ut penetrationem sint aptiora opor
tet soluta mercuriali humiditati appo
diant et ideo fit corporum luminarium combustio
et sole asperitate non sit proprio spiritu igne nostro
donec corporum sulfureitates deleant et intra
uniuntur in humiditates resoluat et ad morem squa
me ut croci ferri ac eris combusti rema
nent sic corpora leuia et spongiosa existunt
tunc per eorum spongiositatem intrat post
modum humidum subtilissimum per viam resta
urationis rei deperdite et corpora confortantur
et calor naturalis in sulfur per minima graduate
congelatur. Vnde paganus in summa illud
eminenter intellexit cum dicit in capitulo. Quid

paganus

C

sit sublimata infine quod meliori modo fieri
est ut sumat fieri coquante vel cris gbusti
quia illa propter privationem multe humiditatis
defacili sulfur aut arsenicum i vi. vi. tus
soluta vrunt pinde exhimus non solum
sulfureitatem a corporibus sed et humidita-
tem, qui calor naturales habent, ut inde per reductionem
maiore recupent humiditatem, quam per extrema
resolutionis perdiderunt in calore Tunc enim
spiritus et calor resolut aquas vehementissime
commixtione necessitate et per meum reductionis
comisceri ut omnium substantia fiat resume
stans penetrans tingens et permanens.

De inquisitione Cause qua fit dissolutio

Duabus igitur de causis facimus dissolutionem
quarum prima est ut habeamus spiritus in substantia
naturalem de propria substantia corporis admodum aque
clare. Secundum est ut habeamus corpora
spongiosa et lenia de corporibus propria natura

humiditate privata | in quibus sit calor
operans penetrans et coagulans sicut est
et in sulfur guertens Quia quod est in cor
poribus extractum non coagulat in conver
sionem sui in sulfur album | nullam virtutem
exigit ad preparatorem rectum | Si igitur
in naturalibus sublimatoribus fuimus exercitatissimi
nos vero dixisse | quod talium fiat admi
nistrato | quibus sublimata debent guertiri
ac amoris attractione in corpus proprium uniri
non est permittendum Nam oportet ut de propria
substantia corporum existant | ac rara in substantia et
rem dispositi ad resumendum per minima
eorundem preparatores | nec inveniunt aliquid quod locum
illorum in magisterio optinere possit Cum non
reperiatur eiusdem generis Si vero fixes non sit
eiusdem generis spiritus per minima cum ipsis mis
ceri non possunt unione naturali et firma
quod non permisceatur ut expedit | ascendit tota
substantia corporum sine mundatione aliquali Et

sic nullo modo depurata per assumptionem aliorum
pervenire scit, ideo qui ar. in. nrm are
erga sublimare laborat, absque sua natura
presertim sublimare poterat. Et si ex calcibus
aliorum luminarium sublimamus tunc velut
sublimabis et mundabis cum facilitate.
In illis enim facilis operator illorum subli-
mator et generatorum. Non autem est illud sibi
extraneum in quo ar. vi. habet quererem per ma-
gisterium s. in sulfur album et rubeum
ex quo crevit aurum et argentum. Nam et
si sulfur et mercurium hos de illa natura super
terram, de qua aurum et argentum efficiebat
sub terra, bene possumus aurum et argentum
ex illis facere in proprietate sue nature nihil in-
quirit rei nisi quod propinquus est et ex sua
natura. Videmus enim quod homo non generat
nisi ab homine, nec ab aliis animalibus
perfectis nisi sibi similia. Quoniam in hoc unumquodque
generat quod sibi simile consequitur generaliter.
ergo venimus naturam quoniam natura non emendatur

Omnis natura s.

nisi p reductorem illis in nām sicut cor
alienum nolite introducere nec pulverem
nec aquam nec ullam rem nisi sunt
proprium ar. iii. propinquissimum Cum sunt
igitur corporibus i nā maxime convenientes
s. solis et lune necesse est ...
nima ... et deinde quousque fiat
sulfur Reduc ig aqua sup terra ut re
cupet humiditatem pditam et sic generatur
ista terra gerunt i se illum sulfur album
siccum tenuissimum subtilissimum et insensibilem
concludimus ar. vi. quod est de sua sba ppa
et natura

Sed cum terra debeat esse ex duobus cor
poribus scilicet luna et sole et duo elementa
corporis sunt sicca dura et lapidea ignis
s. et terra i siccitate concordantia simul
sunt preparanda Cum ... corporis qualitate
conveniat i una et eadem preparatione et rur
sus generatur vapore fumositatem corporis dis
solutione uniformiter dissolvant et i ventre
mercurii deportent, cum tota nā quinta

ignis et terra sunt duo elementa i se et sunt
sicca et dura

Utriusque corporis congelent et retineant
Nam cum ex ea in terra albissima constringat utraque predictorum corporum utriusque proporcionem
S. terra
appropinquat sibi quinta essentia que in terris dictorum
duorum corporum a natura fuerat infusa Et id
cum ars ei rectiosis vestibus supposuerit et
pinguis erit terra foliata ad tingendum
in sulfur rubeum quod si sola scilicet alba simpliciter
Na-
fuisset inuestitum postquam cum de sua natura
Sit terra
foliata
conseli per talem colligacionem Jam tu biberit
alias imbibitum sit per minima Sic etiam
cum oportet opus artis ei continens germen
13
dissolutum in spiritum assimiliet proprio conseto
O
necessarium est ut attrahat ad locum
in quo pariat semen maris in quo calor
naturalis formans et sigillans Sic enim vtitur
coytus
ad naturam venerabilis loci apud generationis
maris et
quod videlicet factum fuit coytus maris et femine
scilicet terrarum solis et lune et omnium earum que
talium circumstant generacionem Coniunge igitur
13
grossiciem solis cum terra lune post aeris
extractionem et preparata sunt propter eorum bona

comixtione Et ne confundatur preparatio de
confortatione dissipatum et unum aliud [illegible]
tingat ac de utrinsque natura [illegible] retinent
Et ne adurat super ignis pugnam quare obire
ea in simul preparare magis est [illegible]
propinquum Corporum autem preparatio non est nisi
ut maiorem humiditatem recuperent naturalem quam
perdiderunt in calcinatione Nam cum corpora sint
calcinata totaliter sunt discontinuata eo
quod ab aqueo ingrossante calore naturali ne-
minus eaque quoque partes continuante corpore
privata existunt Et eo quod arida sunt
et vacua ac multum sitiencia naturaliter cupiunt
confortare humiditatem aqueam illa quae in sul-
furis secundum calore proprio congelatur per minima
virtute masculina in eam in fundendo operatione di-
recta Qui cum talia corpora sublimandi sulfure
sint acta propter caliditatem naturalem possidet
in se ipsis Sed quia ultimus post acta et de-
finita formatione compassit necesse ut
penetrent per omnes partes ac in coagulatus
Cum ipse calor absque penetratione et motu

nequeat eum formare congellari oportuit ut
illa caliditas moderati foret acriminis ppter
quod illam superflua humiditate habentium
calore naturam abstrahimus a corporibus
quanta fuit expediens huic fini resolutiones
et calcinatores supradictas Et quantalibet digestio
hic quod calidum et humidum adheretur
tamen medicina digestiva preparare debet
notabilius siccitatem quam humiditatem Ita
quod siccitas non sit exsiccativa sed tanta solum
quanta sufficit moderate stipticitati sed
quirit quod mensura talis siccitatem plus
quenit medicine digestive quam humiditas
valde ad tractatum de intentione Al-
chimistarum Ibi enim ista materia et de
aliis digestionibus ad plenum tractavimus
Quaobrem hic recapitulare non oportet nisi
expedit quantum expedit in medicine
operari

A. aurum. B. argentum [illegible] C. sal petre
D. vitriolum. E. b. F. d. f arg. v. [illegible]
G. mercurium quem scis. h [illegible] I.
E. f. G. R. E. f. h. l. terra [illegible]
albi. M. aqua. N. aer. O. terra [illegible]
rubei. p. aqua. Q. aer. R. ignis
Lapidis: —

Quid sit materia lapidis et quot requi
runtur ad eius Creationem

Materia siquidem nostri Lapidis est sulfuris
et humor seminat decisus per actu generationis
ex singulis partibus utriusque parentis. s. corporis et
mercurii [illegible] deinde ista materia in loco conceptio
diffusa in [illegible] natura attractiva in cellulis s. cor/poris
matricis. s. terreis recolligit/per calorem
[illegible] cum [illegible] [illegible] corruptio hu
moris [illegible] utriusque parentis cor
poris [illegible] et mercurii infantis nostri sive sul
furis creatio/fieri non valet [illegible] inde materia
humoris. s. vaporis a matrice. s. corpore
perdens vehement sicca est et calida Et ideo

prima fruitate sc. nõ possent uniformit
dilatare seu generare sine depditoe sui ipi
Et ut ex sup habundantia caloris mã sulr
i decoctoe glutiret ac destrueret nisi ex
humiditate mercurij gerias qualitates
generatio rei infantili esset reciproca certa
illis igit creatoe exigunt 4or. Ion pma
1° mã guemens ut sulfur & ar. 2° locus
2° expediens s. matrix ut terra que ppe est
vas nr retinens virtute formativa lapidis
i qua s. lapide calor nalis infundit q
est virtus formativa existens a vase pter
spum quintu qua ppr appellat matrix
et nutrix tamq gfirens virtute nalem
3 & illis passi ir sulfur Tertiu expediens
est calor nales existens i loco gnationis
excitatus per calorem moderatum velut
4 ea efficiens Et quartum est opus s. corpori
5 ethe quinte esse virtute influens atque vergens
Si enim i loco gnationis sit virtus frigoris

mã codeniens ? sub 2 as s terra ? 3 mat
nutrix ea efficiens ? calor nalis 5 pus
ifluens

mortificativa / nõ suscipit virtute caloris
spũs attrahit et i se virtute caloris celestis
circuli s. spiritum ipm vivificantẽ Et si spũs
defficit i calore / non erit receptivus caloris
vivificationis / nec q̃ ꝯceptus recipit Et
receptivus et receptum caloris nõ ẽ recep-
tivus nisi formalis et eo quesitum Et si
hoc intelliges intelliges quo corpus infant
procreat de masculo et femina i actum
q est corp al[ia] m[ate]ria i potencia pat q̃ nr
Et quo lapis nr assimulat creationi hois
cũ hois ov[o] i sunt fili tu debes notare
i h[oc] mut ipo loco vnu documentum ẽ prim[um]
q̃ doctrina et demostraciones ad aliud
Et si viam huius investigationis / habueris sciẽt
gnalit[er] universaliter ad omnes alias scias
de gra divina i fundens spm intellige[ncie]
poteris obtinere Considera ergo que et
prescrutare i statu gñe qm sunt necas-
sarie et laude digne

Sicut ꝙ ar. vi. virtute ꝗpitate sua
attraxit ꝑ ꝯversioem illius ar.m vi. Ita
ꝯ̃ria opator sulfur ꝗpitate sua hꝫ deriuare
ar.m vi et conuertere ꝑ reductioem illi9
ī sꝫ spm̄ Fili ista transmutatio fit uirtu-
te alterius digestionis .s. ñalis caloris
Et ideo reuelat tibi ꝙ pfectio huius
digestionis est / ꝙ calor ñalis vincat oio
suum obiectum ut saltem absolute Sic
ꝯuenit ī omnibꝫ alimentis ꝑpr ꝙ patere
pt tibi ꝑ ma.na digestiua nor. digestiuo
absolute ē illa qua hꝫ caliditate ꝯforme
ī ꝗtitate et qualitate calori ñali pꝛe
quam hꝫ eunde ꝯfortare ad transmuta-
cioꝫ alimti ꝑficiendi Et maxime ī ista
prima digestione ī qua digestibile ad
digerens maiore repugnantiā hꝫ / Et hijs
potis ꝑ spicacitate intueri an terre co
porum / debeant ꝯiungi ad suum eu

calor ñales

ona p aliam aliam gfortet Et ar ar
genum nrm sit complexionatum alia co
plexione et alia na natu qd vulgi omnis
nam valde remotissima scimus a sulfure ergo
et cu sit sulfur nrm et ar vi. nrz no e
dea quia in gne gplexiois natr guem
unt licit vnum sit de ratioe hindum
aliud uero siccum et nos cuz huius nara
tionis exemplum dedimus larius infra
et in testamento theoria ubi de animatoe
mercurij ad plenu tractaimus Nam cum
ar. vi sit de sba sui pprij corporis nece
est ut sit gcordans cum eo i gplexione
et qualitate essencia et na Ideo cu hntiby
simbolum fit facilr transmutaco ad est
tibi revelaco qd velocitas sulfuris aut la
pidis erit ipius gne

um uero corpus sulfureum sursum ascendere
no possit ut spus nisi sulfur prius cuz
eodem sit i corporatum p minima insidet

ig primā aquam p meas modicū post mo-
dicum hoc est dictum p minima dier p9
dier extrem et cognodo quousq̃ perdit figu-
ri tali formato ꝙ nō excedit calorē
nalem a quo virt9 formans & sigillans
perdit quē ē me[na] Cum aqua sunt co-
gelata leuit' ꝯtinuando igne siccū sinaz
caliua vt siccitati moderatum ad ꝯfici-
endum sequenti digestionum pticipit
ponem sup9 alembicum vt transmutatio
digestionis vel vi. aquositas sequestret
et resiccat i columni Sic n circulatio
rit nrē cuiꝰ me[na] filia ē artificialiter
puenit ꝙ sulfur quale p nr̃ ingenium
digestum et depuratum ad plenū fuerat
et decoctum transiens p9 p organa mer-
curij et corp extractione nalis artifici-
ale incrudatum fundit i cauernas co-
por et tandem ad altatum virtute
sulfurea nalis caloris ꝯstringit & c̃

nertit i se ipm Et ad hoc adiutat
psuptionis alumpni asserunt absolute
q coctum in crudari no possit sicud ...
forma passus pterando te carissime ...
totiens reitare no credent vz gterendo
et digerendo cum igne na ibibendo au aq
mercurij prima derogando et lenit calci
nando cum igne excitante bene ut ex
pedit iformato donec terra ibiberit
de sua aq quantu debz Quod euiden
tissime noscere poteris p eius volatilitate
si modicu de ipa sup lamina ignitaz
fuit suppositum hoc aut ~~...~~ est ex
suis signis luculentissimis nec minus
quoque sup omnia pcautas vie post ...
ne ibibes terra nisi paulati et paulati
hoc est p minima de octo i octo dieb
cu longa trituratoe i furno secreto tale
q virtus mercurij no apphendat virtutes
sulfuris qm debiles sunt in pncipio

signu probo ...

sit nutrimenti Aliogn si virtutis mercurij
deminuant virtutes sulfuris per multam
appositionem et inbibitionem aque debili-
tabit sulfur per dissolutionem sui et fiet
pellagus conturbationis Et sic calor spiritus hi-
betatus et mortificatus remanebit absque
utilitate Propter hoc tibi notavimus con-
fortationem et debilitationem horum in principio
huius compendii et et in nostro testamento Corrige
ergo errorem tuum si in hoc casu aliter defe-
ceris per modum quem dicamus in capitulo sequenti
Nam oportet quod in ista transmutatione vires
sulfuris apprehendant vires mercurij et ad
se trahant et convertant quippe quod oportet quod
spiritus resolutus per reductionem sui in corpus
congelatur et cum ipso fortiter coligetur et commis-
ceatur per minima et insensibiles partes corporis
et subtiles partibus minimis spiritus humidi vni-
formiter copulentur et vnum cum alio iun-
gatur Quem cum iunguntur numquam absumuntur

fixant' Sic ut aq. mixta aque
Sunt enim corpora virtute spu[illegible]
tiua ad finem ppinquiore naz post [illegible]
homogeneitatem prima sunt re[illegible]
Prima vo homogeneitas metallorum
est sperma femininum metalligenitum s. me[r]
vi· vum ad opus reductionis Et prima
natura est spm congelatum vel sulfur ad opus
fixationis Nam solutio corporum in spiz
est cum congelatione spus vel sulfur Et congela-
tio spus vel sulfure cum dissolutione corporis
in spm q est aqua congelata Et ideo
corpora ad naz spus sunt redacta nisi
qz magis fixa de ratione corporum quam
spus volatiles et magis volatilia de
ratione spiritum quam corpora fixa Nam amor
non agit utrumque eorum in suum socium sibi si-
milem Et ideo qui spus metallorum trans-
mutare voluerit in vanum laborat nisi co-
pora in eorum naz prius reduxerit ut naz
Cum uno aut in aliam forma quam prius erat

aq congel

Mer est sperma feminimum et congelat
in sulphur

bene crearunt quod destructa prima forma
corporis in mercurium ut infra dicatur
connectat introducat alia forma per trans-
mutationem forme mercurii in sulfur. Fili
si sapiens est et studiosus potest dicta
corpora corrumpere et nova forma in illis
introducere. Cum intentio nostre operationis non
est aliud nisi ut eligamus purissima mercurii
substantia ad corpora in sulfur resolvenda quod

elixir — elixir consistit tantum ex illis. Nam ut dixi
forma in lapidem sulfureum transmuta-
ta mox introducat alia forma per con-
versione illius lapidis in elixir. Et quod cum
temperamento humidi et sicci que admodum
declarabimus in fixione sequenti. Ex quo
patet quod non potest esse transitus de extremo
ad extremum nisi per medium. Fili in ista
arte maxime accipimus medium sive
operum coniunctionem medii inter medias qua-
litates que inter se disconveniunt in spe-
cie aut in genere nisi solum [illegible] maiore

ut minore distancia unius ab altero q(ue)
i(n) decoctio(ni)b(us) suscipiunt tam p(ro)p(ter) na(tura)m q(uam)
p(ro)p(ter) arte(m). Et io huius sp(eci)es medij h(abe)t si-
militudine(m) cu(m) t(er)ra(m)nto et cu(m) puncto
q(uo)d eq(ue) distat a duob(us) ext(re)mis. Et cu(m)
virtute q(ue) fit i(n) medio viciorum. Et si
intellectus tuus h(abe)t noticia(m) de medio i(n)
sp(eci)e an(te)d(i)cta potris (con)s(er)vare et restitue(re)
sanitate(m) omnibus infirmis corp(or)ib(us) et
cor(porum) egritudine mortificare. Ideo si
scis reduc(er)e de p(otenti)a i(n) actu mediu(m)
antedictum vel istam spem medij pot(er)is
augere et minuere si scis iungere et dis-
iungere flores arboris et frondes p(er) so-
lucionem et (con)gellacoem ut tradimus i(n) testo
de multiplicationib(us) v(ir)tutu(m) (et) q(u)alitatibus suis
(con)dicionib(us). Ad h(abe)ndum ergo et deduce(n)du(m)
tale mediu(m) de potencia i(n) actu con-
iunge corp(u)s cu(m) sp(irit)u et hoc p(er) ultimu(m) mo(dum)
qui(n)t(e) n(atur)a requirit. s(cilicet) i(m)biben(d)o ip(s)m pa-
ulatim et paulatim cu(m) aq(ua) mercurij et

[.]terendo igne solo s. cum decoctione
lenta ut ministrant p descensorem unius
et dissolutionem alterius et fiat totum
[...] Cum hoc tibi revelat declara-
Xiverna tione dicta Avicenne q percipit electis oculis
huius artis qz fiat amor int corpa et spus
postea statim sbiungendo docet modum
fiendi cum dicit nisi corpus fuit ablu-
tum et mundatum s. intus et exterius nunq
nunq recipit spus s. fermentalis qz sunt res
pficientes et deducentes illud aduerteri
perfectum et alterata repetitione iterum
sbiungit cu dicit fac pace int igne
et aqua et habebis magisteriu hoc est
q corpus deducunt ad illud mediu aereu
simplicissimu ut sint sic spus de na
aeris pticipantes naz ignis et aque Ita
opz qz i ratione simplicitatis qe discordat
p sblimationem i terrena sbam remissam
et aerea q est pos aque pmanentis Sed
hoc impossibile nisi prius beneficio nre

decoctionis prius incorporet cum
spu et fiat totum unum Tunc enim
vere ascendit sursum cum maiores
minoris decoctiones et inbibitiones quas
habuit in sui dissolutione Quia cum illud
dissolutum est de corpore et uniformiter
ligatum cum spu congelato nec minus
quoque et illud quod congelatum est de spu
et fortiter colligatum cum corpore dissoluto
certis et enodalibus vinculis non nunquam am-
plius ab invicem separant Expedit
de necessitate in quantum summa volatilis
superat summam fixi quod violet cum ea
et attractione non non fixi superius
ascendat et sublimet ut spus Quia
propter illud quod ascendit de corpore dicimus
esse solutum in spu qui factus fuit
spus existens in medio unitorum quamvis
nimis cum temperamento tamen medium
duorum extremorum contrariorum est spus et

duorum ꝯcordantium vt ignis quod aliquid
aliud Et io dr vnum corpus vnus spus
vnum medium retinens in se naturam humoris
aque et ignis ac vt non medium itaque
illa vt est aer Sic igit patet potest
tibi quod dissolutio corporis est cum ꝯgelatione
spus vt patet per sublimationem et assen
sionem Et fixatio spus est cum disso
lutione corporis vt patet prius reductionem
que fit cum perpetuitate illius sup corpus
fixum Causa aut propinquior huius ter
fixationis est utriusque mixtio prima
ma sit supius dictum et Jta tamen quod summa
spus volatilis non supat summam fixi corporis
Quoniam Jnco virtus fixi corporis summa
supet spus non fixi adinuentionem fixionis
Et ex predictis recollige totum secretum
huius artis et insup intentionem Aristotelis
qui hoc tacuit dicere tamen huius intel
ligens Quod lapides fugientes ab igne
nunquam suas demonstrare virtutes nisi

Secretum

cum fixis fiunt mundati et coadunati
et artifitiosis gummis .s. sulfur nihil
constricte fili si hoc intelligis poteris
habere thesaurum celi et terre Et No
indiges quod in principio huius reductionis
dixi non imbibas terram ut dixi nisi
No paulatim et paulatim ne ponat se
in dissolutionem vulgarem et hebitetur
seu molificerint calores operis seu terre
virtutis Et potius vivificerint per confor
tationem cum longa duratione ignea boni Nota
informationis ut aqua fiat totum corpus
cum terra nec suspendas te ab opere
donec per triturationem et assationem sit
No aqua sicca et terra alba Quam exsic No
catio cum forti trituratione et assatione terra
efficit alba nec minus adhuc ipsam debes
imbibere paulatim et paulatim postea sua
viter calcinare ut ar[ti]. in aquositas

N sequestrant sub conservatione tua illius cum sit ubertas
urine ut infant patronas et dissolvis
et insuper vivificamus lapides preciosas
cum quidem urine virtus multiplicatur
per resolutionem sui veneni sublimati in eodem
N Et caveas quod assatio lapidis non sit
multum fortis ne corpus solutum ad naturam
spiritus reductum non suc sublimitate
ex acumine ignis stat infugam et
ne pereat magnum onus naturae fuit
exsiccatum iterum confortando cum urine
imbibendo cum per ingenium tibi notum et
postea per decoctionem dimitte illud ut
digeratur Et cum digestum fuit urina
superflua naturalis humidi iam conversi
sequestrando conforta virtutem eius
per virtutem naturalem assationis hoc autem fit
ut penitus virtus sulfuris suo acumine
valeat cum conformitate notabili
residua humiditate spiritus congelare et

·/· post quam fuit lapis in suis [illegible] decoctione post assationem lav[illegible]

congelatum retinue in naturam sui Quis enim
nota operationes istas reitarabis sine tedio
vero post unam per 3xij incorporantur
quousque terra biberit de sua aqua
quantum manifestabit per signum supra
dictum Fili operatio istius capituli est sublimatio
mercurij cum qua nutritur
augetur et multiplicatur sic res vitrea
Assimilatur enim in nutrimento non modicum
educationibus infantium quorum
utrumque degenerans invalida non patitur
sugere lac nisi per minima donec calor
naturalis cum sua virtute sit in eis sua
multiplicatus et virtus valida premu
nitus Et id cum corpus in sue reitarationis
in principio fragelissime virtutis existat
ut infans nequid lac epotare virginum
nisi paulatim sua virtus valeat
nota attrahere de rore sui Et corpus de
dicto nutrimentali humido satis imbibitur

mensuram et ipius virtutis retinere pot-
Et si hoc intelligis tu intelliges quoniam
parva quantitate corporis sicci non
pot. gocare multam quantitatem spus
humidi nec parva quantitate corpus humidi
pot dissolui multa quantitas corporis
desiccati Et si hoc iterum intelligis
tu velociter poteris intelligere pondera
que in quibus imbibitione Que quidem
a quibus exercitato mediantibus signis
que in quibus decoctione demonstrantur
cognita existunt Quorum vero in
formatione precipit, ut terra tantum
assando decoquas quantum dissolutio
abiecit Et tantum imbibendo dissol-
uas quantum assando desiccat Omni
enim vice post calcinationem terre super
fundere aquam temperate secundum pondus notum
aut secundum extimationem probabile approxim-
quante veritati quantum possibile fuit

non

non

no vultuz dz nec parum Quia si vilia
fuit corpus dissolvit non dissolutione
solempni sed vulgari potius et sic
multiplicabit pellagus conturbationis
Et Ro pars fuit conburet in famillo
et sic nec perficit quia corpus conburit
et calor naturalis suffocat Cum non habent
materiam in qua natura sua et proprietas possit
continuari et ab adustione salvari
Fili illud quod ad probabilem ponderis
extimationem artificium regulat in ap-
pinquando veritati Et regula artis
principiorum demonstrationum quorum signis
sensibilibus doctrina intellectualis re-
gulat. Nam incerta probari non possunt
nisi ex hijs que aliquo certitudinem
habent Ex quibus ars debet esse procedere
in circa suam noticiam certiora sint
Et ideo ars non potest esse nisi in choit

a artis determinatis principiis Artifex
debet se regulari per signa demonstrativa
quia coloris in opere apparentes tam substantiales
quam accidentales non debeat curare nisi
solum de principalibus scilicet substancialibus
qui sunt quatuor videlicet niger albus citrinus et
rubeus in qualibet decoctione apparentes secundum
magis et minus donec sit completum
Quando videris corpus tuum in quantitate
ponderis et colore augumentatum esse
noveris substantiam mediam mercurii que est
albedinis tam in sulfur congelatum esse per
uniformem mixtionem sibi unitam
caloris actione naturali cum corpore Sic
enim corpus uniformiter de sui substantia exuberata augumentatur per minima et
crescit ratione spiritualis nutrimenti Ita
quod pura quantitate virtute sulfuris quod
est materia materie principium seminale

Sulphur et medicina

crescant et multiplicantur Trestaura
cione deperditi cum exuberata humiditate
nutritiua Quare expedit cum corpus
itaque taliter augumentetur et nutriatur
per conuenientes humiditates que iuxta sue nu
tricionis mensuram sine augumentacione
ibibas maiori aqua et pondere re
gulata per artem data ad conformitatem
s. principiorum et quantitate corporis au
gumentati Nam tunc corpus maiores
attractiones et per quas digerent uir
tute existit racione suarum partium spiri
tualium in corpore assitarum et congela
tarum Ac per totum corpus continualiter racione
bone et perfecte utriusque constrictionis
permixtorum naturaliter et per minima quibus
s. partibus spiritualibus corpus nutritur et insulsum
partium reddigatur Jdeo cum maiori in
digent alimento que primo faciebat

ibibat et nutriat secundum mensuram de-
terminate posicionis ad firmitatem prin-
cipiorum et virtutem vite proprie et deco-
quatur igne lento excitante calorem
naturalem et non excedente donec pervenit
ad perfectam albedinem Tunc enim vere
calor naturalis defendit se viriliter ab omni
igne extraneo roribus expressis in nostro textu
etc. Fili de ablutione terre etc. Cum
autem ad finem perfectionis decoctionis
s. huius ultime ibibitionis calcina corpus
s. replendo de humiditate virginali
quantum dissolutio illius abicerit suaviter
et non festinanter ne corpus dissolutum re-
cedat in fumum et disperdat magnum hoc
autem reiterare non pigeat multociens
licet opus sit longum Quoniam non videbis
tincturam in perfectum donec sit completum
in colore albedinis permanentis quod est secundum

2m capitulo p.
Albo

principale principium demostratiuum in
albedinis perfectione hic est color de quo
infra tetigimus in en° palegato qui per
ignem non variatur inter nec [illegible] nisi quod
maioris ignis decoctione reducatur in demonstratiuum
in citrinitatem quod 3m demonstratiuum stratiuum
principale principium existit sit de- rubed
mum per maiore ignis digestionem succes-
siue in rubedinem terminatur (iii) signum
vero complementum quatuor principiorum
demonstratiuorum quibus alumpnus artis
debet se regulare in magisterio Studeat
igitur artifex et prudentie attendat
cum in opere fiunt omnia signa demo-
stratiua que in quibus decoctione apparent
illa que in mente sua recondat et eorum
causas sapienter investiget Nam dum ter
egreditur nigra imperfecta est et non completa
qualibet vice per se paulatim et paulati

[N]igora ignem i calcinatoe donec terra
egrediet alba ex ignis fortitudi Quia
sic calor agens i humido gnat primo ni
gredine sicut agens i sicco gnat albedi
et successive i illo albo gnat citrinitate
Et in additoe rei tingent illud que
no e no pficat sed in calcinatioe plubi
attende qp primo virtut i cinere nigru
postea i album deinde i citrinu et post
modu ad nimiu rubeu Sic n sulfur
albu et rubeu hebit ex dicta metalla
nu ad plenu depurata Modo tamen di
uerso decocta et digesta sic declarati
e Idcirco si infra fuit dominium humidi
magnu et par de dominio calidi certis
sime nigredo remittit et gnat albedo
Et si ibi fuit dominium calidi tpati et
par de dominio humidi ita ut humidu
aquei possit exaltare expulsione ca
lidi mensurati et i sit ibide par de

plus n

dominio frigidi ad hoc ut post equal
tacionem humidi aque tamquam complexionalis
valeat retinere spiritus congelatos ratione caliditatis
temperati certissime maxime albedo ex inde
generabitur Nam retinere armoniam que ex tot qualitatibus
convenit frigiditati non convenit
excellenti Sed potius ei quod est complexionalis
quod retinet consistenciam mere medicinalis ne
ex ipsa fluant calores et spiritus in ea affixi
Et in isto passu revelatur causa quare
anima non iungitur cum corpore nisi spiritu
mediante Et quare aqua primo infigitur
in terra deinde oleum ut aer quod per tria
reductionem consignant Intellige igitur in textu
non scilicet quod calor in humidum agens primo
nigredinem generat atque fumum sed dominans
humiditatem inducit postea siccitatem
in materiam in quantum agit Et sic in illa
inducta siccitate facit nova transmu-
tacionem et generat novum calorem in stabili-

actionez fieri pulcru album splenditum
et nobilissimu Idcirco si terra no fuit
alba / terre dic cum aqua limpida Et
istato calcina quam azoth i aq et ignis
latone i terra abluit et obscuritate
eius ab ea auferunt Nam apparatio terre
semper e cu aq Ideo qualis fuit limpitudo
aque talis erit limpitudo uel albedo
terre Et quanto magis fuit abluta tanto
magis erit alba / eo quod humidu penitus
congelatum dummodo fuit rectificatum cum
aqueo humido urinali magis se habet
ad albedinem quam sicuti ad nigredinem Et ideo
quando humidi quantitas congelati et stabiliati
obtinuit quantitatem corporis mundo albedo
generat in materia quam alius calor rectus sui proprij
humidi depurati eo quod in humido est
pura limpitudo Et non presumas quod
est propria materia caloris Et ideo quanto
magis terra nostra cu tali humido abluitur

tanto magis albificat Et quanto mag
illud humidum depurat subtiliat et preparat
tanto plus colore limpidiori ac serenissimo
ac subtilissimo militat Sic a sensu contrario
quanto minus nutrimentale humidum preparat
et gradu subtiliacionis mag remittitur
tanto plus nigredini approximat com-
bustiori Et quanto magis appropinquatur
combustioni dummodo sit dominium calidi
tanto magis erit fumus et calligo ac
denigratio quare fili preserva et serutare
carnem et alia que dico et prepara ea
ut sint a sordibus munda et ab adustione
tuta donec eorum firmat tinctura.
Cum si comburunt effectu privant Et
ex his potes recolligere eorum preparationem fieri
debere aut eorum iumentorum ut melioretur
eorum tinctura ab omni corruptione
servata

500

[D]icimus aut quod virtus est primum proculis
operationis pri in materia propria. primum
dicimus ad draz ar. simi nri gde
proximum et immediatum operationis principium
ut dissolvens et coagulatum proculare
dicimus ad draz corporis communis quod
est universale primum operationis sulfuris ut
congelans et dissolutum sic enim vo-
lumus quod ab ceteris distinguis generaliter
utiliter solum ab omnibus proximis et ab
ipsa origine quam habet materia proxi-
ma. Quantum vero ad consideratorem
operationum primarum unum est genus
virtutum. s. naturale. Dicitur autem naturalis illa
cuius operatio principaliter salvat materiam et perficit
tam speciem quam individuum Et huius

duo sunt gnālia quedam sunt quibus
ministratur et ministrat Vocantur Quedā
vero sunt ministrantes Naturales aut virtu-
tes quibus ministrat sunt 3es s. gnātiva
augumentativa et nutritiva Generativa
quidē est illa q opat ad hoc ut corpus
sit ꝑcreat ut ꝑ successivam et longam
opatoēm q fit ꝑ nutritivā ut ꝑ breve et prop-
tiam transmutatōz repentina q fit
absq eo q visibilit aut sensibilit
transeat ꝑ sua media Sunt gnātive
opa duo ꝑmū quidē opus gnātive ē
nutrire gener māz i matrice s. terra
q vas phe dicit i quo virtus ne dif
funditur Et hoc 2m qlitatē et sbāz
ut exigit diffō sulfuris gnandi ve-
lut fumosos vapores ipius ingrossare
15 humectando arm vi. congellare siccitāo
ac māz mediam q ppinqua est nr sul
furis retineo pinde hanc ptē gene-
rative mutativā hic volumus appelari

Cuius dicitur est circa vna et prima passionis
in spa cuius rone multa et diuersa prestita
procedunt a ma ut sunt colores et
accidentia et similia Alia uero actiua
dr que agit motu gstrictois et dilatacois
in materiali ma in qua facit sua impulsi-
onem et alteracoiz ut inspiracoiz licz
igitur possit iuuari per gstrictionem exte-
riorem sic cibus qui nisi per artificiu
comminutus exercitat et bene masticatus
valde nam sui corporis defraudat
Et io ex prima institucoe debet ex
ea dentibus adhoc deputatis prius cibus
perfecte comminuat inque ad locu di-
gestionis transmutatur Et io per tanto
quia gstricco et dilataco exercet aeali
virtute licz antiqui ipse assimula-
uerunt ea illis Aliud quidem opus
generatiue et informare per virtute in-
formatiua Et ista est duplex vna
est intrinsica et nalis in ma innata

p nam q immediate i metalli trasmutat maz Alia aut extrinseca et
ista dependet ab artifice i quantum
maz pparat et disponit p artificiu
nec exigentiam uirtutis i for-
matiue que e in na ppt q dicim
q Alchimista no e nisi simplex ad
ministrator no aut ipe transmutat
metalla s3 na cui p artificium maz
ppat et sic ipa na que sagax et sa
piens est p agit Un sufficiat tibi sa
pienter disponere et informare maz ex-
trinseca sm vires nec enim ipa suffici-
enter opet intrinsecus ad sui pfectoz
Motus si quide sui ipius sunt adhe-
rentes sibi uni vir et ordini uni
meliori mo et arciori quo possit
excogitari Sic patet i preparatoe
cuislibz gnati ppt q p3 q tardam
tum est et pparamentu debet esse i

magrio phor Tardamentu ut nã
motus pterire no possit et Sepamtu
ratio iformatois que nã recipit ab
extrinsicus partificium ut nã intius
integret motus eius Quobrem virtus
caloris excitantis no debet excellere
virtutem nãlis excitate Aliogn no
integrabit motus eius imo transeat
ad alia que no sunt i cura nãe
huius aut informatois notiam supius
dedimus p signa demostratiua Qui
aut principia huius artis ignorat
iformatoez nãe hz necessarium
ignorare Qm opz expimetatore
huius sãe ad plenum cognoscere vires
nãe q eisdem mediantibz dicte pnus
firmit i herere maxe cu nã sit
sufficiens tibi et sibi sibi i omi inq
indiget ad sui pfectioez ipa quide

sagax e. et solicita in contritione in
continuatione et iteratione sui corporis
cuius solicitudinis nō est finis ~~temp~~ quem
certū tempus hz ad generandum ad parie
dum ad nutriendum et ad operandum
Cum igit terra hūs iponatum expectat
partum Cum vo pepit nutricas eum s.
pfu donec possit tollerare omnē ignem
Tunc n. poteris de ipo facē ?iurtoz
Et ex his pot dector sensus rationa
biliter cognoscere q. ops iformative nihil
aliud est q informare hoc e debita
et nālem formaz sulfuri et lapidis et
postea elixiri ut mne tribuere Cuius
formative i gnē sunt tot opa qd sut
ea q ad formaz sulphuris ut lapis pos
sunt ee neccīa Et sunt ingtum
dependeat a virtute iformativa q
Signa e in nā sex i sensu visus. s. ficura
que ß diversis colloribus ondit anq̄
veniat ad pfectoēm meat Spongiositas

Gracilitas, levitas, asperitas, et lenitas
Et in gustu sunt duo s. amaritudo
et dulcedo In odore vero tres fetiditas
s. insipiditas ut qi et fragrancia
redolentie magne hec quidem in elixir
illud quidem in lapide nro est id in
digest q lapis lic elicitat a nia duor
luminarium ang de eo fiat elixir
pfectum ulterius digerat ut sulfuris
salsedines auferantur, q a menstruali
sexu pmi originis in eo genuerint
et pg cplete cum suis fermentis albis
ut rubeis suple decoquat quousque sit
fixum et liquefiat preparacoe ad-
ministratoe nalis Et in formacoe
extrinsice q in mediate perdunt amote
pcedente sunt tot quod iam diximus
et dicturi sumus lic reitatis posset
illa si intelligens est valde abreviare

Cum lapis elicit

Menstruale vn mastier No. 5

ut omnia elongare Et nos quidē
de illa benedicta ingredimur a paucis
cognita / afferentes spūm bonū & benignū
egredi / pugnā ignis vincente nec
superatum sed superantem / que licz sensibus
multotiens palpauimus oculorum corpo-
ris .s. visu pprio expertionis, tn̄ ipius .s.
noticiam / quantumqz bonam doctrinam ut
ut arte sencientes Nos adhuc prima
ruralitate suffulti / nullo modo cõprehendere
valimus / donec illa ab aliis alius spūs
pphetice spirans in nobis descendens
a patre luminum, tamquam sui deffitiens nulla
tenus in sibi postulandis quasi in sompnis
vigilantibus quippe tanta oculis nre
mentis claritate infulsit / quod illum inter
et tē remote signa grati eximiis et
in summis in rursusque donantibus claro
serotino placuit demonstrare Et in sup

reuelans bonitate sanabiliter reficiens
vt eum ad implendum disponemus
corpus eius ad viam secretum decoctionis
naturalem qua penitus ordine retrogrado
cum pungenti lancea totum eius natura in mera
nigredine fuit visibiliter penitus disso
luta · Cuius modum expresse tradimus
in presenti volumine per excoptam vt de
more suscepimus antiquorum. Tamen
loca vbi posuimus fuit celare coacti:
Nam mundus sacrum est et nos sacro
pandimus illis quod dei secreta quando
decent honorant. Non autem aliud quod
ab homine est nullatenus proferendum. Enim
nullus interest nisi solius dei reuelare
homo quidem se substrahere nititur diuine
maiestati cum talia sibi pertinentia vul
gat et quod diuinum donum optimum a
nichilat per in fusionem illius tenebras. Si
in hominem peccantem vel male vite cui

deus no revelat secta Et io licz
placionis humane opu ut sere leaz
pmpte hre no valens quousqz spuali
humilitate prius meritis suus compbat
pratica tu tradimus certam extractam
ab illo pcepto no opificis p qua ad
fine illis puenire poteris hnd sibi le
mando Spm sane ad deu intis ac
devote laudibz resonans i statu gre
q manifestabimus gratie i fine nri
compendii Et i tali psevarantie post
vnu revelabi tibi aliud inpe mercede
laboris facimus tu gra gratis datas p
i mortalem hominz magz secretum dissolvez
i fra nome duo ut degenti mediocres
recollecta cu no fiat transitus a primo
ad tciam nisi p istam q media est
it hanc et illam hoc enim e secretum
a mortale nemine revelatum spre
ab illo spu q vbi vult spirat pinde

dissolu

i formatiua sulfuri ut elixiri liniar
cursu figura ppam adaptat sic qz
pforata qz aspa sit qz lima saum
adiutorio cu ceteris uirtut i format
i minerg q ad artificis ingenio necesse
e puenire ppstium cu p illum motu
directu aggrat ad formandum gsitu
Vtus i formans et natr i formata
q est i mia augumntatiua est illa q
ut sulfur ut lapides aut me
ptitate natr pducat ad illu terminu
ad que indiuidua pvenire no possunt
Et in isto passu reuelat exuberatio
m ad quod pdest q p resolutioem
indiuiduor pficit sic gsuatoe ppetat
m igit ppetatis indiuiduales ignorat
pprium regime coporacois et eius exu
berationis ignorat Qm augumntatiua
ppetas cu omib suis virtutib gsistit
i indiuiduis sulfuris ar vi i indiuiduis

p minima sunt soluta . s . p reduc-
tionem illorum i ar^m. vi . q exuberat illa
permixtis proprietatibus sub alteratione notabili
i spem et forma ar^ti. vi . viri . Et cu
sic ar^m. vi . a proprietat. sua sulfuris exu-
beratum iterum p graciam sui operatoris
reducat i lapidem proprietat. sulfuris i
gressa i ar^m. vi . ratione exuberationis et
amore attractionis cum auxilio illius
. s . proprietat . que i ferro . s . sulfure
remansit assequitur operat ut augmenta-
tiva Et quod dum hec virtus operat semper
i lapide amplius deperditio restaurat
extalis arg. vi . exubata sua q est
sibi velut lactis fecula i infantis quam
magis proprium quod alimentum i animalibus
et eo devenerit i quantitate maiori . s .
secundum extensionem individuorum propter
quod amplius sibi virtus pascitiva fuit ap-
pellata Et illud eo quia sic pastus sa-

ficatiuus .f. lactea vel ipsa media
exuberatiō ad conformitatē sulfuris quā
titatum lapidem virtute refectionis exercitat
ut quilibet intuens potest manifeste in suis
enutritionibus et eductionibus videre
propriis oculis Sic similiter per omnia ut
ista Alij autem appellauerunt ipsam
virtute nutritiuam Et ideo quia cum lapis
crescit restauratur deperditi Et quia
cibus propinat et introducit velut pascens
Idcirco pascitiua nuncupatur merito est
tamen solummodo recuperat tantum quantum de-
perditum est in proprium sulfur uel minus
cum proprio est alimentum siue exuberatio
vel mercurij in sulfuris ipsa transmutare assa
tor confecta illi albo uel rubeo cum igne
istam simplici non urente de cuius ipsa
auro uel argentum siue terram fuerint
procreata Et per hunc actum assimilacionis
fuit augmentatiue. Vnde quia deperditio

81

hec multum ambit latitudine Et
latitudo hec continet terminu indefinitu
quod est continens in natura certa quantitatis
finite magnitudinis et augumenti rerum
Lapidum metallorum super quantitatem finitam
ac terminu certu multitudinis et augu-
menti cunctorum animalium et vegetabilium
Ideo eius augumentatio est indeffinita in
infinita sic modo ei nunquam deffitiat ipa
enim continue operatur in augumentatione sui
quam diu potest durare informatio eius ex-
teris data et quam licet fuit aliquis in
arte verum possibile est aurum ut argentum
in omni perfectione eorum a magis et minus
ad quantitatem magnitudinis turris et
ultra incidisse tamen natura oneat continuatorum
pura ad illam quantitatem ut maiorem ut mi-
norem racione uniformis substantie et proprietatis
ar. iii. in mortalis ~~deffitiant~~ respiciunt
indefinite natura metalli et forma Quire

65

Istat si p(er) experientie intueri n(atu)re re-
sita p(ri)ma quantitate multu(m) amisisse
de suo / cu(m) elongata ut separata fuit a
q(uan)titate magna / cu(m) qua amoris consortio
poterat n(atur)ali vinculo colligati fuat ide(m)
p(ro)p(or)tionatib(us) et mag(is) a minori et maior(e)
a minore / n(on) enim vidim(us) hominez
a potentia ut capra c(on)tinuata n(atur)ali ad q(uan)titate(m)
ut magnitudine(m) p(re)ter q(uam) ad minoris
magnitudinis q(uan)titatis q(uam) n(atur)a indivi-
duor(um) expostulat Tum p(er) dissimili-
tudine(m) qua p(ro)p(ter) fragilitate(m) n(atur)a illis
c(on)venis p(ar)tibus c(on)tribuit Tu(m) q(uia) illa
dicta illis sp(eci)ei individua que ex
p(ar)te sexus feminei educant / nisi se-
mel cum masculi sp(er)mate i(n) matrice
ad g(e)n(e)ratio(n)e(m) n(on) introducunt / nec
ulteri(us) valet n(atur)ale p(ri)m(u)m aliud q(uam) ex
illud miscere q(uam) cu(m) primo radicali

humido extitit colligatum. Cuius causa
quia materia spermatica mulieris et per
maiori parte maris quae potius remanet
passiva recipit in radicale humidum trans-
mutari. Eo quod partes non existunt similes sicut
illa quae per totum sunt unius rationis ut metalla
Et uero non ulterius quod perfectas speciei re-
quirat per solam infusionem habundat
in materia dissimilitudo propter speciei consequatur.
Ut monstruolisitas duorum capitum ut tri-
manui etc. Et ratione dissimilitudinis
partium aptiluy Nec adhuc potest existere
ratio contra hoc quod debeat aut ualent
maioris corpulentie quantitatis esse quod
proprium genus non requirat ratione sue speciei
qua cogitur etiam sub termino certe magnitu-
dinis et augmenti. Cum uideamus mani-
feste illa sequi forma determinat quanti-
tatem ut patet per omnia naturaliter generata. Et ideo
non metallorum indiuidua sunt unius rationis.

et ista materialis est sit pura ergo non hermofroditum nam ista naturalis possideat uniformem constat quod posita addita parti ipsius et totum integram parte dicit post ultimam minima absque dissimilatione radicalium partium aptis radicalibus Quin immo ad quantitatem maxima id est indefinita unifor mis similitudinibus valet in sulfuris sta (?) generare Et hec est illa spera media qua certa ac naturali proprie ille tenuissimus spiritus retinet cum sit de natura sua levis virtute scilicet amoris copule infrangibili privilegio incerta se constituit fusione unius et super primo passu scilicet huius radicalitatis non ab innuit paganus dicens in summa geberam Quod excitato et magis recepto minime partis sui administrato sufficit quod exprobavit credulitate non solam fortitudinem illius sed quod sic multa se extendit licet causa diversitatis inter hanc proprietate

pagina

et aliorum auctorum qui ignoravit
explicare Quam propter ipsum hanc huius se-
cretam per causam notitie prime possessionis
nullatinus constat sed experientiam laboris
et diuturne considerationis ad manifestas
causas et patet per hoc quod tamquam reserans
per demonstrationem ingenium sui status stringit
et quanto minores fiunt fines qua-
litatis tanta maior extollantur sublima-
tionis naturam nitere est esse Et hoc
ideo quia scivit per eam manifestam tota
illius secreta in pura radicalitate quantitatem
in completo quantitatem nec fieri per demons-
trationem certa quod vsat tota experientia
huius artis Quare et si tu hoc intelligis
sine fallacia poteris operari cum satis constat
magna quantitate tamen maiorem recipit
quod pura oppositum effectum ad faciendum
ad cautela exceptum et solitum tamen quod
enim ut in pura quantitate fieri primum igne
sibi ad perfectionem sublimationis illius

cu vero augmentac ex illo .s. m'. prius con
berato fuit maiore tunc ignē adhibeas
Et sic ad prima formatoꝫ lapidis mo
dica valde q̄titas erit tibi sufficiens
spūs: seminalis [illegible] fumi albi sꝫ ad
augendum et nutriendum spūs opꝫ con
berare humiditatē nutritiua de duobꝫ
fumis tenuissimis albis quorū vnꝫ sensibilis
et mariꝫ alijs vo insensibilis vt vapor
sulfur depurati in ope sūt repti.
Si quis ergo vitat amator hui' inqui
sitionis veraꝫ sublimatoꝫ recte scire
et vtilis fiere voluit reuerat primo
ad nām vꝫ pa. de gradu in gradum
soluꝫ rotam gnalem huiꝫ artis .s.
extremor et medior quousqꝫ p
giru repleti sūt ad placitum riuo
luta Et isup adiseat qualiter primo
lac in lac exuberatum tristem sba in ma
millaribꝫ vasis retentas deinde in fcꝫ

sbaz mergit / ad ventum pprij cplementi i
multitribus solempnit' sblimat' Est enim
sapex i arte no qui nutritus lapidem
cu gtinua tpis successioe an ad pfcm
fraire debeat exuberacoiz mercurij tps
successionis Cum ex illis jam exubata
sba gstat euidenter pate multiplicaoe
.s. lapidis cplementum Fac igit ex illis
sba fumu auchetica i formacoe sursu
15 ascendere / et erit sblimatus i vapore
hanc ty sblimacoiz votamus exubacoiz
roe bone et sbalis mixtionis quam
pts vaporabilit' suscipiunt i toto
pnti decoctoe Et cplementum i toto
.s. ptium exubatur sblimacoe cu i
sulfuris sunt gelat' sbaz / ab aqua
fugitiua sba sepata optum i expedies
sulfuris acuminis Et ne p retetoz illis
reduccoe fixionis i perfectoe tota eis
sbaz media fiat fugitiua virtutes aut
nales q pdictis tribus sunt ut mostrat

sunt q̄ʳ· vz attractiua qua sua lapidis
attrahit de pcurio illud quo indiget
et hoc p virtute elementatiua cupientem
replere vacuum Retentiua qua retinet
rē vacui appetentis Elementatiua potentia
digestiua qua retentum transmutat ab
una dispōe ī aliā vt ē ab arᵒ. uᵒ. in
sulfuris statu congelant postea aliud
ar. vi. et hoc rē vegetatiuitate
ut q̄ vnis uirtus puenit ex igne oc
culto et ī fumo ī arᵒ. vi. sua et hic
est ignis nē absondendit reuelatus filijs
veritatis cum quo potest facere ī vna die
calore solis ī minera ī mille annis
efficit Nā sic glutinum agni sua ppri
coagulat lac ī caseum Ita ignis iste
p ascondita nāz congelat mm̄ q no
nisi p magnum Expulsiua uero uirtus
est illa qua nā expellit opus ne no
ē Et ī hoc passu attinet solicitarietur
huius artis et totus mm̄. artificis ī

facierum apparamentum ad volitu ne/ cum
ipa sit sufficiens attrahere q sui ne
alienu vo respue et eiecere ut auxi-
liatrix principalis i sui p fectoe tanq si
gare non fili k scire opz i complementi
correctori erore q pelit virtutis.
Lapidum originem q trahunt ab elementis
differunt dupliciter qua illaru quidem
sunt i nate q da sunt i fluentis sunt
nate quide virtutis sunt ille q ppriu
sunt elementor elementator dicit aut
i nata ppa virtus unius cuiusqz elementi
ptanto q no i heret ex elementi altius
influentia ut pz p effectum illorum post
tor divisione i quo si effectu ondit
ppria virtus minime adherere nisi ex ppio
et intrinseco sui gnatione principio. Influentes
aut dicunt ille que ab aliq alio
elemento ut ap a pluribus derivantur
Ex q patere pt tibi q nullius lapis
elementum elementatu ut i nata tantu

Virtute regit sunt in natura et in fluenti-
bus sicut experientia demonstrat in reductionibus
et adunationibus humorum in alterationes
insensibilium. Sufficiat autem artifici huius
magisterii non obest afferre quod illa elementa
elementata a principiis sensibilibus et
atque motus non veniunt solum in natura
regunt virtutibus quae nunc aliquo
motu sensibili ab illis emanationes
recipiunt regunt in natura influentibus
Quod autem est necesse scire artifici in ma-
gisterio, est cognoscere quibus instrumentis
coelestes virtutes efficiant suas operationes
in elementis elementatis ad hoc ut puncta
ut viam operationum recte corrigere va-
leat et perfectius et conservare illa omnia
Instrumenta quibus immediate coelestes virtutes
suas operationes faciunt in elementis elementatis
sunt compositio et complexio. Non omnis
virtus coelestis motu locali per se videtur
corpori immediate. Et licet non hic tales

virtus exercens motu in mobile ter ...
ibi virtus exercens motu in mobile ad loca
Causa secundario sive posterius in est in
motus quidem ut in attractione alimenti Na
sic probatum est in libris multis Alimentum
movetur ad partes eius quod nutrit sic locatum
movetur ad locum/ Sed hec attractio fit quantum
ad locum ad quem attrahit alimentum est
vis terre que est in contentu suo aere.
plena conservatum humor digestum mis
ceat cibum cum terra/ et ut vis elementi
terrei trahit ad se alimentum sic locus
trahit locatum sic nutrimentum venit
ad locum eius quod nutrit receptum ad
spongiositatem eius Et quo de necessitate
oportet quod talis virtus vocatur 2°. sive posterius
compositionis Certe aut vocatur in mediate
compositionis et est predicta que non exercet
motu secundum locum. et hoc in quantum ex naturalibus
ministrantibus totius artibus accipit/ Naturales
aut complexio terre lapides / que participes
caliditatis quantum sibi sufficit attrahere pot

Quid vero ptiaps ū siccitatis ꝗtitum
suffit retinere caliditat et hu-
miditatis dicere Et sic fit q una qlitas
qlis est .i. in sulfure ex diversis qlitatibus
.s. 4or. elementorum ꝯposita sit principium
duum ordinum diversar ut pȝ i ꝯposito
elepidu Cu. quidem qualitate semi fri
calor et nales et spus fluidus instru
mentale sumunt Quamvis tn i lapide
for nō sit nisi una qualitas actualis
ut in elixir ꝯposito et adhuc i terra
depopulata Sȝ. ꝯplexio qua ons
virtutes nales cū suas opaciones pficiunt
Utru tn ꝯsos sequere artifice i hoc
magisterio 4or. et distinctas debet ꝯsiderare
nō qr terra lapidis et ipe lapis ut
na
mr. rationabiliter i forma .s. distincte
Cu una quantitate instrumentali i terra
ut sulfure et elixir ic diversis in
sunt mixtis ꝯ pon sit necessarie
ut sit proprium instrumentu cu pficiat

tionis caliditati et moderati siccitati
propter quod primum est super humiditati propter
ad insuetum attractionis Retentio vero
attestatur dominio siccitatis et expulsio
dominio humiditatis et his videlicet patet
utique racio propter quam naturalis artifex notare
debet omnes qualitates complexionales
activas ut operativas seu effectivas Quarum
duae sunt quae sunt principium operationum
naturalium in quibus corpore tamquam instrumento
virtutis Aliae vero sunt quae per se faciunt
operationes mutationis et alterationis in quibus
corpore videlicet siccitas et humiditas etiam bene
cum nam corpus alterant fiunt in passione
in eo sicut et reliquae duae quibus licet non ita
cito aut fortiter Considerare vero
has eam quod ad iuvamentum in transmutationibus
pertinet solius est naturalis

De sublimatione sulphuris

Actus vero terrae fit per viam sublimationis
in ventre Cum igitur generet de aqua
mercurii centrum cognoscere poteris per eius opposi

atque fixu / a sua purissima albe p[ro]p[ter] sa
ditas reductoris mundanicis a sulfure
corrumpente non sup[er] s[u]ptimus in n[on] s[u]blima
cu[m] fortiori igne / quo poterit donec ascendat
ad modu[m] albissimi pulueris ut folior[um]
lune aut talk splendidi cuius maior pars
est ar[gentum] vi[vum] quantitas q[uam] sulfuris corpor[is]
et ideo s[u]btilior ignitior sp[iri]tus mixtus
per minima corpori s[c]itum eleuat in fig[ura]
sulfuris Cum aut[em] videris rem terre
purissima[m] sursum eleuatum et t[ra]nsge
re[n]tem motu[m] in aluadel sponde[n]tib[us] adhere[re]
Tunc s[u]blimatio[n]e[m] sup[er] cum recta sime
fecib[us] in feci[bus] remanentib[us] q[uia] pars illi[us]
sup[er] cu[m] fecib[us] adheret tunc per aliq[uod]
ingenium ab illis separare non posset Aliud
vero quod in superiori aluadel tam a fecib[us]
fuit q[uia] a sua purissima s[u]b[stanti]a multa s[u]b
limatu[m] ad modu[m] s[u]btilissimi pulueris
adustione in corruptio[n]e in aluadel lice[t]
p[er] maiori pars in p[ro]focatio[n]e vaporis p[ro]pter
corruptionis ut reductionis s[ed] in calcina

cionibus quod subtilius est et magis spissum
a puro vapore evolat altius fuliginosum
et aspersior retentionis sua separatur.
Et cum non sit de arte in sua prima de-
positione illius / residuum vero quod sublimatum
est a fecibus / est per illa que ita equa-
litate existit / quod simplicem fusionem super
ignem facit sine adustione aliquali
tamquam bonus et fundamentum totius magisterii
Et cum subtilis sua medicina [illegible] [illegible]
rere efficit medicinam que ex arte vero [illegible]
duxit originem et ex illa debet creare
immediate Cum alienum nolo amodo
introducere / nisi illud quod fuit ortum ex eo
in propinquitate sue nature Et in isto passu
rationabiliter ostendit doctrine filiis
ista materia de qua componimus medicinam non est
per [illegible] in sua natura seu iam mutatum est
in sulphur Nec in tota sua substantia seu iam
sicut per partes scilicet terream et aqueam sunt
separate ab illa in media substantia Immo est
Lapis benedictus et opus per [illegible] duobus

15

lapis

De mutatis Hortu(lanus) tamen q(uod) vis lapis s(cilicet)
sulfur fixus sit dicit seu ista materia vocat(ur)
simpliciter ar(gentum) v(ivum) q(uia) sulfur suu(m) illuminat
et ab adustio(n)e (con)servat q(uod) est sibi p(ro)p(ri)u(m)
ut ea et p(er)fectionis signu(m) sic ergo
agnitionem inter clarus et limpidum e(ius)
Qu(ia) illud i(n) materia ascendit sup(er) feces
adherens attractio(n)e cum sua ratione vocat(ur)
cinis a cinere ut a contento illius subli
matus honoratus Et q(uod) vero remanet
i(n) p(ar)te i(n)feriori s(cilicet) alludelli i(n)ferius est
i(n)ferior cinis vituperatus dampnatus
sicut stercora et mortuo adusta qua
nullatenus i(n)digis i(n) magisterio Colligit q(uod)
caute q(uod) i(n) medio sublimatu(m) venerit
et fugerat i(n) fumu(m) q(uia) illud est ap(er)ta
tum (con)sitem bonum mundi opti(m)u(m) terra
alba foliata coagulans et coagulu(m)
igni coagulatum cinis cineris lapidis
et naturis arsenicum ac sulfur album q(uod)
sal n(ost)r(u)m p(ro)p(ri)um ac infans genitus et natus

15 lapis mutatur ... [illegible]

capi

& alumine vero ac gemma et prima et
prima materia metallorum Et primum
climatum i quo propria sua alta asper-
-a natura humida et temperata debet
reduci atque figi et cum igne suo per modum
nutrimenti donec fluat cum suo fermento
sicut cera sine fumo et omnino pareat
igne operari igitur cum eo ad argentum
et cito incipies magisterium ne frustreris
-tat sine corruptione cum assumitur enim
rens cum ad albis rursus recedet post partum cum
suo sanguine et non venerabilis quod
in stabilitate violencia fuit debili-
tata ac lassata et a suo separamento
districta et elongata conformetur cum suis
ß fermentis albis quousque ad melius sit
temperamentum propinquum cuius signum erit
cu quod fluat per minimum ignem scilicet an ay ...
vel fugiat Et insuper augmentatum remaneret
ad ultimum stans et permanens profundas
tingens et perscrutans

Cum aut ad elixire rubeu mater
igneam dico desiderat in colore suo
ver. solum [?] sulfure rubeo hoc
facies p 3am coniunctione, tertiam
generationem et 3o ptu et fac igit
masculum ascendere sup mulierem
candidam ut genit filium sibi simile
valet enim desiderat pater multipli-
care opem suum in filium quam
no pot fieri in se custodiat in sem
ple. Et io ad generationem illius oportet
quod transfundat de sua ppa substantia
Vero pater est sol et mater luna
solis luna ... ad ... et simplicem materiam predictam
Argenti quod vivum in quo materia sunt
redacta in medium generis amorem
coniunctionis illorum quod ... argentum
vivum ... conjungit, nunquam amplius
separat sic erit aqua mixta aqua
... ego coma masculinum
... sulfur ... absconsum et solutum

15

i aq(u)a cum ex(?)mat firmiuo sup(er)i(us) collecto
ad modum sulfuris albi p(er) mo(dum) c(on)tricionis
ibibicionis et lene decoctionis q(ui)ousq(ue)
i aqua rubeum dissoluat(ur) et totu(m) fiat
unum levissime mixtionis. Cumq(ue) vero
dissolutu(m) fuit et unumq(ue) factu(m) p(er) modu(m)
reductionis c(on)gelet(ur). Coagulatum c(on)tere s(cilicet)
p(er) firmu(m) album igneum i m(er)c(urium) rubeum (con)ti(nue)
i eo solutum solem i aq(ua) et statim gelat(ur)
i lapidem p(er) modu(m) sup(er)ius dictu(m) d(e)inde mixto
vo i ipa aqua dissolue et deinde donec
totu(m) fiat rubeu(m) ... no(n) enim sublimat
ille qui no(n) c(on)iunget p(er) minima / nec
ille qui diserent p(ri)usq(ue) bibat nequit
c(on)iungere p(er) minima. Imbibe q(uod) totu(m) et
disserva ut s(cilicet) fiat pulvis tenuissimus
solut(us) no(n) i aq(uam) nubis s(ed) i aquam
sugentemis sanguinis et mercurialem.
Deinde administra sibi igne(m) fortissimu(m)
ut sepet(ur) s(ulfu)r albu(m) no(n) tincta | q(uod) rursus
dealbet(ur) tingat(ur) digerat(ur) coapt(et)ur et ru-
bificat(ur) q(uod) modo i similitudine pulveris

alius lapis dicitur sex i pulvis

pulvis

in

No[ta] sursum — Subtilissimi ascendit sursum est sulphur
sublimatum album. quod autem in fundo remanet
No[ta] deorsum — deorsum est sulphur fixum rubificantem
Hi igitur lapides prius videri non poterant
et vocant ignis qui lapidem album rubificat
et in sua naturam transportat / quod non fuit
alius ignis Cum quo igne artifices faciunt
elixir ad aurum. Nam illud convertet argentum
vivum in verissimum aurum. In isto passu
manifestum phos dic dixisse quod ignarum
et rustici tenent pro impossibili Et nos similiter
obstinati fuimus absolute non credere lon
geris temporibus quousque in fine vidimus
Oracula — et manualiter probavimus. s. quod unus est
fig — lapis una [?] medicina / una via / una dis
positio / unum opus / ac unum vas ad album
et ad rubeum fiunt et sunt facienda
et quod omnes videntes huius artis investiga
tores perfecta albedine in vase apparente
credunt in illa rubedinem occultam
Non enim fili tu quod si totum sulphur
No[ta] quod quod separatur Albedine revertitur [?]

album et rubeum coniunctim volumus albedinem
perfectam acquirere per sublimationem et rubedinem. s.
solum coque cum igne Lapidis donec
totum fiat rubeum atque fixum Et nihil
de eo in sulfur album valeat sublimari. quod
erit signum completi decoctionis Causas tamen
in modo faciendi et intelligendi effectum
facientis. s. ignis rubificant (via 2am)
quod virtus ignis Lapidis existens in semine
solis vincit virtutem atque puri s. sulfuris
albi in semine lune sulfur album pure
erit solis solum in rubedine et in pondere
et Sicut enim pater amat filium suum
in compatitur mulieribus ita ut per filium spi-
ritus spiritum quo tingimus tinctura inseparabili-
[illegible] amor sit utriusque atque neque amor
et opus quod per filium. s. sulfur rubeum a
patre procedit ad omne imperfectum perficiendum
et purum in solificum vertit Et de hoc reve-
lat tibi quod perfectio circularis reducat
in magisterio cum complemento Lapidis signo
mediante perfectionis operationis finimus [illegible]
completum.

54

De quarto et ultimo praticali principio in quo determinatur de quarta regula dictionis [illegible] quod traditur cum [illegible] figendi et corporis abluendi ut corpus sit fermentum

Intentione vero huius quarti et ultimi praticalis principii est figere album sulfur sive rubeum super corpus fixum ut scilicet album sulfur figatur super argentum et rubeum super aurum. Quoniam qui mercurium a corporibus extractum et in sulfur versum non coagulat in sulfur album fixum patiens igne per additionem illius cum argento nullam certam viam exigit ad albedinem. Et qui ipsum argentum vivum in sulfur album mutatum non coagulat in sulfur rubeum fixum igne patientem per auro nullam viam exigit ad rubedinem. Fili carissime dictis cum suis in [illegible] ista quia sine fermento non exigit sol nec luna. Et hoc id quod [illegible] artis et determinatur [illegible] locatum certum et determinatum per proprietates suas. Quod [illegible] revelamus tibi quod omnium complexionatur [illegible] sine

sulphur [illegible] non [illegible] sine fermento
[illegible]

plante fuit sive animali sive mi
neralia vgit ad naturam complexionis loci
generat et ipor. Coniunge igit sulfur
cu corpore de quo fuit separatum
abinitio ut generet sibi simile et fiat
eius totu quod coniungis. Quod illud co
iungit cum eo quod sui non est alienu
vero respuit igni exponens. Cum igitur
coniunxeris eum cu suo corpore nunquam de
seruit ipm sulfur scilicet illud agere quousque
convertat totum. Nam sic hinc ut per primam
reductionem induratus commixtum vaporabitur
cu corpore suo et ipso erat ut fiat
sulfur simile terre que est ut nutrix terra nu
sua. Sic et illud sulfur per 3am reductionem trix
illius in propriam naturam metalli convertit et
in naturam fermenti in proprietate sui addi
tamenti permutat. Propterea quando volumus
fermentare misce sulfur cu corpore
ut totu fiat fermentu. Quoniam fermentum
reddit sulfur naturam ad suam naturam co
lore sapore et omnem modum. Non tm

Nota pro sera

putes hanc coniunctionem propria fermentacione
me dixisse. Et quamdiu in quantum reducat
lapidem ad appropriamentum eiusdem fer-
menti ut corpus simplicitat et preparatum
practionem pulueris calcinati soluti et in-
durati atque fixi / ad resumendum fermentum
proprium / quod dicimus oleum. Et autem fermentum
ad album album sit et ad rubeum rubeum.
Si non posuis ut preparamus corpus argenti
cum sulfure auri reducat in naturam argenti
si non ad illius colore et eius: et sic erit
turbata natura in nigro. Caueas igitur
ne ponas fermentum vel corpus unius
sulfuris cum sulfure alterius. Quia fermentum
nihil est nisi enim sulfur rubeum
in auro conuertit / nec fermentum argenti
nisi sulfur enim album in argentum
quia illud numquam potest fieri quod natura
fixum non est nec fuit hoc enim erit
proprium maiori et fortiori cibo. Quare

Non enim conuenit fermento

ppt i sui fixior/ administramus ei
de corpore fixo/ et ne fixo i cibum
quem sua virtute potent digerit sub-
tiliat et ad suum sublimem iungit ac
si ipsum attractor illius fermenti nutrit
et per minima i [illegible] transmutetur constituit
i forma pulvis fieri [illegible] pz qr si modicum
sulfureas [illegible] sup multum corporis
ita [illegible] ut sup illud habeat potentia
convertit cito i pulverem/ cuius color
erit sic color corporis sup quod proiciatur
[illegible] [illegible] aut hoc corpus fer-
mentum [illegible] fuit arg[illegible] purissimum
[illegible] [illegible] i [illegible] cum eo qr [illegible]
eo [illegible] [illegible] per minima
[illegible] sui [illegible] medii reducatur in
illud Anima [illegible] fermento
olea et unguenta auri et arg[illegible]
[illegible] Appropriat igitur corpus fermenti cum
opus / ante fermentationem [illegible] [illegible]
iungantur cum eo. Quia certum est

ql sit aia et qd spus

q anima non jungit nisi in spu. nec
spus cu corpore nisi primo fiat subtile
et simplex admodu spus. hec res e
acta cum fit pulvis sive tactu simplex
corosus subtilis erit et speciosus et hic
ideo qz cu sit subtilis et spus amplec
tat spm et retinz anima Ergo fiat
de corpore pulvis calcinatus solutus
induratus dealbatu et illuminatus et
fiat spus, cu q anima jungit spiritu
nisi aut corpus perfecte simplicatu ablu
tionz et illuminet non potest spm
fermentalz retinere qn in fimum
sic constituat frigidu erit tum corpus
alleras ipm sublimande gravior
sublimati spus erit fixavore retentor
ac et tardioris fuge nec minus
totiens membris in purtoo actu patet
et si primo jungit c. 2º. jungit
1000/ 3º decem milia. 4º centu millia
5º mille millia: et sic procedendo

multiplicatorum per mille millen
finita ¶ Causa quanto magis huius
operis rectiorio regimini assiduatur
suum m[agistr]a[s] tanto mulier dicerit ...
que fugit ac confecti operat. Conservare
igitur fili et videbis mirabilia quale
deus in sua bonitate posuit in natura
¶ Si quis dicendo aliquo fortuitu sem
per astans in opere fuit sagax et pru-
dens quod plurima immo multa videndo
magia dupliciter sine falacia potest
adipisci ¶ Multa enim signa possunt
eis eorum proprias investigare, si amator
cupit existere aliud fugatur mundo
nove fallaciis dicentium fugiens que
insuper redarguimus quotidianorum operum
sophisticorum per ea quod videbit quod per
ad quod sibi visum fuit ut percipit videlicet
in magicis ¶ Si vero stultus fuit qui
sapientia refugit nihil mundi videre
poterit nam mente sine consideracionis

obumbilato et denigrato quod valeat
me de fecculo exuberantissime re-
fectiones aliquid super ut solo odorat(u)
sentire cum per illum pateant tributa
bonorum omnium tamquam a granario
suum virtute erecto et indigno sine
demeritis pro suis domini nobilissime largiri
Et sic est finis huius quarti principii
praticalis.

De modo operationis quarti fermenti
seu fermenti cum sulfure et azoto
vel mercurii et illuminatione [illegible]
albificatorum et fixatorum totius compositi
reductum illud in colorem

fermentum Celi nos appellamus corpus lunare
ad album sic creatum cum anima propter
fermentum vel sive in [illegible] tempore. Et

[illegible] per dotamus sulfur nostrum ventrem pestiferum
sulfurum vel sive labilitatem et elongationis aut
[illegible] propter quod anima corrodit et

55

comedit cum cauda sua propterea qui
in aqua Cum igitur volumus ipsum re-
ducere ad fermentum iungimus
illud cum corpore temperato ut possit
contrarietates illius decoquat et deducat
ad fermentum Et quod corpus administret
sibi de suo temperamento et fiat totum
fermentum Nam sulfur multum elongatum
sive distractum a temperamento per eos ignis
participant sicut illa que in generatione Et
ideo ignorantes indiscreti non pu-
taverunt hoc fermentum preparari
debere cum novo menstruo in quo est
ignis contra naturam hic prouidentur ut cu-
ret et potentias ignis naturales existentes
in sulfure iam creato sine ignitione
qua scilicet ignitione corpus fermenti punitur
in conservatione non separatur transmutatur
modica recrudatione in calorem
sic opus ut sit proprius et appropriatum
ad resumendum naturam suam fermentalem
scilicet naturam Et ultra quod perdidit in puncti cala-
stra

surgere cum
nota bene hic

Fac ꝑ tħs tpam̃ti attractionis
totum ī cum̃ fermeti ꝯuertat
sili corpꝰ fermeti mediu rei
crudat ꝑ sulfur nr̃m. s. ī optum
sentit adhuc de igne nr̃o nãli
et decoquit nr̃. Sī. ī optum est
magis ꝑticipans cu igne nãli &
mortificat ipm coagulan° et ī
sui tectitudinis nam ꝯuertit
No tn̄ reincrudat fermetu tn̄
ꝯtum si foret ꝯiunctu q ab sit
cu ig̃e q̃n ē ꝯ naz Cum calor
nãlis potius opit ī ipo s. ipm
ꝯfortando q ī nãlis / Si vero
fermetu opit cu tali menstruo
bono. s. simili illi cu quo
primu corpꝰ fuit ab initio iunctu
ꝑ sulfure creando tunc opꝫ ipm
transire ꝑ tanta reincrudacoēz
ꝑ quantam et lapis Et ꝑ q̃nas
ꝑ tantas depuracoēs et digestioēs

Menstruu nr̃m ē

et i sup oportuit ipm tantu
amittere de nã sua ofortanti &
ofortatiua p labilitate sui a diro
tpamto ipi pn'. s. noui menstru
remoti ab omni tpamto nō orig
appximanti ad illud i toto ut
ph nisi hoc fuit p naz remississimo
modo ut pz i suaz serenositate
et qlitatiz no ofortata simplicis
elementi ignis adhurentis et potie
nant lutis tpatas Et nisi
paulatim ofortaret p ofracto
menstrua ut pz i sulfure nro Et
sic si tm fermentu amisisset de
nã sua sic et lapis no posset e
dem ofortari qn imo ipm nut
indiget tli ofortatoe sic e sulf
roe sue labilitat a tepamto
q sic no esset fermetu nouu aut
uirtute Et nomine assumpsisset
fermeti operatiuu nec p suis
debilitatibus lapidem ualent ofotare

ne fiat qd expedit pprietati
bon firmenti cum no sit ppratu
cu alijs appriatis quibs pparari
debz approprietat/ fili aduerte hac
conditione legalid qm res cu quibs
teneres firmentu sacrificia pparare
sunt illa q tam ipt de dicte q
ipt ultis de duabus sunt reliquam
pparamenti et tenet de na ppata
radica ne fier et sulfe ... merz et ar
ar. firm p artificium jam creata
Illa quidem sunt principia ne appriat
et ppria pparatoria veri regalis
firmenti et de victoria ut ipm
firmentu reducant p confortacoem
s. exuberantissimaz refectoiz ad
pparamentuz et merz sui Attende tu
veritatis amator et comprehensabiles
de ea q jam dixi quibs euidet
generosare potius q firmentuz. s. cop

i quantu intellig(itu)r q fermto merz
pparat nisi cu igne nali et ad
mercurij mediocrit(er) cocti et sublimati
et ipe ignis digerens maz metalli
cuius vires et ppositum sue m(ate)rie ad-
ducunt ad tparitez (con)fictu et hoc
p(er) stenidez sibi gnali (con)fermto ra-
dicaliue i est [illegible] et i pparato
fermeti ant(e) ultimaz seu fermi-
tatoz | apponimus mercuriuz meta-
no tn solempni pparatoe pparatu
liez i lac virginenz s(ed) q(uo)d ut existit
i na sua s(ed) solam qualiz postio
narrabimus sublimacoibus ad hoc ut
reducat corpus fermenti i simpliciorez
et sit medium iungens tincturas
que inter sulfur et fermetu cu sit radix
et elementum omniz liquabiliu q no liquant
nisi p eum et ideo a na illis liquabilia
fugere nequiunt et ad hoc ut (con)ferrentu

et agitatum atque fixum in calcem
submergat in oleo suo quod iam decoctionem
fixionem potest atque sublimationem re-
cipiendum est cum intentione restituens
sibi quousque fluat et sit fixum
Post hoc enim amalgamari debet
corpus fermenti cum spiritu scilicet argento vivo
et sublimetur donec fiat unum corpus
nobilissimum videlicet argentum vivum spissi-
num currentis velut pasta metallina
in effigie. Hoc enim erit secundum fermentum
cum quo habet nutriri sulphur donec
valeat tollerare omnem ignem
Si vero adhoc faciendum per iam
traditam intentionem incipe. Verum
fermentationis magisterium est compositionis
elixiris cum sulphure et argento vivo
vivo. Ita ut tria pondera lune
tenuissime in folijs vel limatura
sumat et cum duplo sui de quarto

albo uulgi ppato [illegible] est [illegible]
qui magis non [illegible] [illegible] [illegible]
a fusione [illegible]
est illi admisceri sibis ut resultet
ex eis bona fusio et [illegible] ...
[illegible] solumodo purificatus [illegible]
calcinatus atque solutus Cum fuerit
multum sit remotum a [illegible] metalli
uniformiter terreus misceri totum
in mortario, [illegible] fortiter cuius
pistellum sit ex eodem quousque
[illegible] [illegible] ita quod nullo
[illegible] de eodem [illegible] fiat ut
amalgama postea cum aceto dicto
et sale sibi ppareato et trito
fortiter abluatur fricando sine
timore cum dicto pistello donec
uideris aceto inde [illegible] clare
atque pure Et semper aspiratur

q̄ ex eo ... ad p̄n̄ separat de-
nigrationē ... ī lauatōe. Cum aūt
acetū clarū exiuerit albū
compositum separando sal cum
aq̄ dulci p̄ alembicū distilla. et
illum maḡ ad ignē desicca

56 De cōpoē sulfuris cū
fermento

Post mortē mēō cōiunge illi
corpus pondus sup̄ dicti sulphuris
cōgelati ad album s. 3ª. parte
toci cōpoiti, et tere ī simul in
totū ī mortario vitreo ut sulf.
misceat cū cōpoito ut fiat q̄si
corpus dūm ī effigie. hoc enim ē
illud q̄d facit visibili resolui
animas a corporibz

ut ... resoluantur ac ...

57 De reductione aque super compositum.

Illud igitur combibe per minima cum aqua sua alba in vase posita et in corpus virtutis sulfureis conver tunt Nam in pauca hora fiet totum pasta.

58 De prima sublimatione huius masse

Deinde mitte totum ad sublimandum in principio sublimationis facimus igne lento donec recipis aquam et postea aerem Quoniam que sublimant et vo lant aque et aeris per rationem sibi nota appareant et quod gravius est stabilius ad humum et residunt per spiritus ponderositatem sibi nomine

terre dissipat et nec minus quoque

sulfur [illegible] coagulati q in fermento stabi-

liat [illegible] et nomen sibi assumunt

Secunda e aqua paulatim de carbonibus

donec sublimant quoque ex illa fuit

solatum et permitte refrigidare.

De firmitacione aque altius

Cum autem fuerint infrigidatum [?]

opus et quod ad latera vasis super

[illegible] videris in alia parte sine aqua

reitera super suas feces cum contritione

et imbibitione et assatione quousque fuit

ut pasta et mitte ad sublimandum

primo recipis aquam et postea oleum

in sublimatione forti. has autem aquas

pones ad partem per se et similiter oleum

adpetit [?] per se

60

De 3a inceracon rei in
cerande cu aqa pdicta

Post modu vo ctato qd sublimatu
fuit seu altera pte su aq rectificate
reducr sup furn tereno et pdeo
ibibendo et assando quousq fiat
pasta et corp cu spere fit
mixtu Et iteru mitte ad sublimand
ut sup dictu est recipiendo aqua
et oleum hoc aut itera quousq
dt aqa ad duplu sulfuris fiat p
fitch rotata

Witten '86
KFTTT

85072 - BPH.MS.17.

IIMM 17 I + II

TM1693 (box)

BPH
17

LULLIUS